

Gorenjski Glas

PETEK, 11. MAJA 2018

LETO LXXI, ŠT. 38, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V nedeljo vnovič o zakonu o drugem tiru

V nedeljo se bodo volivci vnovič odločali o usodi zakona o drugem tiru, ki so ga na kasneje razveljavljenem referendumu septembra lani že potrdili.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V nedeljo bodo volivci ponovno odločali o uveljavitvi Zakona o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper, ki ga je državni zbor sprejel pred letom dni in je bil na referendumu 24. septembra lani tudi potrjen. A pobudnik referenduma Vili Kovačič iz društva Davkoplačevalci se ne damo je kasneje na vrhovnem sodišču izide prvega referenduma uspešno izpodbijal, saj je sodišče septembrsko glasovanje razveljavilo in naložilo

ponovno izvedbo referenduma. Prvič v samostojni Sloveniji se bo tako zgodilo, da bodo volivci o istem zakonu na referendumu odločali dvakrat. Volivci so od torika do včeraj svoj glas lahko oddali že predčasno na sedežih okrajnih volilnih komisij. Do srede je po podatkih Državne volilne komisije to možnost izkoristilo 8050 volivcev oziroma 0,52 odstotka vseh volilnih upravičencev.

V referendumski kampanji o zakonu o drugem tiru, ki se danes opolnoči končuje, saj je od tedaj in do zaprtja volišč v nedeljo ob 19. uri

zapovedan volilni molk, sodeluje kar 32 organizatorjev. Velika večina njih podpira drugi tir, nekateri so sicer za drugačno traso ali dvojni tir na obstoječi prog. Nasprotniki zakona se ne strinjajo predvsem s predvidenim načinom financiranja projekta, zagovorniki zakona pa si želijo, da se izvedba projekta čim prej začne. Predsednik vlade v odhajanju Miro Cerar, ki v kampanji nastopa kot predsednik SMC, in Vili Kovačič, ki sicer stojita trdno na nasprotnih bregovih, pozivata k čim večji udeležbi na ponovljenem glasovanju.

► 3. stran

Včeraj se je končalo predčasno glasovanje na ponovljenem referendumu o zakonu o drugem tiru. Na sliki: glasovanje v Kamniku. / Foto: Gorazd Kavčič

Plaz v Dražgošah ogroža šest hiš

V Dražgošah se je ob lanskem spomladanskem deževju sprožil obsežen plaz površine 4,5 hektara, ki ogroža šest hiš. Sanacija bo stala več kot milijon evrov, pretežen del denarja bo prispevala država, preostalo pa Občina Železniki.

»Cel grič leze dol. Občutki niso prijetni,« pravi Stane Jelenc ob dodobra razpokani škarpi.

ANA ŠUBIC

Dražgoše – Potem ko so pred dvema letoma v Dražgošah že sanirali zemeljski plaz, ki je grozil dvema hišama, se je le streljaj stran sprožil nov, še obširnejši plaz, ki ogroža šest hiš v zahodnem delu vasi. Kot so pokazale raziskave, so premiki tal vidni na dolžini 300 metrov in širini 150 metrov, torej na površini 4,5 hektara. A kot kaže, bodo domačini v ogroženih šestih hišah, na katerih zaradi premikanja pobočja nastaja vse več razpok, vendarle kmalu lahko bolj mirni.

► 8. stran

Poleti za Vrata poseben prometni režim

► 4. stran

Akcijska ponudba PICK & PLACE
LESENA HIŠA | 120

JELOVICA

od **79.500,00 €**

080 23 23 www.jelovica-hise.si

GORENJSKA

Kranj potrebuje še en dom

V Domu upokojencev Kranj rešujejo dolge čakalne vrste z alternativnimi oblikami socialnovarstvenih storitev. Gradijo zimski vrt, postavljajo nove sprehajalne poti, da bodo lahko sprejeli še več uporabnikov v dnevno varstvo.

6

FINANCE

Preverili bodo nekatere posle

Delničarji Lona so na torkovi skupščini imenovali posebnega revizorja, ki bo preveril nekatere posle družbe, med drugim gradnjo nove poslovne stavbe v Kranju, zaradi katere je tudi potrebna dokapitalizacija.

13

CG+

V ambulanti pri »dohtarju« Fajdigi

Razstava z naslovom Zdravnik dr. Božidar Fajdiga in njegova ambulanta nas popelje v čas, ko se je legendarni zdravnik zapisal v spomin številnih Kranjčanov, ki so k njemu prihajali po pomoč in na svete.

18

CG+

Anton Hafner junak judenburškega upora

Letos mineva sto let od upora slovenskih vojakov v Judenburgu, ki ga je vodil Anton Hafner z Godešiča. Spominu na te dogodke bodo posvetili Blaznikov večer, na katerem bodo gostili tudi Antonovega nečaka Vinka Hafnerja.

20

VREME

Ob koncu tedna se bo nadaljevalo nestanovitno vreme, predvsem popoldne bodo nastajale krajevne plove in nevihte.

12/24 °C
jutri: spremenljivo oblačno

Zbirajo pričevanja

Poveljniki šestnajstih nekdanjih občinskih štabov Teritorialne obrambe, ki so se pred skoraj tremi desetletji uprli ukazu o premeščanju orožja v skladišča pod nadzorom JLA, so se tudi letos zbrali na vsakoletnem srečanju v Radovljici.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Včeraj so se na tradicionalnem srečanju sestali nekdanji poveljniki 16 občinskih štabov Teritorialne obrambe (TO), ki so se pred 28 leti uprli ukazu o premeščanju orožja v skladišča pod nadzorom JLA. Med gorenjskimi občinskimi štabi so bili to jeseniški, radovljiški, tržiški in kranjski. Poveljniki štabov, ki orožja leta 1990 niso oddali, so se prvič srečali pred 18 leti, na lanskoletnem srečanju pa so se odločili, da bodo nadaljevali pridobivanje in urejanje dokumentov ter zbiranje osebnih pričevanj o dogajanjih v času od sredine maja 1990 in do začetka agresije JLA junija 1990. »Odločitev o tem, da se orožje ne odda, je bila izjemnega pomena, lahko rečemo, da je bila zgodovinska. V tistem zapletenem času je bil upor zoper zahtevo o oddaji

orožja zares hrabro dejanje, saj je bila takrat Teritorialna obramba še del oboroženih sil SFRJ,« je zbrane nagovoril predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Ladislav Lipič. »S pisanjem knjige o tem obdobju se bo marsikateri dogodek iz tistega časa dodatno razčistil, dobili bomo dokument, v katerem bo jasno razvidno, da tisto, kar nam danes nekateri očitajo, namreč da je bila Teritorialna obramba leta 1990 razorožena, seveda ni res. Če vemo, koliko orožja je ostalo v takratni sestavi TO, ne moremo govoriti o razorožitvi. Lahko govorimo o poskusu odvzema, govoriti o razorožitvi pa je nekorektno,« je še poudaril Lipič in dodal, da upa, da bo letošnje, za organizacijo jubilejno leto tudi leto, ko se bo dokončno razčistilo in javno razkrilo, kako so bili tisti pomembni dogodki in procesi videti z očmi ljudi, ki so v njih sodelovali.

Proti ustaško-nacističnim shodom

Pliberk na Koroškem – Jutri, 12. maja, ob 11. uri bo na trgu med Posojilnico in kavarno Pazzo v Pliberku / Bleiburgu na Koroškem shod proti ustaškim in nacističnim shodom na Koroškem. Organizira ga iniciativa 22 organizacij in civilnih gibanj iz Koroške, Slovenije ter Furlanije in Julijske Krajine. Sočasno bo namreč na bližnjem Libuškem polju potekala svečanost v spomin na po vojni ubite ustaše, ki je iz prvotne spominske maše zadnja leta prerasla v nasilno ustaško in nacistično manifestacijo. V Avstriji so vedno glasnejše zahteve, da je treba taka zborovanja prepovedati. Dunaj tega letos ni storil, ampak je zaostрил nadzor nad potekom jutrišnje prireditve in udeleženci. Organizatorji protesta vabijo tudi somišljenike iz Slovenije. Med napovedanimi govorniki je tudi poslanka slovenskega državnega zbora Violeta Tomič.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nagrajenci

V nagradnih igrah, ki sta bili objavljeni 24. aprila 2018, prejmejo po dve vstopnici za Alpski večer v Bohinju Vida Mrak iz Rateč, Nace Sušnik in Ingrid Benedik iz Kranja, majico in zgoščenko RTV Slovenija pa Jože Bogataj iz Škofje Loke in Uroš Markovič iz Kranja.

V nagradnih igrah, ki sta bili objavljeni 26. aprila 2018, prejmeta po dve vstopnici za dogodek WFC 22 Aljaž Koblar z Jesenic in Aleš Grošelj iz Kroke, majico RTV Slovenija pa Borut Pesjak iz Kamne Gorice in Venčeslav Thaler iz Ljubljane.

V nagradni igri, ki je bila objavljena 4. maja 2018, prejmeta startnino za Nočni tek po ulicah Kranja Jure Voglar iz Naklega in Janez Potočnik iz Zgornje Besnice.

Nagrajencem čestitamo!

Delo se mora splačati

Včeraj so se v Kranju predstavili gorenjski kandidati NSi za poslance, kot je povedal predsednik NSi Matej Tonin, pa sta na tristo straneh programa najpomembnejši reforma sodstva in ureditev zakonodaje, da se bo bolj splačalo delati kot živeti s socialno pomočjo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Nova Slovenija je za volilno kampanjo izbrala geslo Mislimo resno. »Resno mislimo predvsem z odpravljanjem ovir, da bi Slovenija resnično postala država priložnosti in zadovoljnih ljudi. Program smo pripravili na kar tristostranah,« je povedal Matej Toni in poudaril tri ključna področja. To so pravična domovina, močno gospodarstvo in varnost v najširšem smislu.

»Pravičnost je tista, ki je ključna za dobro delovanje družbe. Če pravila za vse ne veljajo enako, družba začne propadati – in to se nam v Sloveniji dogaja. Kar po naši oceni najbolj jezi ljudi, je občutek dvojnih meri oziroma občutek, da nekaj velja za navadne državljane, nekaj drugega pa za "posvečene glave", ki z dobrimi odvetniki vedno uidejo roki pravičnosti. Pri tem je ključna reforma sodstva,« je povedal Matej Tonin in spregovoril tudi o prestajanju zaporne kazni. »Mislim, da ljudi zelo boli dejstvo, da moramo pošteti

V Kranju so se predstavili kandidati NSi za poslance. Na sliki manjkata Brigita Šolar in Vlasta Sagadin. / Foto: Tina Dokl

državlani na dan plačevati osemdeset evrov, straši pa moramo otrokom plačevati za hrano. Zato bomo predlagali, da zaporniki k stroški prispevajo z delom v zaporu ali pa s svojimi prihranki,« je tudi povedal Toni ter poudaril tudi pravičnost pri delu. »Danes se delo v Sloveniji, še posebno po zadnjem dvigu socialne pomoči, žal ne splača. Razlika med minimalno plačo in

socialno pomočjo je namreč premajhna, zato se številni odločajo, da ne delajo,« je še povedal Tonin.

»Zaradi vsega tega in vseh ostalih načrtov smo že večkrat povedali, da smo pripravljene sodelovati v razvojni vladi. Smo preizkušena stranka z dobrimi kandidati, ki so v Sloveniji v povprečju stari 45,5 leta,« je tudi povedal predsednik Matej Tonin, nato pa so se

predstavili kandidati NSi za poslance, ki bodo kandidirali v volilni enoti Kranj, okrajih od 1 do 11. To so: Jurij Dolžan (Jesenice), Brigita Šolar in Marija Rogar (obe Radovljica), Vlasta Sagadin, Irena Dolenc, Jože Ipavec (vsi Kranj), Marta Frantar (Trzič), Alojzij Bogataj in Mihael Prevc (oba Škofja Loka), Matej Tonin (Kamnik) in Barbara Medic (Idrija).

Pomoč projektom na lokalni ravni

Kandidati za poslance v državnem zboru nadaljujejo s svojimi predstavami potencialnim volivcem.

MATEJA RANT

Gorenja vas – Za poslance v državnem zboru na listi SDS v volilnem okraju Škofja Loka II znova kandidira Žan Mahnič. Ob predstavitvi svoje kandidature v Gorenji vasi je poudaril, da lahko s sodelovanjem z župani pripomore k izvajanju pomembnih infrastrukturnih projektov na lokalni ravni. Kot pravi, je to dokazal že v prejšnjem mandatu, saj je s poslanskimi

vprašanji, pobudami, sestanki in razpravami pripomogel, da se že izvajajo oziroma so tik pred začetkom številne obnove cest na škofjeloškem območju. »V naslednjem mandatu si bom prizadeval, da bodo ti infrastrukturni projekti končani, poleg tega pa bom posebno pozornost namenil protipoplavni varnosti Selške doline in severni škofjeloški obvoznici v Selško dolino,« obljublja Mahnič.

V torek se bodo v Radovljici predstavili kandidati SDS iz volilnih okrajev Jesenice ter Radovljica I in II Irena Pfeifer, Tamara Bertonec in Marko Toplak. V Dvoru Jezeršek na Zg. Brniku pa bodo danes ob 11. uri pripravili srečanje ravnateljev na temo drugačne šole v 21. stoletju. V okviru kampanje pred državnoborskiimi volitvami so v sredo v prostorih Levice na Mestnem trgu v Škofji Loki odprli fotografsko razstavo Tomaža

Lundra Aktivisti. S kampanjo nadaljujejo tudi v NSi. Njihov kombi se je v sredo ustavil v Kranju, kjer so kandidati za poslance in predstavniki stranke ljudem ponudili kavo in pogovor. Predsednika strank PS in DeSUS Zoran Jankovič in Karl Erjavec pa sta v sredo podpisala sporazum o »levem bloku« – z njim so se v strankah vezali, da ne bodo šli v koalicijo s SDS ter da bodo na prvo mesto postavili človeka in zaščito narave.

Niso upoštevali spolne kvote

MATEJA RANT

Kranj – Volilne komisije so ob pregledu kandidatnih list za volitve zavrnile nekaj list, ker niso upoštevale 35-odstotne spolne kvote. Zaradi premalo ženskih kandidatk so v Kranju in Novem mestu zavrnili listo Združene desnice, v volilni enoti Celje pa zaradi premalo moških listo

Združene levice in Sloge. Vrhovno sodišče je že pritrnilo odločitvi novomeške in celjske volilne komisije, predstavniki Združene desnice pa so v sredo vložili še pritožbo na odločitev kranjske volilne komisije. V primeru, da bi bila lista v volilni enoti Kranj izločena, bi bila ob kandidature podpredsednica stranke Glas za otroke

in družine Metka Zevnik. Zapletlo se je tudi pri nekaterih drugih kandidatnih listah. V postojnski volilni enoti so delno zavrnili kandidatno listo Stranke slovenskega naroda, saj se je na njej znašel že pokojni kandidat, zaradi česar je volilna komisija vložila tudi predlog kazenske ovadbe. Državna volilna komisija je obravnavala

še zaplet zaradi kandidatke Milene Babič, ki sta jo na listo uvrstila tako SD kot Andrej Čuš in Zeleni Slovenije. Ker je kandidatne liste prva potrdila SD, je po ugotovitvi Državne volilne komisije kandidatura Milene Babič na listi Zelenih v volilni enoti Ljubljana Center neveljavna. Lista Zelenih tako v tej volilni enoti ni zadostila zakonskim zahtevam glede spolnih kvot, zato so jo zavrnili. Čuš je napovedal pritožbo na vrhovno sodišče.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MIRA NOVINEC iz Komende.

V nedeljo vnovič o zakonu o drugem tiru

1. stran

Referendum o zakonu, ne o drugem tiru

Kaj so ključni poudarki zakona o drugem tiru? Vlada je za izvedbo projekta ustanovila projektno podjetje 2TDK, ki bo prejelo koncesijo. V projekt lahko vstopijo tudi t. i. zaledne države, ki pa ne smejo prevzeti deleža, enakega ali večjega od tistega, ki ga ima v lasti Slovenija. Države investitorke s tem ne bi mogle poseči v lastniško infrastrukturo Luke Koper ali pridobiti pavice do prednostnega usmerjanja železniškega prometa. Denar za alternativno infrastrukturo, ki bi razbremenila avtoceste, bodo predvidoma poplačali s povečanjem cestnine za težka tovorna vozila, uvedli pa bi tudi dajatev na pretovor v Luki Koper.

Vrednost gradbenih del enotirne proge naj bi po zadnjih zagotovilih državnega sekretarja na ministrstvu za infrastrukturo Jureta Lebna znašala 864 milijonov evrov, skupaj s predvidenimi stroški širitve treh servisnih cevi v največjih predorih pa naj bi dosegla 961 milijonov evrov. Po finančni konstrukciji naj bi 200 milijonov evrov zagotovili iz državnega proračuna, enako visok naj bi bil kapitalski vložek zalednih držav (Madžarske), pridobiti pa nameravajo še 250 milijonov evrov evropskih sredstev in 311 milijonov evrov posojil, predvsem od Evropske investicijske banke in SID banke. Sloveniji je bilo do zdaj za drugi tir že odobrenih 153 milijonov evropskih nepovratnih sredstev.

Zakaj glasovati za zakon?

V Krajevni skupnosti Črni Kal načrtovan projekt drugega tira in zakon podpirajo, čeprav izbrana trasa ni idealna, a katera bi sploh bila, pojasnjujejo. »Obstoječa proga je stara in enotirna, dotrajana, komajda jo še lahko vzdržujejo in to z velikimi stroški, je na robu zmogljivosti, je prestrma, predvsem pa nevarna za prebivalce in okolje,« pravi predsednik KS Janko Sever. Zavzemajo se za dvotirno in ne samo enotirno progo, ki jo potrebujejo tako slovensko gospodarstvo, Luka Koper in Slovenske železnice kot tudi celotna srednja Evropa. »Zato je zelo pomembno, da vlada, kot je odločila s sklepom,

Tako nasprotniki kot zagovorniki zakona o drugem tiru so za gradnjo drugega tira, njihova stališča pa se razlikujejo predvsem glede načina financiranja. / Foto: Gorazd Kavčič

takoj prične z vsemi potrebnimi postopki, da bo v času gradnje novega tira izdelana vsa potrebna dokumentacija in gradbeno dovoljenje za dvotirno progo. Ta bo sedaj dražja le za 25 odstotkov, kasneje bo gradnja veliko dražja,« poudarja. V

stala milijardo evrov, nato je predsednik vlade zatrdil, da bo toliko stala dvotirna, kar je nemogoče. Ko bi opravili finančno revizijo projekta, bi lahko dobila predvideli ceno, vedeli pa bi tudi, ali Madžarsko sploh potrebujemo kot soinvestitorke.«

Za zavrnitev zakona mora glasovati najmanj 20 odstotkov vseh volilnih upravičencev (okoli 340.000 volivcev), njihovih glasov pa mora biti več kot glasov za potrditev zakona. Na prvem referendumu je glasovalo 20,5 odstotka volilnih upravičencev. Zakon je tedaj podprlo 53,46 odstotka glasujočih, proti pa jih je bilo 46,54 odstotka.

KS Črni Kal tudi podpirajo, da progo financirajo tisti, ki jo potrebujejo, tudi t. i. zaledne države. »Naša država in njeno gospodarstvo je premajhno, da bi se lahko primerjalo z velikimi državami, ki lahko brez težav iz proračuna financirajo vse strateške državne projekte,« pravi Vesel, ki opozarja, da bi zavrnitev zakona pomenila dodatni nekajletni zamik gradnje.

Tudi v Stranki Alenke Bratušek so za to, da Slovenija dvotirni drugi tir po že določeni trasi dobi čimprej. »Zakonu ne nasprotujemo, ga pa tudi ne podpiramo. Poudarjamo, da je referendum povsem nepotreben in da bi vsaka odgovorna vlada, ki se zaveda pomena drugega tira za razvoj Slovenije in slovenskega gospodarstva, naredila vse, da referendum ne bi bilo,« pravi Alenka Bratušek, ki pričakuje, da bo pred začetkom gradnje opravljena tudi temeljita finančna revizija dvotirnega projekta. »Vlada Mira Cerarja je namreč najprej ocenila, da bo enotirna proga Divača–Koper

Ob tem Bratuškova še poudarja, da posebnega zakona za začetek graditve drugega tira in za pridobitev evropskih sredstev ne potrebujemo, saj smo slednja že prejeli, čeprav zakon še ni veljal.

Argumenti proti zakonu

V SDS pa pojasnjujejo, da je projekt drugi tir vključen v vse državne načrte, a je pred letom dni sprejet zakon največja ovira za gospodarno in racionalno izvedbo investicije. V stranki so bili proti sprejemu zakona, nasprotujejo pa tako načinu financiranja investicije kot ustanovitvi posebnega podjetja 2TDK. »Slovenija je močno vpeta v mednarodne prometne tokove, zato potrebuje sodobno železniško infrastrukturo, ne pa samo 27 kilometrov enotirne proge, ki ne rešuje ničesar. Če želimo pričeti s hitrejšo prenovo železniške infrastrukture in izgradnjo novih odsekov po normalnih cenah, potem je potrebno na referendumu glasovati proti in zakon, za katerega se je izkazalo, da je nepotreben in celo škodljiv,

zavrniti,« poudarjajo. Z zavrnitvijo zakona bodo izpolnjeni pogoji za gospodarnjšo, cenejšo in hitrejšo ureditev proge na odseku Divača–Koper, dodajajo.

Zakonu nasprotujejo tudi v Levici, saj se zavzemajo za drugi tir brez madžarskega kapitala: »Če do leta 2020 zagotovimo manjkajočih 200 milijonov evrov kapitala, bi drugi tir in prihodke od njega ohranili v svojih rokah. To lahko naredimo celo brez dodatnega zadolževanja.« Kot pojasnjujejo, je bil zakon sprejet izključno zato, da se omogoči udeležbo tujih držav, konkretno Madžarske, čemur nasprotujejo iz treh razlogov: »Ker bi Madžarska za 45 let dobila solastništvo in vpliv na našo strateško infrastrukturo. Ker bi Madžarska dobivala polovico dobička 2TDK, čeprav bo Slovenija v celoti sama zagotavljala vsaj 30 milijonov evrov letne subvencije za obratovanje drugega tira. In ker bi Madžarska pridobila tudi vezane posle pri gradnji in upravljanju na škodo naših gradbenih podjetij, Luke Koper in Slovenskih železnic.« Levica si bo tudi po referendumu prizadevala, da drugi tir zgradijo brez tujega kapitala, če pa bo zakon zavrnjen, bodo tudi zahtevali, da investitorstvo prevzame DRI ali SŽ-Infrastruktura. Ne glede na razplet bodo vztrajali tudi pri tem, da se iz projekta odstranijo zdajšnji ministri za infrastrukturo Peter Gašperšič, državni sekretar Jure Leben in generalni direktor 2TDK Metod Dragotič, ki so po njihovem »stalno zavajali državljane glede projekta in ki so projekt vodili v interesu Madžarske, namesto v interesu Slovenije.«

k

KOMENTAR
MATEJA RANT

Velika, a ne nujno tudi pestra izbira

Na junijskih predčasnih parlamentarnih volitvah se bo za vstop v parlament potegovalo kar petindvajset strank in list. Prav toliko se jih je v državni zbor poskušalo prebiti tudi na prvih demokratičnih volitvah v Sloveniji leta 1992, na vseh kasnejših volitvah se je za pozornost volivcev borilo manj strank. A čeprav se na prvi pogled zdi, da bomo imeli volivci veliko izbiro, pa ta ni nujno tudi pestra, saj se sodeč po dosedanjih predstavah kandidatov in programov celo kandidati s povsem nasprotnih političnih polov zavzemajo za enake cilje.

Med bolj priljubljenimi frazami je očitno blaginja za vse, saj jo vneto uporabljajo tako tisti z desnega kot z levega političnega spektra. A kako lahko verjamemo, da z »vse« mislijo resno predvsem tisti, ki recimo že vnaprej izključujejo tujce, ki pri nas zaprosijo za azil. Ali pa na prejemnike socialne pomoči gledajo kot na lenuhe, ki se jim ne ljubi delati in si zato najbrž po njihovem niti ne zaslužijo delčka tistega, kar drugi ustvarijo s trdim delom. A kljub temu bomo v času predvolilne kampanje verjetno to frazo še pogosto slišali, saj na volitvah seveda šteje vsak glas.

Ampak pomanjkanje izvirnosti v programih verjetno za

stranke ni kakšna pretirana pomanjkljivost, saj večina volivcev tako ali tako strank ne izbira po programih, ugotavljajo politični analitiki. Ocenjujejo, da bodo pri končni odločitvi volivcev eno pomembnejših vlog odigrala televizijska soodločitev in objava javnomnenjskih raziskav, volilna tekma pa naj bi bila brez prave vsebine, saj naj bi v njej tako kot pred štiri leti prevladoval predvsem puhlice in moraliziranje.

Čeprav je sprva kazalo, da bodo tudi na letošnjih volitvah štrene mešali »novi obrazi« v politiki, pa po zadnjih raziskavah to ni več tako gotovo. Rezultati raziskave Politikon, ki na velikih vzorcih spremlja volilni sentiment, kažejo, da bodo prihodnji parlament, navkljub velikemu številu novih strank in morebitnih povratnic, sestavljale bolj ali manj iste stranke kot v aktualnem sklicu, navajajo v agenciji Valicon. Kljub temu pa ni rečeno, da volivci na koncu ne bodo spet glasovali »taktično« – da bodo glas za nekoga, ki jim po prepričanju sicer ni ravno blizu, oddali samo zato, da ne bo zmagal kdo drug. A ob tem se je treba zavedati, da bodo potem prav ti ljudje prihodnja štiri leta odločali o mnogih pomembnih stvareh, ki krojijo naša življenja. In prav zato našega glasu ne gre zaupati komurkoli.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Urejajo trg pred cerkvijo

Na trgu pred cerkvijo v Kropi urejajo stopnice in klančino za dostop za invalide.

Kropa – Občina Radovljica nadaljuje urejanje trga pred cerkvijo v Kropi. Lani je bil zgrajen oporni zid, v pomladnih mesecih pa urejajo stopnice in klančino za dostop za invalide. Trg je tudi že asfaltiran. Skupna vrednost del z opremo znaša 105 tisoč evrov, so povedali na občinski upravi, kjer še pojasnjujejo, da občina letos v Kropi načrtuje še celovito ureditev trga in rak pri gostilni Pr' Kovač ter ureditev območja pri kulturnem domu. Izvedba pa je odvisna od sofinanciranja s sredstvi programa razvoja podeželja; šest projektov radovljiške občine, potrjenih v okviru gorenjske regije, v skupni vrednosti 395 tisoč evrov mora namreč odobriti agencija za kmetijske trge oziroma ministrstvo za gospodarstvo.

Za Vrata poseben režim

V lokalni skupnosti poudarjajo, da ne gre za zapiranje ceste v dolino Vrata, temveč za uvajanje posebnega prometnega režima, ki bo, predvsem na vrhuncu poletne sezone, življenje v dolini naredil znosno tako za prebivalce kot za obiskovalce.

MARJANA AHAČIČ

Mojstrana – Število obiskovalcev alpskih dolin se iz leta v leto povečuje. V Vratih, dolini, ki velja za eno najbolj obremenjenih pri nas, na vrhuncu sezone na dan naštejejo do petsto parkiranih vozil, je že pred časom opozoril kranjskogorski podžupan Bogdan Janša, ki sicer vodi občinski projekt umirjanja prometa v alpske doline. O tem, kako se konkretno soočiti s pričakovanimi množicami obiskovalcev, ki že spomladi, predvsem pa poleti, prihajajo v Mojstrano z okolico, so se na delovnem sestanku v Mojstrani v sredo pogovarjali predstavniki lokalne skupnosti in Triglavskega narodnega parka.

Poskusni dan

»V zadnjih letih se je pokazalo, da se promet v alpske doline s posebnim režimom varovanja, to je v Vrata, Kot in Krmo, pa tudi Tamar in čez Vršič močno povečuje. Jasno je, da potrebujemo ukrepe, s katerimi bomo stanje uredili. Zato smo se odločili, da v soboto, 18. avgusta, poskusno uvedemo poseben prometni režim za dolino Vrata,« je povedal direktor Turizma Kranjska Gora Blaž Veber.

»Ceste ne bomo zapirali, ampak bomo obiskovalce usmerili na parkirišča v Mojstrani in okolici ter jih nato z javnim prevozom odpeljali do izhodiščnih točk za obisk Vrat. V ta namen bo v Mojstrani dodatno urejenih okoli 250 začasnih parkirnih

Aljažev dom v Vratih je izjemno priljubljena izletniška točka in izhodišče za obisk okoliških gora.

mest. Ob tem bo za planince veljal poseben režim – v dolino se bodo lahko z avtomobili pripeljali do sedme zjutraj – prav tako za domačine ter lastnike zemljišč in gozdov. Gre za testni dan, na podlagi katerega se bomo nato odločali, kdaj, kako in pod kakšnimi pogoji se bo reguliral promet v dolino Vrata oziroma kje in na kakšne način bo promet za osebna vozila omejen.«

Skupaj nad težave

Kot poudarja kranjskogorski župan Janez Hrovat, je pomembno, da se o režimu dogovorijo vsi pristojni. »Trenutno gre za začetke pogovorov; pomembno je, da skupaj stopimo vsi, ki

živimo in delamo na območju TNP. Gre za področje, ki združuje več kot deset občin; vsi problem v zvezi s prometom vidimo, se ga zavedamo in ga tudi rešujemo skupaj.« Ob tem župan Hrovat še pravi, da si bodo v Kranjski Gori prizadevali, da se problematika mirujočega prometa uredi po vsej občini od Mojstrane do Rateč. »To je najbolj pomembno predvsem ob vročih koncih tedna na vrhuncu sezone, ko iz bližnjih mest, oddaljenih do dvesto kilometrov, prižene v naše kraje nesluteno in res veliko količino pločevine.«

Poleti je neznosno

»Če bo turistov preveč, bo turizem nekvaliteten,«

ob tem opozarja predsednik sveta KS Dovje - Mojstrana Franci Koražija. »Poleti so avtomobili parkirani tako rekoč povsod: po travnikih in cestah, makadamski prah se širi daleč v gozd ... Gostje so nezadovoljni, domačini slabe volje, ker zaradi prometnih zastojev ne morejo normalno v službo, kmetje nimajo dostopa do parcel in gozdov ... Verjamem, da z razumnim pristopom lahko pridemo do rešitve, s katero bo zadovoljna večina. Verjetno pa bo treba za začetek predvsem spremeniti miselnost, spoznati, da morda ni nujno, da z avtom pridemo do čisto zadnjih centimetrov poti, po katerih se je sploh šlo mogoče peljati.«

Občina Naklo

OBČINA NAKLO VABI V PETEK, 11.05. 2018, OB 17H, NA VELIKO PRAZNOVANJE!

OTVORITEV ŠPORTNEGA PARKA NAKLO IN KROŽIŠČA NAKLO-SEVER.

SPREJEM IN POKLON OBČINSKIM ŠPORTNIKOM, ZA USPEŠNE PASTORE NA VELIKIM TEKMOVANJIM.

VESELICA Z ANSAMBLOM MODRIJANI POD ŠOTOROM.

VABLJENI NA VESELI DOGODEK!

Občina Naklo

MODRIJANI

Petek, 11.05. 2018, ŠPORTNI PARK NAKLO, VELIKA VESELICA POD ŠOTOROM.

VABI PUMP BAR NAKLO V SODELOVANJU Z OBČINO NAKLO.

Rebalans proračuna v Cerkljah

Cerkljanski občinski svetniki so na zadnji seji sprejeli rebalans januarja sprejetega proračuna.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Z rebalansom se prihodki tako povečujejo za slabih petdeset tisoč evrov, odhodki pa se zmanjšujejo za 83 tisoč evrov. Prihodki proračuna tako znašajo dobrih 13 milijonov evrov, odhodki pa približno 17,7 milijona. Presežek odhodkov nad prihodki je tako 4,6 milijona evrov, ki pa ga bodo v Cerkljah nadomestili večina iz sredstev, ki so na računih iz preteklih let (3,8 milijona evrov), deloma pa tudi iz najetega posojila in

sredstev kupnin kapital-skih deležev.

Kot pravijo v cerkljanski občinski upravi, je bila uskladitev potrebna, da se lahko izpeljejo projekti, katerih vrednosti odstopajo od sprejetega proračuna. Največ razprave med svetniki je povzročilo povišanje sredstev za izgradnjo pokritega igrišča v Nogometnem centru Velesovo. Kot so pojasnili v občinski upravi, so na javno naročilo dobili tri ponudbe, ki pa so bile vse predrage. Zato so opravili nov popis del in črtali nekatera nepotrebna

dela, zaradi česar na ponovljenem razpisu pričakujejo tudi nižje cene ponudb. Ocenjena vrednost projekta po rebalansu tako znaša 875 tisoč evrov.

Kot je povedal svetnik Jaka Ciperle, se mu cena zdi visoka, s čimer se je strinjal tudi župan Franc Čebulj, ki je sprva računal, da bodo igrišče v Velesovem lahko zgradili za približno pol milijona evrov. Na pobudo opozicijskih svetnikov je tako občinski svet oblikoval tudi posebno komisijo, ki bo skrbela za racionalno in kakovostno izbiro projektov.

Poleg rebalansa so svetniki na torkovi seji obravnavali tudi zaključni račun lanskega proračuna. Predvideni prihodki so znašali 8,58 milijona evrov in so bili realizirani v 96,7 odstotka, odhodki v višini 7,16 milijona evrov pa so bili realizirani v 58,2 odstotka načrtovanih. Skupni presežek prihodkov nad odhodki je znašal 1,42 milijona evrov. Skupaj z vračilom vložka Socialnovarstvenega zavoda Taber je v računu financiranja izkazano povečanje sredstev na računu v vrednosti 1,63 milijona evrov.

Zaprtje asfaltne baze še uganka

Odgovora, kdaj bodo zares zaprli asfaltno bazo v Podrebru, Gorenjska gradbena družba še nima. Na to problematiko prebivalci, prve hiše so le nekaj deset metrov stran, neuspešno opozarjajo že leta.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Stanovalci zaselka Podreber v Naklem na obljubljeni selitev asfaltne baze na drugo lokacijo čakajo že leta. Kazalo je že, po navdabah Gorenjske gradbene družbe (GGD) in tudi v odgovoru republiškega Inšpektorata za okolje in prostor, da naj bi se to vendarle zgodilo do konca lanskega leta. A se ni. Prizadeti krajanji so se pred nedavnim obrnili na pomoč tudi na nakljansko občinsko upravo, ki je petega aprila dobila odgovor GGD, da v asfaltni bazi zaključujejo s koriščenjem preostalih zalog, ki so še na voljo, in da ni smiselno, da jih odvažajo na drugo lokacijo. Krajanji, ki dogajanje v asfaltni bazi arhivirajo tudi slikovno, so opazili, da so v asfaltno bazo le nekaj dni zatem, enajstega aprila, s tovornjaki pripeljali dodatne zaloge. Direktor GGD Stanislav Remic pojasnjuje:

Foto: Gorazd Kavčič

Bomo konec leta 2018 lahko zapisali, da so asfaltno bazo v Podrebru dejansko zaprli?

»Naša trditev, ki smo jo petega aprila zapisali nakljanski občinski upravi, je točna. Asfaltne mešanice so sestavljene iz različnih frakcij mineralnega agregata in bitumna kot veziva. Zato so bile

enajstega aprila dopeljane manjkajoče frakcije in to se bo v tej sezoni najbrž še kdaj zgodilo. Tega ne moremo povsem izključiti.« V tem zapisu tudi piše, da naj bi v Podrebru z obratovanjem

asfaltne baze zaključili do konca letošnjega leta. Remic to argumentira: »Ob tehničnem pregledu asfaltne baze v Gači (to je nova lokacija asfaltne baze, prav tako v Občini Naklo, op. a.) leta 2016

je bilo odrejeno poskusno obratovanje, ki se izteče konec letošnjega leta. Ravno zaradi tega dejstva tudi nismo mogli uresničiti obljube za zaprtje v Podrebru v letu 2016. Gradbeno dovoljenje zastara skladno z zakonom o graditvi objektov, bomo pa z deli začeli takoj po pridobitvi pravnomočnega uporabnega dovoljenja za novo asfaltno bazo v Gači. V tem času v Gači izvajamo meritve in pridobivamo dokumentacijo, potrebno za izdajo uporabnega dovoljenja.«

Problematiko asfaltne baze v Podrebru, ki jo je oblast pred več desetletji postavila ob že naseljene stanovanjske hiše, je na zadnji seji občinskega sveta poudaril tudi podžupan Jure Renko in županu predlagal, naj vodstvo Gorenjske gradbene družbe vse okoliščine v zvezi s to tematiko pojasni tudi svetnikom na naslednji seji občinskega sveta.

Predstavitev novih poti

Podblica – Krajevna skupnost Podblica v sodelovanju z Mestno občino Kranj, Zavodom za turizem in kulturo Kranj in Planinskim društvom Kranj jutri vabi na slovesnost ob odprtju novih planinskih in sprehajalnih poti v Podblici in predstavitev novih informacijskih tabel, postavljenih v Nemiljah in na Jamniku. Glavni dogodek bo ob 16. uri na gorenjskem balkonu – Jamniku pri cerkvi sv. Primoža in Felicijana, kjer bodo predstavili celotni projekt. Vse udeležence dogodka vabijo, da se ob 14.30 zberete pri gostilni v Nemiljah in nato skupaj odpravite po novi planinski poti do Jamnika. Za parkiranje bo poskrbljeno v Nemiljah, ker je na Jamniku parkiranje omejeno. Po uradnem delu bo druženje.

Razstava ročnih del v Soncu

Zgornje Bitnje – Ustvarjalke Kulturno-umetniškega društva Bitnje vabijo na razstavo izdelkov v gostilno Sonce v Zgornjih Bitnjah. Odprtje bo danes ob 18. uri, razstava bo danes na ogled vse do 22. ure, jutri od 9. do 20. ure in v nedeljo od 9. do 19. ure.

Kurjenje je prepovedano

Zeleni odrez in druge podobne odpadke, ki nastanejo pri delu na vrtu ali njivi, je treba kompostirati, oddati v ustrezen zabojnik ali odpeljati v zbirni center. Kurjenje je prepovedano.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V spomladanskem času, ko se mnogi lotijo urejanja vrtov in njiv, se marsikdo znajde pred vprašanjem, kam z zelenim odrezom in drugimi podobnimi odpadki. Nekateri najdejo najhitrejšo rešitev in jih kar na kraju zakurijo. In potem se dim vije po naselju in smradi ter duši vse živo. Pa je to res dob-

evrov. Prepoved kurjenja odpadkov v naravnem in bivalnem okolju pa prepovedujejo tudi evropske direktive.

"Glede na čas, v katerem živimo, je ekologiji in varstvu okolja treba nameniti veliko večjo pozornost in spremeniti miselnost in ravnanje. Sezone požarov v naravi se v zadnjih letih zaradi toplih in suhih pomladi in jeseni podaljšujejo. Najpogostejši

pogonijo s pepelom. Takšna oblika spravila organske mase s kmetijske površine je tako z vidika varstva okolja kot z vidika agrotehnike neprimerna in neutemeljena," poudarja Jarkovič.

Kako torej pravilno odstraniti zeleni odrez in druge odpadke? V skladu z uredbo o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov obdelava pomeni kompostiranje, mehansko-biološko obdelavo ali katerikoli postopek higienizacije teh odpadkov, nikakor pa ne sežiganje v naravnem okolju. "Posameznik pri tovrstnih odpadkih nima veliko izbire. Odpadke, primerne za kompostiranje, lahko ustrezno kompostira na svojem zemljišču, vse ostalo mora oddati v ustrezen zabojnik oziroma oddati javni komunalni službi. Sežiganje kot način odstranjevanja odpadkov ni dovoljeno. Manjše količine tovrstnih odpadkov (ovenelo cvetje, posušene lončnice ...) lahko odloži v tipske rjave zabojnike oziroma posode, namenjene biološkemu odpadkom ali zabojnike za zeleni odrez. Za večje količine je potreben dogovor z javno komunalno službo," odgovarja Jarkovič.

Glavni razlog za prepoved kurjenja je predvsem v tem, da se zaradi požarov v naravi povzročajo velika okoljska škoda. Obenem se pri kurjenju širi neprijeten vonj, kar je posebej zoprno v urbanih okoljih. Posebej skrb vzbujajoče pa je dejstvo, da se zaradi ognja, ki ne razvije dovolj visoke temperature, v zrak sproščajo plini, dim ter saje, ki so po dognanjih strokovnjakov strupeni in rakotvorni, opozarja Jarkovič.

ra rešitev? Kot odgovarja občinski inšpektor Medobčinskega inšpektorata in redarstva (MIR) Jesenice Gregor Jarkovič, nikakor. Kurjenje odpadkov v naravnem in bivalnem okolju kot način njihovega nenadzorovanega odstranjevanja je prepovedano, opozarja Jarkovič. V Sloveniji to področje ureja več predpisov, globe za posameznika znašajo celo do 4100

povzročitelj je človek s svojo nepremišljeno dejavnostjo. Požare največkrat zanetijo lastniki zemljišč, ki želijo s kmetijskih površin odstraniti organsko maso zaradi lažjega obdelovanja ali zaradi čiščenja površin v prepričanju, da je to za kmetijsko površino koristno. Mnogi so namreč zmotno prepričani, da s požiganjem trajno uničijo plevel in zemljo

Si še vedno ne upate iz avta?

Kar brez skrbi.

Pri sklenitvi avtomobilskega zavarovanja izkoristite dodatne ugodnosti v akciji SPROSTI ČAS:

- zavarovanje prtljage,
- zavarovanje odgovornosti in asistenc za kolesarje,
- zavarovanje rehabilitacije po prometni nesreči in kar
- do 30 EUR popusta pri letnem turističnem zavarovanju.

Več na triglav.si.

triglav
www.triglav.si

Vse bo v redu.

Devet dni dolg Teden mladih

Od danes do naslednje sobote bo v Kranju 24. leto zapored potekal Teden mladih, tudi letos pa ne bo manjkalo zanimivih dogodkov, ki so namenjeni mladim vseh starosti.

VILMA STANOVNIK

Kranj – S sprevodom po Kranju ob 17.30 in piknikom s trubači Čaga Boys se bo na Slovenskem trgu danes ob 18. uri uradno začel letošnji Teden mladih, ki ga v gorenjski prestolnici organizira Klub študentov Kranj. Ogrevanje bo že uro prej potekalo v Hengalnici, ki je prav tako postavljena na Slovenskem trgu. Hengalnica bo vsak dan zaživela ob 10. uri, tam pa se obetajo tako

VelikodogodkovbovLayerjevi hiši, kjer bo jutri dopoldne dan kolaža za otroke in odrasle, v ponedeljek bo modna revija ob sončnem zahodu, v torek pripravljajo Kranj gafiti tour, v sredo futuristi, v četrtek bodo predstavili Raku, tradicionalno japonsko lončarstvo, v petek pa se pripravite na odprtje razstave Špele Škulj. Program pripravljajo tudi v stolpu Škrlovec, v Rock baru Down town, Transtationu SubArt, Letnem gledališču Khislstein,

V okviru Tedna mladih se bodo tudi letos zvrstili različni športni, mladinski, kulturni, glasbeni, izobraževalni, otroški in mednarodni dogodki, ki jih bo v devetih dneh kar 43.

športni dogodki kot različne predstavitve, plesni večer, večer ob ognju in nore igre.

Marsikaj se bo dogajalo tudi v KluBaru, kamor vabijo danes ob 20. uri na Trap odpiralko. Jutri bo nastopil Adi Smolar, v sredo bo Pub večer, v četrtek Beach party, v petek pa Silent disco party. Silent party je zanimivo zasnovan glasbeni dogodek, kjer vsem obiskovalcem razdelijo slušalke, prek katerih poslušajo glasbo. Tako bo v Kranju prvič poskrbljeno za zabavo s slušalkami.

kjer bo v torek stand up večer, pa tudi v Kovačnici in še marsikje v Kranju. V četrtek na Mohorjevem klancu pripravljajo sedaj že tradicionalni Ponyhlon. Jutri, z začetkom ob 21. uri, se bo na Glavnem trgu začel Nočni tek po ulicah Kranja.

Zaključni koncert bo v soboto, 19. maja, ob 20. uri na bazenu, kjer bo organizirano rajanje s tremi skupinami Jimmy Barka Experience, Brothers Moving in Edo Maajka & Band. Več o vsem izveste na <http://tmi8.ksk.si>.

Jezerško gorniška vas

JASNA PALADIN

Jezerško – Jezerško bo kot prvi slovenski kraj oz. občina 26. maja vstopilo v mrežo Gorniške vasi (Bergsteigerdörfer), mednarodni projekt, ki združuje kraje, ki svoj turizem razvijajo na temeljih gorniške tradicije, predvsem pa osnovnih gornjskih dejavnosti – brez velike turistične infrastrukture in s trajnostnim pristopom.

V mrežo oz. projekt, ki ga vodijo planinske zveze Avstrije, Nemčije, Južne Tirolske, Italije in Slovenije, je že vključenih več kot dvajset

krajev v Avstriji, trije kraji na Bavarskem (letos se vključuje četrti) in en na Južnem Tirolskem (letos vstopa še eden), zdaj pa se mu pridružuje tudi prvi kraj v Sloveniji.

Ob slovesnem vstopu v mednarodno mrežo Gorniške vasi bodo na Zgornjem Jezerškem v dvorani Korotan v soboto, 26. maja, ob 11. uri v okviru Dneva Alpske konvencije pripravili prireditve, ki se je bodo udeležili tudi ministra Irena Majcen in Zdravko Počivalšek ter generalni sekretar Alpske konvencije Markus Reiterer.

Več parkirnih mest pri šoli na Bistrici

Bistrica pri Trziču – Osnovna šola Bistrica bo na severni strani stavbe dobila dodatnih deset parkirnih mest, saj jih je zdaj premalo tako za učitelje kot tudi za starše, ki otroke pripeljejo v šolo. Vrednost del je ocenjena na 13 tisoč evrov, iz občinske uprave so sporočili, da bo z investicijo razbremenjena prometna situacija na južni strani šole, povečali se bosta tudi prometna varnost in pretočnost prometa.

Kranj potrebuje še en dom

V Domu upokojencev Kranj rešujejo dolge čakalne vrste z alternativnimi oblikami socialnovarstvenih storitev. Gradijo velik zimski vrt, postavljajo nove sprehajalne poti, da bodo lahko sprejeli še več uporabnikov v dnevno varstvo. V velikem porastu je tudi število dementnih stanovalcev ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Glede na število starejših od 65 let Dom upokojencev Kranj s kapaciteto 214 stanovalcev pokriva komaj 1,9 odstotka vseh potreb, kar ni niti polovica glede na usmeritve državnega Nacionalnega programa socialnega varstva do leta 2020 s ciljem zagotovitve mest za 4,8 odstotka starejših od 65 let. Zato bi bila izgradnja še enega doma več kot nujna. Dom upokojencev Kranj je edini dom starejših občanov v Mestni občini Kranj, v dom pa poleg občanov Kranja sprejemajo še občane Šenčurja, ker občina nima svojega doma. A dom je že zdavnaj premajhen za pokrivanje vse večjih potreb. Poleg institucionalnega varstva izvajajo še pomoč na domu, trenutno 208 uporabnikom v obeh občinah. A tudi to ne zadostuje za zadovoljitev potreb po pomoči starejšim. Najhujše stiske rešujejo z začasnimi namestitvami do treh mesecev – po tem je veliko povpraševanje, saj se na sedmih mestih vse leto zamenja od sto do 110 stanovalcev. Z začasno namestitvijo, ki traja lahko največ tri mesece, rešujejo najhujše stiske ob odpustih iz bolnic, pomagajo svojcem v času dopustov. Tudi po dnevnem varstvu, ki traja od ponedeljka do sobote od 6.30 do 17. ure, in kjer lahko sprejmejo dvajset uporabnikov hkrati, je povpraševanje vse večje, pravi direktorica Doma upokojencev Kranj mag. Zvonka Hočevnar.

V Domu upokojencev Kranj naj bi gradnjo dveh zimskih vrtov in ureditev parkov zaključili do konca junija.

V dnevnem varstvu tudi soba za počitek

S sprejemom zakona o dolgotrajni oskrbi je bilo pričakovati vsaj delno rešitev stisk čakajočih na sprejem v dom. A zakon (še) ni sprejet, kdaj bo, pa povzroča precejšnjo zaskrbljenost. Zato so se v Domu upokojencev Kranj, kot je povedala direktorica, odločili reševati dolge čakalne vrste s povečanjem alternativnih oblik socialnega varstva: »Stiske čakajočih so vse večje, prav tako je enormen porast dementnih stanovalcev, za katere svojci doma nika kor ne zmorejo sami skrbeti 24 ur na dan. Ker kapacitete doma ne moremo povečati brez soglasja ustanovitelja, novih koncesij pa ni razpisanih, smo se odločili, da zgradimo zimski vrt in nove sprehajalne poti pri dnevnem varstvu, da bomo lahko sprejeli več uporabnikov v dnevno

varstvo, obenem pa jim omogočili več gibanja. Glede na vse bolj zdravstveno oslajene starostnike, ki prihajajo v dnevno varstvo, bomo uredili tudi sobo s petimi ležišči za počivanje, saj starejši težko zdržijo pokonci ves dan.«

Skrb za dementne stanovalce

V velikem porastu je tudi število dementnih stanovalcev, ki jih sprejemajo tako za stalno kot začasno namestitev. Da bi se ti stanovalci kar najbolje počutili, k varovanim oddelkom gradijo nov petdeset kvadratnih metrov velik zimski vrt s prav tako veliko teraso za uporabnike višjih nadstropij. »Kljub temu da smo ob prenovi prizidka že povečali dnevne prostore varovanih oddelkov, je teh še vedno premalo. Dementni stanovalci se radi gibajo, so nemirni, zato so

prostori kaj hitro pretesni, zlasti v zimskih in hladnih dneh, ko je gibanje po parku onemogočeno. S pridobitvijo prostorov v zimskem vrtu jim bomo omogočili še prijaznejše bivanje. Obenem bomo čez dan lahko na varovane oddelke pripeljali tudi dementne stanovalce iz začasnega in dnevnega varstva, saj so ekipe na varovanih oddelkih še dodatno kadrovsko okrepljene z animatorji in gospodinjami, veliko je zaposlitvenih aktivnosti, glasbe ...« je povedala Hočevnarjeva in dodala: »Zavedamo se, da s takšnimi gradnjami motimo tudi prebivalce sosednjih blokov in se ob tej priložnosti zahvaljujem za razumevanje vsem. A prenove so res potrebne, računamo pa, da bomo z gradnjo obeh zimskih vrtov in ureditvijo parkov zaključili do konca junija in potem obljubim, da vsaj nekaj časa ne bomo gradili.«

Za odvoz odpadkov v Ljubljano

Tudi v občini Preddvor so svetniki potrdili odlok o koncesiji za ravnanje z odpadki, kar pomeni, da bi jih odvažali v Ljubljano. Ob tem so obravnavali tudi akt o ustanovitvi RCERO Ljubljana.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Direktor javnega podjetja Komunala Kranj Marko Kocjančič je že na prejšnji seji občinskega sveta pojasnjeval prednosti odvoza odpadkov v ljubljanski center pred jeseniškim, ki ima boljše pogoje za ravnanje z odpadki, tako da je bila tokrat razprava bolj skopna. Je pa Kocjančič nekoliko pred sprejetjem akta o ustanovitvi sveta RCERO Ljubljana pojasnil, kakšen položaj bodo imele občine v njem. Ko so v sistem vstopile

prve občine, so se zavezale k dokapitalizaciji (denimo občina Cerklje) in si s tem zagotovile isto ceno kot ustanoviteljice. Za nove članice pa bodo cene ravnanja z odpadki za pet odstotkov višje. Čeprav ne bodo vplačale nobenega kapitala kot družbenice, pa bodo dobile tudi glasovalne pravice. Te se določajo po številu prebivalstva. Za majhno občino Preddvor to ne pomeni veliko, skupaj z drugimi pa bodo imele veliko glasov, tako da bodo preslegle ljubljansko. Doslej jih je namreč skrbelo, da bodo

nemočni, če bo hotela Ljubljana podražiti storitev.

Ko je beseda tekla o odpadkih, so svetniki na Kocjančiča naslovili še nekatera druga vprašanja. Janez Brolih je menil, da bi morali več naporov vložiti v pridobitev prostora za pretovor odpadkov, a Kocjančič odgovarja, da za takšno lokacijo ne ve. Francjo Rozman pa je zanimalo, kako je z oddajanjem folije, ki jo v kmetijstvu uporabljajo za baliranje. Vsak zbirni center to ureja po svoje, v Preddvoru pa ga trenutno še nimajo. Zgrajen bo menda

še letos. Folija pa ne sodi med običajne komunalne odpadke, zato je treba odlaganje plačati posebej. Enako velja za druge vrste nekomunalnih odpadkov (denimo za gradbene ali za salonitke), za katere potrebujejo celo okoljevarstveno dovoljenje.

Tokrat se je preddvorski občinski svet v prvi obravnavi ukvarjal tudi z novima odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Gorenjske lekarne in o svetu ustanoviteljic. Obravnavali so nove cene v vrtcu, ki se v povprečju povečujejo za 7,6 odstotka.

V stari lokomotivi se dogaja

Muzej na prostem na stari železniški postaji v Naklem, ki se ponaša s parno lokomotivo iz leta 1928, dobiva vsebino tudi z druženji in ustvarjanji za vso družino, razstavami, kulinariko, celo s plesom ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – V Naklem je v muzej na prostem postavljena potniška lokomotiva 53-019 iz leta 1928. Parna potniška lokomotiva je vozila med Kranjem in Trzičcem, ob ukinitvi januarja leta 1966 pa je vlekla zadnji vlak. Lokomotiva serije JŽ 53, konstruktorja Alexandra Lehnerja je bila najmodernejša parna lokomotiva za potniške vlake na lokalnih progah. Pred nekaj dnevi je ta muzej na prostem dobil še vsebino. Konjensko društvo Naklo v sodelovanju z Mestno knjižnico Kranj organizira sklop štirih druženj in ustvarjanj za vso družino. »Domači kraj spoznavamo s pomočjo zgodb, pravljic, povesti in zgodovinskih dejstev. Pozabili ne bomo niti na slavne občane. Ker nas naš vlak skozi Naklo ne vozi več v daljave, ga bomo z zgodbami na pot odpeljali mi,« je povedala knjižničarka Helena Krampf Nikač. Prvo srečanje je bilo v torek na temo Cesarjeva nova oblačila;

Prvo srečanje je bilo v torek na temo Cesarjeva nova oblačila.

pravljici je sledila predstavitev kranjske klobase kot oblike kulturne dediščine. Sledila bodo še tri srečanja vsak torek v maju ob 17.30 na teme Gremo na izlet – Naklo, Čebelice, čebelice in Železnice.

Ideja oživljanja muzeja na prostem se je porodila Zdravku Cankarju še, ko je bil podžupan, zdaj jo uresničuje kot predsednik

Konjenskega društva Naklo. »V juniju pripravljamo dogodek, podoben "odprti kuhni", ko bodo lokalni gostinci goste postregli v lokomotivi, člani društva pa bomo poskrbeli za spremljajoči program. Letos načrtujemo še dve razstavi in jeseni še štiri druženja za vso družino v sodelovanju s knjižnico,« je povzel Cankar in pojasnil, da je Konjensko

društvo Naklo v dogovoru z občino, na kakšen način bodo skrbeli za muzej na prostem. Poletni utrip bodo dodali tudi plesalci Linera Line Dance, ko bodo imeli na lesenem odru vaje na prostem in že zdaj vabijo zainteresirane, da se jim pridružite v zanimivem ambientu pred lokomotivo, plesnih korakov vas bodo že naučili ...

Na Jami prva tekma koscev in kosic

Na Jami pri Kranju bo v nedeljo, 13. maja, prva tekma v ročni košnji za državno prvenstvo.

JANEZ KUCHAR

Jama – V nedeljo z začetkom ob 14. uri bo na travniku domačije Tomaža Oblaka na Jami prva tekma v ročni košnji za državno prvenstvo, na kateri bodo nastopili vsi naši najboljši kosci in kosice. Poleg nedeljske tekme bodo štele za državno prvenstvo še tri tekme – 26. maja v kraju Reka v občini Cerkljeva, 3. junija na Brezovici pri Ljubljani, zadnja, četrta tekma pa bo v občini Trebnje, vendar datum še ni določen.

Na tekмах za državno prvenstvo bo šest kategorij. Mladinke in mladinci

(letnik 2004 in mlajši) bodo morali pokositi 16 kvadratnih metrov veliko parcelo, ženske, moški do 60 let (kategorija A) in starejši (seniorji) 35 kvadratnih metrov, moški kraljeve discipline, pri kateri ni omejitve glede starosti in velikosti kose, pa 100 kvadratnih metrov. Sodniki bodo merili čas košnje in ocenjevali čistost pokosene parcele.

Vsi kosci, ki bi v nedeljo radi tekmovali na Jami, se lahko prijavijo uro pred začetkom tekmovanja, to je od 13. ure dalje. V Društvu koscev in kosic Slovenije pričakujejo tudi veliko navijačev.

Flancanje in odprtje vaškega vrta

Smlednik – Jutri, 12. maja, se bo ob 16. uri na Trgu sv. Urha v Smledniku začela tradicionalna prireditev Flancanje. Osrednji dogodek bo slovesno odprtje vaškega vrta, s katerim želijo oživiti tradicijo flancnikov, ki so nekdaj stali na pobočju ob reki Savi. V programu bosta nastopila MPZ Smleški žarek z učenci OŠ Simona Jenka Smlednik in folklorna skupina KUD Oton Župančič iz Sore. Obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi dve razstavi: izdelkov Študijskega krožka Zvedave punce (na temo polstenja in zelišč) in Kulturna dediščina Smlednika skozi oči mladih. Najbolj ustvarjalni bodo lahko obiskali delavnico izdelovanja cvetja iz papirja pod mentorstvom Albinca Bizjak in Olge Mali. Ob 17. uri pa se bo začela izmenjava doma pridelanih sadik ter avtohtonih sort zelenjave ter druženje ob flancatih in drugih domačih dobrotah.

Največji pokal je ostal doma

Društvo upokojencev Škofja Loka je pripravilo letošnje pokrajinsko tekmovanje društev upokojencev Gorenjske v streljanju s serijsko zračno puško, gostitelji pa so se na koncu veselili zmage v ženski in moški konkurenci ter pokala za skupno zmago.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – S podelitvijo kolajn in pokalov se je v torek zgodaj popoldne končalo letošnje pokrajinsko tekmovanje društev upokojencev Gorenjske v streljanju s serijsko zračno puško. Predsednik Društva upokojencev (DU) Škofja Loka Miro Duič in koordinator športa v društvu Ivan Hafner sta najprej podelila pokal in kolajne najboljšim ženskim ekipam. Prvo mesto je osvojila ekipa DU Škofja Loka, drugo mesto ekipa DU Naklo in tretje mesto ekipa DU Kamnik. Tudi v moški konkurenci so imeli najbolj mirno roko strelci DU Škofja Loka, drugo mesto je osvojila ekipa DU Kamnik in tretje mesto ekipa DU Jesenice.

V ženski konkurenci je med 19 tekmovalkami prvo mesto osvojila domačinka Ivanka Prezelj, druga je bila Kamničanka Marija Hribar, tretja pa še ena domačinka, Frančiška Mesec Demšar. Med moškimi je med 34 strelci zmagal Kamničan

V moški konkurenci je na strelišču v nekdanji škofjeloški vojašnici tekmovalo 34 strelcev.

Pavel Serša, drugo mesto je osvojil domačin Janko Demšar, tretje pa Franc Rabič iz DU Dovje - Mojstrana.

Ob koncu tekmovanja, ki je za ženske potekalo na strelišču Osnovne šole Cvetka Golarja, za moške pa na strelišču v nekdanji vojašnici v Škofji Loki, ter prijetnega druženja v prostorih stare vojašnice, je predsednik

komisije za rekreacijo, šport in gibalno kulturo na Pokrajinski zvezi DU Franci Pretnar podelili še največji, prehodni pokal ekipi DU Škofja Loka. »Seveda je tudi na naših tekmovanjih pomemben rezultat, prav tako ali še bolj pa je pomembno druženje med tekmovalci in tekmovalkami. Ker so naša društva od Rateč do Žirov

in Domžal, se družimo po različnih krajih in spoznavamo celo Gorenjsko. Letos smo pripravili že peto pokrajinsko tekmovanje, v načrtu jih imamo še devet. Na lanskim tekmovanjih je sodelovalo okoli 1350 tekmovalcev in tekmovalk,« je povedal Franci Pretnar.

Neleza športni uspeh, tudi za organizacijo so ob koncu druženja dobili aplavz člani DU Škofja Loka, ki so jim na pomoč priskočili člani Strelskega društva Škofja Loka in Strelskega društva Kopačevina. »Naše društvo je že vrsto let prepoznavno po tem, da je sposobno organizirati tekmovanja tako na pokrajinskem kot državnem nivoju. Tudi današnje tekmovanje je dobro uspelo, najbrž pa je to zadnje tekmovanje v tukajšnjih prostorih, ki se bodo porušili, novi pa bodo namenjeni vrtcu. Tako se strelci že pripravljajo na selitev. Jaz pa se jim želim zahvaliti za vsa dosedanja in prihodnja sodelovanja,« je povedal predsednik DU Škofja Loka Miro Duič.

Šobec, Turistično in trgovsko podjetje, d. o. o., Lesce,
ŠOBEC, d. o. o., Lesce
razpisuje prosto delovno mesto
**VODJA TURISTIČNE PISARNE
V KAMPU ŠOBEC**
Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas, z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.
Delo obsega izvajanje ter vodenje pisarniškega in recepcijskega poslovanja, korespondenco z gosti kampa, administrativna opravila in druge tekoče naloge po navodilih nadrejenih.
Delovni čas je prilagojen potrebam v turizmu, tako da je prerazporejen glede na turistično sezono (v sezoni več, izven sezone manj).
Od kandidatov pričakujemo:
• najmanj srednješolsko izobrazbo ekonomske ali splošne smeri,
• aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika in drugega od teh vsaj pasivno,
• obvladanje računalnika za pisarniško poslovanje (Word, Excel, PowerPoint itd.),
• izpit za avto kategorije B,
• sposobnost organizacije dela in vodenje skupine receptorjev.
Naslov za prijavo: Šobec, d. o. o., Šobčeva cesta 25, 4248 Lesce – v zaprti kuverti s pripisom »prijava VTP«.
Rok za prijavo: 26. 5. 2018
Informacije: 04 53 53 700, camping@sobec.si

Na ustavno sodišče Plaz v Dražgošah ogroža šest hiš

Cerkljanski občinski svet je župana Franca Čebulja pooblastil za vložitev zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti zaradi nepravilne amortizacije.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Kot je na torkovi seji občinskega sveta v Cerkljah pojasnjeval odvetnik dr. Aleksij Mužina, slovenska pravila metodologije za oblikovanje cen storitev obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja predpisujejo samo linearen način amortizacije investicij, kar v praksi pomeni, da mora občina takoj po izgraditvi infrastrukture povišati ceno storitev občanom, saj mora plačati amortizacijo.

»Vsak dober gospodar pa ve, da so potrebe po tem denarju skozi leta različne, v prvih letih, ko je infrastruktura še nova, manjše, skozi leta pa je vzdrževalnih del več in zato so večji tudi stroški,« je povedal Mužina, ki se mu takšen način plačevanja ne zdi smiseln. Težava je namreč v tem, da mora občina denar vsako leto namensko porabiti zaradi načela proračunskega ravnotežja, čeprav denarja iz amortizacije v prvih letih morda sploh ne potrebujejo.

Takšen način zaračunavanja se cerkljanskemu županu Francu Čebulju ne zdi sprejemljiv, kar je poudaril že pred časom, ko so bile občine, ki so investirale v nadgradnjo Centralne čistilne

naprave Domžale - Kamnik, prisiljene dvigniti cene položnic prav zaradi amortizacije investicije.

Zato so se v Cerkljah odločili, da nepravilnosti, ki jo na svojih žepih najbolj občutijo občani, poskusijo spremeniti z vložitvijo zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti ureditve na Ustavno sodišču. Kot pojasnjujejo, toga ureditev posega v finančno avtonomijo občin, saj onemogoča prilagajanje namenskih prihodkov dejanskim potrebam.

Iz opozicijskih svetniških vrst je bilo slišati predvsem očitke, da se je župan v »bitko z državo« podal sam, brez uskladitve z drugimi občinami in združenji občin, zato se nekaterim Čebuljeva poteza zdi populistična.

A kot pravita cerkljanski župan in odvetnik Aleksij Mužina, takšna ureditev večini občin celo ustreza, saj v proračun dobijo dodatna sredstva, ki jim zaradi slabe finančne situacije koristijo in jih po navadi nenamensko porabijo. Za razliko od večine pa je Občina Cerklje v dobrem finančnem položaju, zato je po Čebuljevih besedah še toliko bolj neprimerno, da občanom storitve zaračunavajo na takšen način.

◀ 1. stran

Občina Železniki je namreč plaz v Dražgošah uvrstila na vrh prioritete liste plazov, ki jo je predložila sektorju za zmanjšanje posledic naravnih nesreč na okoljskem ministrstvu. »Glede na razpoložljiva sredstva in nujnost sanacije se nato odločijo, katere plaze bodo sanirali, in v letošnji program so uvrstili tudi plaz v Dražgošah,« je povedal župan Železnikov Anton Luznar. Stroške sanacije, ki bo stala več kot milijon evrov, bo tako pokrila država, v Železnikih pa so z rebalansom občinskega proračuna že zagotovili 250 tisoč evrov za projektno dokumentacijo, nadzor in DDV. Stroški bodo za občino vseeno precejšen zalogaj, a kot pravi župan, v primeru ogroženosti hiš ne gre oklevati.

V tleh nastajajo luknje

»Že več let smo na objektih in škarpah opazili razpoke, najhujše pa so nastale lani po 27. aprilu, ko je bilo zelo veliko dežja. Takrat se je pobočje zelo premaknilo,« je razložil domačin Stane Jelenc. Nato pokaže kriva garažna vrata, ki se sploh niso več dala odpreti, zato so jih morali žagati. Pa razpoke na hiši, gospodarskem posloplju in škarpah.

Na hišah je vse več razpok. / Foto: Primož Pičulin

Nekatere so sanirali, pa so se čez zimo znova pokazale. »Cel grič leze dol. Občutki niso prijetni. Letos je bilo veliko snega in smo se še toliko bolj bali kakšnega hudega deževja. K sreči smo jo kar dobro odnesli. Upamo, da bodo sanacijo izpeljali čim prej, da se ne bo zgodilo kaj hujšega,« je dejal. V sosednji hiši, na kateri je prav tako opaziti sledove premikajočega se terena, živi nje njegov brat Janez Jelenc: »Razpoke so bile že prej, zadnje leto se pa sploh kažejo, še posebej pokajo škarpe. V pobočju nad našo hišo nastajajo kar luknje v zemlji, ker se vse premika. Zelo smo zadovoljni, da so se stvari tako hitro premaknile in da bodo plaz tudi sanirali.«

Inženirsko statični biro iz Maribora je na podlagi

naročila Občine Železniki v Dražgošah že izdelal idejno zasnovano sanacijo, sedaj pa pripravljajo izvedbene projekte. Izkazalo se je, da pobočje drsi v debelini 10–15 metrov. V sklopu sanacije so predvideli štiri sidrane pilotne stene v skupni dolžini 259 metrov, uredili bodo tudi odvodnjavanje. »Računamo, da bomo v dveh mesecih imeli pravnomočno izbranega izvajalca, a bo ta potem moral poiskati še podizvajalca za vrtnanje pilotov. Poleg tega bo sanacija obsežna, zato dvomim, da jo bo možno v celoti izpeljati še letos. Prihodnji teden bomo imeli sestanek na ministrstvu za okolje in prostor, na katerem se bomo pogovarjali tudi o možnosti razdelitve sanacije na dve leti. S tem bi tudi

občina lažje pokrila svoje obveznosti,« je povedal Luznar.

Plazov še precej več

Tudi sicer je precejšen del Dražgoš na nestabilnih tleh, je razložil župan. Za vasjo v smeri Jelovice je še obširnejši plaz, ki pa ne ogroža hiš. Eden od razlogov za veliko količino vode v pobočju je, da so v Dražgoški gori podzemne jame, v katerih se zbira voda in ob povišanem vodostaju izteče v pobočje. Plazovi so tudi v drugih krajih. Drugi po prioriteti je plaz, ki ogroža cesto proti Prtovču, so pa tudi v Ojstrem Vrhu, Martinj Vrhu, Davči, Logu... Na sanacijo še čakajo, saj so državna sredstva omejena in namenjena najbolj kritičnim plazovom, občina sama pa tudi ne bi zmogla vseh stroškov.

Nov prikazovalnik hitrosti na Gostečah

Gosteče – Za varnejše poti osnovnošolskih otrok in drugih pešcev je Občina Škofja Loka v sodelovanju z Zavarovalnico Triglav in podjetjem Sipronika na nevarnem cestnem odseku lokalne ceste na Gostečah postavila prikazovalnik hitrosti Vi vozite. Poleg s tranzitnim osebnim prometom je omenjena cesta obremenjena še s prometom za zbirni center Draga. Odsek, na katerem pločniki niso ustrezno urejeni, pa zaradi bližine avtobusnega postajališča najpogosteje uporabljajo prav najbolj ranljivi udeleženci v prometu, otroci. Z novim prikazovalnikom hitrosti bodo na tem odseku voznike k zmanjšanju hitrosti opozarjali v okviru vseslovenskega projekta Skupaj umirjamo promet, s katerim že tretje leto zapored štirinajst slovenskih občin aktivno umirja promet v naseljih, v bližini šol, vrtcev in na šolskih poteh. Že v prvem tednu postavitve se je delež prehitrih voznikov zmanjšal za 15 odstotkov, še dodajajo na Občini Škofja Loka.

Prostorska stiska v nekaterih vrtcih

V nekaterih gorenjskih občinah imajo prostorsko stisko v vrtcih. Rešujejo jo na različne načine.

A. Š., U. P., A. SE.,

Železniki – Z reševanjem prostorske stiske v vrtcih se ta čas soočajo v Železnikih, kjer je brez vrta ostalo 34 otrok. Dvaindvajset malčkov je na čakalni listi Vrtca Železniki, šest v Antonovem vrtcu, šest pa na čakalnih listih obeh vrtcev. V Vrtcu Železniki so sicer v času razpisa prejeli 91 vlog, sprejeli pa so 63 otrok. V Antonovem vrtcu so prejeli 26 prijav, a imajo le osem prostih mest. »Potreba se kaže po dveh dodatnih oddelkih: jasličnem in kombiniranem,« je povedal župan Anton Luznar. Občina že nekaj časa išče rešitev za prostorsko stisko, minuli teden pa so ji to s sklepom naložili še občinski svetniki, in sicer naj skupaj z OŠ Železniki oz. vrtcem do septembra poišče ustrezno rešitev za organizacijo nujno potrebnih dodatnih oddelkov vrta. Poleg tega so z rebalansom občinskega proračuna za ta namen

zagotovili 80 tisoč evrov. Kot je razložil župan, preučujejo dve možnosti. Ena je, da bi v mansardi OŠ Železniki uredili dodatne prostore za šolo, s čimer bi v pritličju, kjer sta že sedaj dve vrtčevski skupini, pridobili nove prostore za vrtec. »Druga možnost pa je, da bi jih zgradili za šolsko telovadnico v Selcih. Pogovarjamo se o modularni izvedbi, o različici z uporabo križno lepljenega lesa ali montažni izvedbi, ki je verjetno še najbolj realna. Odločitev bomo sprejeli, ko bosta obe možnosti tudi finančno ovrednoteni in bo znano, katero je možno hitreje uresničiti,« je še pojasnil.

S povečanim vpisom otrok v vrtec se srečujejo tudi v žirovniški občini. Vrtec, ki deluje pri Osnovni šoli Žirovnica, letos obiskuje 157 otrok, na novo vpisanih za naslednje šolsko leto je 56. Po besedah v. d. ravnateljice Mete Zupan bodo morali zagotoviti prostor za 176 otrok,

kar pomeni, da bodo morali 1. septembra odpreti en oddelk več. Obenem nekaj malčkov še ne bo izpolnjevalo pogoja enajstih mesecev starosti, ga pa bodo izpolnili konec septembra ali oktobra, tako da bodo tudi zanje odpr-

V Žirovnici razmišljajo o prizidku, v Vodichah rešujejo problem z dozidavo, v Železnikih proučujejo dve možnosti za pridobitev novih prostorov.

li še en dodaten oddelk prve starostne skupine. Eno dodatno igralnico bodo uredili v prostorih sedanje vrtčevske zbornice, medtem ko naj bi dodatno igralnico za predšolske otroke uredili v prostorih šole. Tako naj bi vsem otrokom zagotovili prostor v vrtcu, je dejala Zupanova, v roku dveh let pa naj bi zgradili tudi prizidek k vrtcu.

Prostorsko stisko v Vrtcu Škratek Sviti v Vodichah rešujejo z dozidavo, katere glavne pridobitve bodo večja kuhinja, dve novi igralnici ter športna igralnica. Z 1,3 milijona evrov vredno investicijo se v Vodichah nadejajo, da bodo prostorsko problematiko rešili za nadaljnjih nekaj let, saj se število prebivalcev v občini povečuje, s tem pa tudi število vrtčevskih otrok. Že marca so sicer v Zapogah oblikovali dodaten polovični oddelk, s čimer so rešili težave staršev, ki do roka otrok še niso mogli vpisati v vrtec, ker še niso bili rojeni, 11 mesecev kasneje, ko so lahko sprejeti v vrtec, pa se je staršem iztekel rodniški dopust. V Vodichah je po besedah ravnateljice Vrtca Hedvike Rosulnik tako na čakalni listi le kakšnih dvajset otrok, ki bodisi niso občani občine Vodice bodisi še niso dovolj stari za vpis v vrtec. Vsem ostalim je varstvo zagotovljeno.

Slovenija se igra

Pod tem naslovom bo jutri potekal vseslovenski igralni dan, s katerim želijo čim več ljudi spodbuditi k medsosedskega druženju in igri na prostem. Dogodki so napovedani na več kot 50 lokacijah.

ANA ŠUBIC

Kranj – Medsosedsko druženje in igra na prostem sta bila nekoč del vsakdana, v današnjem hitrem življenjskem tempu pa zanj pogosto primanjkuje časa. Društvo Nature bo tako jutri, v soboto, izpeljalo projekt Slovenija se igra. »Povabimo ljudi iz svoje okolice iz stanovanj in hiš, zakričimo, da naj prinesejo žoge, loparje, kolebnice, žare, hrano in vse druge možne rekvizite. Odrasli bomo otrokom pokazali igre svojega otroštva, se skupaj z njimi igrali ali pa le navijali zanje v igri med dvema ognjema. Skakali bomo gumitvist, ne pozabimo pa niti na frnikole, frizbije, balinčke in še kaj. In po celi ulici mora zadišati

po pečenju na žaru,« je zapisano v vabilu društva Nature, ki zagovarja prosto igro otrok v naravi in jo omogoča tudi na doživljajskem igrišču v Kranju.

Kot pravi predsednik društva, socialni pedagog Gregor Rožanc, projekt Slovenija se igra prinaša alternativo današnjemu, večinoma odtujenemu preživljanju prostega časa. »Na dogodke želimo zvabiti čim več ljudi, da se spomnijo, kako so oni preživljali otroštvo, in da tudi otrokom pokažejo, kako se da preživljati prosti čas. Upamo, da bodo naslednjič šli mogoče samoiniciativno ven,« je pojasnil Rožanc, sicer Novomeščan, ki živi v Kranju. Projekt so podprli tudi nekateri znani

Slovenci, med njimi predsednik republike Borut Pahor, ki je častni pokrovitelj.

»K sodelovanju vabimo vse, ki so pripravljeni sosede v svoji ulici ali iz bloka povabiti ven na zelenico ali igrišče na sproščeno druženje. Imamo več kot dvesto ambasadorjev: pobudnikov in njihovih pomočnikov. Na naši spletni strani so prijavi- li druženja na več kot petdesetih lokacijah, tudi na Gorenjskem. Odvijali se bodo manjši in večji dogodki. Nekateri bodo imeli piknike, drugi igre z žogo, ponekod se povezujejo z vrtci, šolami, raznimi društvi ... Projekt bo sicer potekal v vsakem vremenu,« je razložila Eva Gašperlin, Kranjčanka, ki vodi ambasadorje.

Gregor Rožanc in Eva Gašperlin na doživljajskem igrišču v Kranju / Foto: Gorazd Kavčič

PREJELI SMO

Zadnje ure umorjenih duhovnikov

Članek z naslovom »Zadnje ure umorjenih duhovnikov« je 26. aprila poročal o sestanku v Galeriji Družina, kjer smo soočali stališča, kdaj in kje sta bila januarja leta 1946 zajeta in umorjena duhovnika Filip Terčelj in Franc Krašna. Žal iz članka ni razvidno, na kakšne dokumente se kot avtor knjige o Terčelju sklicujem, ko pišem, da sta bila duhovnika zajeta šele 7. januarja 1946 zjutraj v Podrožju, in ne, kot trdi Franc Peternelj, že dan prej po odhodu s kosila na poti iz Zgornje Davče. Sklicujem se na dva dokumenta, ki sta nastala nekaj mesecev po umoru obeh du-

hovnikov: pismo generalnega vikarja ljubljanske škofije Antona Vovka takratnemu notranjemu ministru Zoranu Poliču in časopisno poročilo Slovenskega Primorca. V obeh dokumentih je jasno in nedvoumno zapisano to, kar pišem v knjigi o Terčelju.

Zgodba, ki jo zagovarjata Franc Peternelj in Matevž Čemažar, se je pojavila šele leta 2004, šest desetletij po umoru duhovnikov. V Davči in Sorici je pri starejših ljudeh sprožila precej negativnih odzivov, ker so vedno slišali, da sta bila zajeta šele 7. januarja 1946, tako kot piše v moji knjigi. Franc Peternelj je bil takrat sedemletni otrok, otroški spomin pa je zelo nezanesljiv, zlasti glede časa in drugih podrobnosti.

Zaradi objektivnosti članka bi bilo treba omeniti tudi dokumente, ki sva jih na sestanku predstavila z Bogdanom Vidmarjem. Nastali so v pre-

teklih treh letih. Notarski zapis je bil narejen lani. Iz njih je razvidno, kako sta Franc Peternelj in Matevž Čemažar manipulirala s pričjo, da je podpisala izjavo, ki naj bi potrjevala njune trditve. Ko je pričja naknadno ugotovila prevaro, je pričevanje preklicala z notarsko overovljeno izjavo. Ta dogodek in še nekateri podobni mečejo čudno luč na Peterneljev in Čemažarjev način pridobivanja prič.

Gospod Miran Jensterle se je na zgoraj omenjeni članek v Gorenjskem glasu upravičeno odzval glede hiše, kjer sta bila duhovnika zaprta. V moji knjigi na str. 254 jasno piše, da sta bila zaprta v Brelihovi, in ne v Plašajtarjevi hiši. V tej hiši ni stanoval Peter Jensterle, ampak družini Janeza Jensterleta in Lada Guzelja.

IVAN ALBREHT, SLOMŠKOVA
UL. 25, AJDOVŠČINA

Filmski teden Evrope spet prihaja v Kranj

FILMSKI TEDEN EVROPE VAM LETOS MED 9. IN 27. MAJEM V 14 KRAJIH PO SLOVENIJI PRINAŠA SODOBNE EVROPSKE FILME. ZVRSTILO SE BO 39 BREZPLAČNIH PROJEKCIJ, VSI PREDVAJANI FILMI PA SO PREJEMNIKI SREDSTEV EU ZA SPODBUJANJE EVROPSKE FILMSKE IN AVDIOVIZUALNE INDUSTRIJE.

Filmski teden Evrope že tradicionalno poteka v maju, ko tudi sicer obeležujemo rojstni dan EU. Uradno, slavnostno odprtje Filmskega tedna Evrope 2018 pa bo 10. maja ob 18.00 v Ljubljani, v Hiši Evropske unije. Namen Filmskega tedna Evrope je približati raznolikost in bogastvo evropskega filma širši javnosti. Skupaj 22 filmov boste letos lahko videli v Ajdovščini, Celju, Izoli, Kranju, Lendavi, Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Novi Gorici, Ptujju, Ravnah na Koroškem, Sežani, Slovenski Bistrici in Tolminu.

Filmski teden Evrope že vrsto let organizirajo regionalne informacijske točke Europe Direct v Sloveniji, v sodelovanju z lokalnimi kinematografi in s Centrom Ustvarjalna Evropa, Predstavnostvom Evropske komisije v Sloveniji ter Pisarno Evropskega parlamenta v Sloveniji.

V Kranju si boste lahko v Cineplexu ogledali 3 brezplačne projekcije, in sicer:

17. maja ob 18.00 – Western (2017) + uradno odprtje Filmskega tedna Evrope na Gorenjskem

Zgodba o predsodkih, nezaupanju in značilni moški tekmovalnosti, ki vzklije med nemškimi delavci in bolgarskimi vaščani, je predstavljena v preobletki sodobnega vesterna. Skupina nemških gradbenih delavcev se odpravi v Bolgarijo graditi hidroelektrarno. Tuje okolje v njih prebudi željo po avanturah, ki pa jo omejujejo predsodki in nezaupanje, temelječe na jezikovni oviri in kulturnih razlikah.

18. maja ob 18.00 – 120 utripov na minuto (2017)

Po resničnih dogodkih posneta zgodba o pravih junakih boja proti aidsu – uličnih aktivistih, ki so se ob izvajanju pritiska na politiko morali soočiti še z družbenimi predsodki glede svoje bolezni.

23. maja ob 18.00 – Zbogom, Berlin! (2016)

Štirinajstletni Maik med odsotnostjo staršev z dolgočasen preživlja poletne počitnice v domači vili. Pred njegovim pragom se z ukradenim avtom naenkrat pojavi uporni najstnik Tschick, ruski imigrant in izobčenec, ki povabi Maika na popotovanje iz Berlina v neznanost. Začne se divja avantura, kjer oba doživita izlet življenja in nepozabno poletje.

Brezplačne vstopnice za ogled filmov dobite na blagajni Cineplex 3 ure pred začetkom filma.

Za več informacij se lahko obrnete na Europe Direct Gorenjska:

nives.justin@bsc-kranj.si.

Vabljeni!

Suha in Sušani nekoč in danes

Na Suhi pri Predosljah letos zaznamujejo 730. obletnico omembe vasi. Ob jubileju je izšla tudi zanimiva knjiga Suha in Sušan', ki pripoveduje o preteklosti kraja in njegovih prebivalcev in hkrati o aktualnem življenju vasi.

IGOR KAVČIČ

Suha – Letošnje leto je za vaščane Suhe pri Predosljah praznično leto. S številnimi prireditvami in dogodki namreč Sušan', kot zase rečejo vaščani, obeležujejo eno od omemb vasi Suha v pisnih virih, ki jo zasledimo v letu 1288. Velja torej potrditi, da Suha šteje najmanj 730 let. Kadar je nekaj zapisano, to seveda drži tudi za prihodnje rodove, zato je ideja o knjigi med pobudniki letošnjih praznovanj hitro padla na plodna tla. Kraj z okoli 250 prebivalci ima odslej svojo knjigo z naslovom Suha in Sušan', kar je tamkajšnjemu življu lahko v ponos.

Pobudo je dala Alenka Erzar Žepič, ki je s Primskovega, kjer živi, vedno rada prihajala k starim staršem, na domačijo k Rožen' na Suho, in je kot dijakinja kranjske gimnazije že leta 1992 pripravila raziskovalno nalogo z naslovom Suha skozi stolec. Njeno delo je bilo osnova za aktualno knjigo, o kateri smo spregovorili s tremi glavnimi soavtoricami, ob Erzar Žepičevi, danes

odvetnici in mediatorji, sta to še Mojca Logar, profesorica geografije in zgodovine v Biotehniškem centru Naklo, in direktorica Gorenjskega muzeja zgodovinarica Marjana Žibert. Slednji sta se na Suho sicer priselili.

O prvih zapisih o Suhi tako piše Alenka Erzar Žepič: »Spomnim se, da je bila takrat največja težava dejstvo, da o kraju dotlej še ni bilo tako rekoč nič napisane, zato sem različne listine, ki sem jih dobila v Zgodovinskem arhivu RS v Ljubljani, morala najprej dati v prevajanje iz latinščine, gotice in nemščine. Prava enciklopedija o življenju v vasi pa je bila stara mama Minka.« V zgodovinskem pregledu med drugim posebej omenja tudi plemiča Jurija Eggha, graditelja gradu Brdo, ki je v 16. stoletju dal skozi vas Suha speljati potok Belca.

Marjano Žibert so zanimali Sušani in zaznamki prvih kmetij v vasi, ki segajo tja v 15. stoletje. Nekatere omembe so že zelo blizu kasnejšim hišnim imenom in priimkom. »Glavni vir za raziskavo so bile matične knjige v različnih župnijah.

Na Suhi v sredini 17. stoletja že najdemo tudi prva hišna imena vseh tistih kmetij, ki obstajajo še danes. V prvem popisu v času Marije Terezije leta 1754 lahko prepoznamo tudi velikost družin, njihovo sestavo in starost družinskih članov,« pripoveduje Žibertova. V sodelovanju z Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske bodo izdelali tudi tablice s hišnimi imeni. Zanimivo je, da število kmetij iz tistega časa, ko je Suha štela 17 hub, do danes ostaja tako rekoč nespremenjeno.

K sodelovanju so povabili tudi dva gostujoča avtorja. Tako je o zakladih slovenske umetnosti v suški cerkvi sv. Štefana zapis pripravil umetnostni zgodovinar Gorenjskega muzeja Gašper Peternel, ki za glavni posebnosti omenja zlati baročni oltar in kipec Marije z detetom, ki je trenutno v restavriranju. Posebnost oltarja so vsekar izvotljeni stebri, ki so bili posebnosti časa, v katerem so bili izdelani. Jože Derlink pa je popisal področje prostovoljnega gasilstva v GD Suha. To ima danes 151 članov, ob tem tudi dve ženski desetini, kot poudari Žibertova.

Soavtorice knjige Suha in Sušan': (z leve) Mojca Logar, Alenka Erzar Žepič in Marjana Žibert

Vas Suha nekoč in danes pa je obširen prispevek Mojce Logar. Vas ima danes 233 prebivalcev, v register kmetijskih gospodarstev pa jih je vpisanih 21. »Fenomen je, da se število prebivalcev in kmetij že več sto let ni spremenilo. Trenutno je aktivnih kmetij 17. Na Suhi smo posebni tudi po velikosti kmečkih posestev. Če je slovensko povprečje 6,9 hektara, so suške kmetije velike povprečno 11,8 hektara. Po številu glav velike živine je razmerje šest v Sloveniji in 27 na Suhi,« ugotavlja Logarjeva; da gre za sodobne kmetije, ki z izdelki zalagajo veletrgovce v okolici in širše. Domačini pa se ukvarjajo z različnimi drugimi dejavnostmi. So zelo podjetni, nad slovenskim povprečjem pa je tudi izobrazbeni raven kranjanov.

Iz raziskovalne naloge Alenke Erzar Žepič so povzeti tudi deli knjige, ki predstavljajo stare običaje in šege, ki jih na Suhi zavzeto gojijo tudi dandanes

– miklavževanje, likof, fantovščina, šranganje, spuščanje gregorčkov ... Kranjani pa so tudi zelo dejavni v ljubiteljski kulturi, saj so aktivni v društvih v Predosljah, zanimiv pa je tudi zapis o Ljudski knjižnici Belca, ki je na začetku 19. stoletja v vasi odigrala zelo pomembno vlogo. Tu sta še zapisa o suškem vodovodu in hišnih obrteh.

Soavtorice so s predstavljenim zadovoljne, saj je bilo v pripravo knjige vložena kar precej truda, zdi pa se jim, da jim je tudi tako uspelo povezati kraj in prebivalce med seboj. »Številni domačini so prispevali svoje fotografije, od katerih so mnoge objavljene v knjigi. Mislim, da se prav vsak domačin lahko na neki način najde v knjigi,« dodaja Žibertova, Logarjeva pa ob tem poudarja, da je knjiga s svojo vsebino še en dokaz več, da na slovenskem podeželju obstaja bogat socialni in kulturni kapital. »Ljudje tukaj smo pridni, delavni in ustvarjalni.«

Tudi knjiga je v večini sad dela Sušanov.

Pri pripravi dogodkov, ki so se in se še bodo zvrstili v letošnjem letu, sta sodelovala še Veronika Vrhunc in Alojz Hudobivnik, novi suški znak je oblikovala Nika Weingerl. Po nedavni predstavitvi knjige bodo 26. maja v Kranju gostovali s suško tržnico, konec junija bodo na Suhi vse domačine Sušane, ki so se izselili, povabili na piknik z družinami, 30. junija pa bodo v Mestni knjižnici Kranj pripravili razstavo fotografij na temo Suhe. Poleti bo sledila premiera Jurčičevega Deselega brata v režiji Sušana Jožeta Basaja in izvedbi KUD Predoslje, zadnje nedeljo v avgustu pa bodo blagoslovili restavrirani kip Marije z detetom, o katerem in suški cerkvi bo jeseni v Gorenjskem muzeju tudi predavanje, leto praznovanj pa bodo zaključili konec avgusta s tradicionalnim pohodom z baklami.

Mesto Kranj: spregledani arhitekturni potenciali

Kranj – V novi galeriji GT1 v središču Kranja na Glavnem trgu 1 so od torka na ogled zaključna dela mladih kranjskih arhitektov z jasno vizijo za izboljšanje mestnega prostora. Razstavljeni projekti obravnavajo lokacije Majdičevega mlina, Športnega centra Kranj, nabrežja reke Save ob mestnem središču in nekdanje tovarne Intex. Namen projekta je predstaviti magistrska dela, ki so nastala v okviru Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani, meščanom mesta Kranj. Avtorji želijo sprožiti razpravo o kakovosti in možnih izboljšavah prostora, ki naj služi ljudem. Z namenom širjenja zavesti o potencialih, ki jih skriva mesto, avtorji v četrtek, 17. maja, ob 19. uri v prostore galerije GT1 vabijo na zaključni dogodek z razpravo. Poleg konceptualnih idej se bodo dotaknili tudi možnosti izvedbe in financiranja takšnih projektov, zato javno pozivajo k udeležbi poleg splošne tudi strokovno javnost in investitorje. Avtorji razstave Špela Dežman, Danijel Brborović, Sandra Stare in Ana Belčič v ljudo vabijo k udeležbi.

Majski zvoki v Pivki in Cerkljah

Cerklje – Komorni moški pevski zbor Davorina Jenka Cerklje in člani Moškega pevskega zbora Pivka bodo v okviru Tedna ljubiteljske kulture najprej združili moči na koncertu v soboto, 12. maja, v Pivki, majski zvoki pa bodo nato na koncertu zadoneli še v petek, 18. maja, ob 20. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah. Repertoar obeh zasedb, cerkljansko vodi Jožef Močnik, pivško pa Marcel Štefančič, zajema skladbe domačih in tujih skladateljev iz različnih stilnih obdobj. Obema sestavama je skupno zlasti oživljanje že skoraj pozabljenih skladb slovenskih avtorjev ter ohranjanje izročila ljudskih pesmi v raznoterih priredbah. Koncerta Majski zvoki bosta postregla z vsem tem – s čudovito paletno raznovrstnih skladb, ki poslušalcev zanesljivo ne bodo pustile ravnodušnih.

Pozdrav z Bleda sredi Kamnika

V predverju Občine Kamnik so na ogled dela članov Likovnega društva Atelje Bled.

JASNA PALADIN

Kamnik – Člani Slikarskega društva Atelje Bled se družijo že četrto leto, pred dnevi pa so pripravili tudi prvo razstavo izven meja kraja, v katerem delujejo. Prostore za razstavo jim je na stopnišču občinske stavbe odstopila Občina Kamnik, podžupan Matej Slapar pa je ob tem povedal, da se bo zaradi čudovitih slik marsikdo, ki se po opravih k uradnikom poda bolj slabe volje, vračal zadovoljnejši.

Tokratno razstavo, ki nosi naslov Pozdrav z Bleda, je postavil mentor blejskih umetnikov akademski slikar mag. Matjaž Arnol, pisane podobe Bleda v različnih slikarskih tehnikah pa je prispevalo šestindvajset umetnikov. »Pogost in neizčrpen motiv, ki ga upodabljam v različnih slikarskih tehnikah, je prav Bled z okolico, ta

Člani Slikarskega društva Atelje Bled na svoji razstavi v Kamniku

'podoba raja', ki se opazovalcu kaže v nešteto svetlobah – je vedno ista, pa vseeno vedno drugačna. Je izziv, ki se mu likovniki težko upremo. Spopadamo se tudi z drugimi

motivi, raziskujemo slikarske materiale in tehnike ter se učimo – ustvarjalni napredek se že kaže, kar nas izjemno veseli. Zlasti to velja za člane, ki so v društvo pristopili brez

slikarskega predznanja,« je na odprtju povedala predsednica društva Zora Završnik Črnologar.

Razstava bo na ogled do 30. maja.

Hokejisti so proslavili jubilej

Letošnjo sezono so v Hokejskem klubu Triglav Kranj zaključili s sredino svečano akademijo, ki so jo pripravili ob petdeseti obletnici ustanovitve kluba. Zaslužene medalje so prejeli člani, članice in mladinci.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Potem ko se je kranjska ledna dvorana po zaključku hokejske sezone spremenila v dvorano za svečanosti, so jo letos za ta namen uporabili tudi tisti, ki v njej preživijo največ časa. Kranjski hokejisti namreč letos praznujejo petdeseto obletnico ustanovitve kluba, ki so ga hokejski zanesenjaki ustanovili leta 1968.

O zgodovini hokeja v gorenjski prestolnici je spregovoril sedanji predsednik Jure Ahačič, ki se je spomnil začetkov in začetnikov, med katerimi so bili Franci Feldin, Jože Trobec, Hine Ciglič, Jani Nadižar, Čedo Stojanovič in Zlatko Pavlica. »Skromni materialni pogoji delovanja in amaterska zagnanost sta bila stalna spremljevalca vzponov in padcev našega kluba,« je poudaril predsednik Ahačič ter obudil spomine, ko v Kranju

Članska ekipa hokejistov Triglava je na slavnostni akademiji prejela bronaste medalje za tretje mesto na letošnjem državnem prvenstvu. / Foto: Primož Pičulin

ni bilo dvorane in so kot brezdomci gostovali po drugih drsališčih. Kljub temu so vztrajali in nadaljevali tudi delo z mladimi, ki so se ponosno predstavili tudi na sredini svečani akademiji.

Predsednik Hokejske zveze Slovenije Matjaž Rakovec

in kranjski podžupan Boris Vehovec sta v družbi predsednika kluba Jureta Ahačiča nato segla v roke in podelila medalje letošnjim najboljšim klubskim ekipam. Srebrne medalje so si za drugo mesto na državnem prvenstvu zaslužili mladinci,

bronaste pa člani in članice.

Prav tako so jubilejne plakate podelili ustanoviteljem, zaslužnim nekdanjim članom, trenerjem in igralcem. Med njimi so Andrej Tavželj, Žiga Pavlin in Anže Kuralt za Slovenijo igrali tudi na olimpijskih igrah.

Mladi vaterpolisti za evropsko prvenstvo

JOŽE MARINČEK

Kranj – Od danes do nedelje bo kranjski bazen gostil mladinske vaterpolske reprezentance štirih držav, ki se bodo borile za uvrstitev na evropsko prvenstvo, ki bo konec avgusta v Belorusiji.

Naša reprezentanca je v pripravah na kvalifikacije odigrala turnir v Banjaluki in dve prijateljski tekmi z reprezentanco Turčije. Poleg naših vaterpolistov bodo v Kranju nastopile še reprezentance Švice, Malte in Romunije. Trener reprezentance je Aleš Komelj, njegova pomočnika pa sta Jaka Mikoletič in fizioterapevt Andraž Smolej.

»Večino reprezentance sestavljajo igralci iz Kranja, Kamnika in Ljubljane, vrtar pa je iz Kopra. Vsi dihamo kot eno,« pravi Aleš Komelj in dodaja: »Na evropsko prvenstvo se uvrstila prvi dve reprezentanci iz štirih kvalifikacijskih skupin. Glede na nasprotnike lahko rečem, da so možnosti

dobre. Upam, da smo dobro pripravljeni in da bomo konec tedna odigrali najboljše igre.«

Prvi obračun našo reprezentanco čaka danes, njihov nasprotnik pa je Švica. Tekma se bo začela ob 20.30. Še prej bo ob 19. uri tekma med ekipama Malte in Romunije. Jutri naše čaka obračun z Malto. Tekma se bo začela ob 20.30, pred tem pa se bosta ob 19. uri pomerili še Švica in Romunija. V nedeljo bodo tekme potekale v dopoldanskih urah. Ob 10. uri se bo začela tekma Malta – Švica, ob 11.30 pa Slovenija – Romunija. »Tekme bodo vredne ogleda, mi pa potrebujemo sedmega igralca in spodbudo s tribun, da premagamo Malto, ki je naš največji konkurent za vstop na evropsko prvenstvo. Mislim, da bi Švicarje morali premagati, najtežji nasprotnik pa bo Romunija. A mi se ne predajamo in gremo na tri zmage – ter se tako uvrstimo na evropsko prvenstvo v Belorusiji,« še pravi Komelj.

Skakalci se potijo na suhem

Slovenski smučarski skakalci so v tretjem tednu priprav na novo sezono. Na skakalnico konec maja.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Novi trener slovenske moške skakalne A-representance Gorazd Bertonec je po koncu lanske sezone o novi funkciji spregovoril na sedežu Smučarske zveze Slovenije, v torek pa je dosedanje priprave na novo sezono z reprezentanti predstavil na odprtem treningu za javnost na stadionu v Kranju.

S pripravami so začeli že pred prvomajskimi prazniki. »Smo v tretjem tednu priprav. Fantje so motivirani, sveži in sprejemajo nove ideje. Poletne tekme, ki so razpršene, bomo sistematično izbirali za vsakega skakalca. V drugem delu priprav bo tudi vsak imel individualni

Skakalci veliko treninga opravijo na kranjskem stadionu. V ospredju Domen Prevc, pred katerim sta tudi maturantski ples in nadaljevanje mature. Esez pri slovenščini, je dejal, mu ni delal težav. / Foto: Gorazd Kavčič

program. Konkretni cilj poletnih tekem je, da vseskozi zadržimo kvoto šestih skakalcev, najbolj pomembno pa je, v kakšni formi bodo

fantje 15. novembra,« je povedal Gorazd Bertonec. Na skupnem treningu na kranjskem stadionu so bili zbrani člani A-representance, v

kateri so Peter Prevc, Anže Semenič, Tilen Bartol, Domen Prevc in Jernej Damjan, ki bo tudi letos fizični del priprav opravil po lastnem programu, ter mlade A-representance, ki jo sestavljajo Timi Zajc, Žiga Jelar, Bor Pavlovčič in Anže Lanišek. Trener mlade A-representance je Jani Grilc, v zadnjih sezonah pomočnik Gorana Janusa, pomočnika Bertonec pa sta Nejc Frank, ki je bil v tej vlogi že pri Janusu, in Matevž Šparovec, še en iz vrste mladih trenerjev, ki prihaja iz Triglavove šole.

Skakalci so spremembe v programu treninga dobro sprejeli. Konec maja bodo prvič v pripravah na novo sezono začeli s skoki, in sicer v Planici.

Nogometne tekme tudi med tednom

JOŽE MARINČEK

Kranj – Nogometni prvotigaši so tekme igrali sredi tedna. Ekipa Domžal je gostila Maribor, tekma pa se je končala z rezultatom 1 : 1. Nogometna Triglava so včeraj gostili Celje, tekma pa se do zaključka naše redakcije še ni končala. Tekme 33. kroga so odigrali v treh dneh. Ekipa Domžal jutri gostuje pri Aluminiju, Triglav pa v ponedeljek pri Gorici. Novi obračuni konec tedna čakajo tudi drugoligaše. Nogometnaš Zariče Kranj bodo jutri ob 17. uri gostili Krko. V nedeljo ob 14. uri bo v Radomljah sosedski obračun med Kalcerjem Radomlje in Roltekom Dob. Tekme 24. kroga bodo odigrali nogometnaš v 3. SNL – center. Jutrišnje tekme se bodo začele ob 17.30, pari pa so Tinex Šenčur – Šobec Lesce, Bled Hirter – SIJ Acroni Jesenice,

Kočevje – Komenda in Bohinj – Zagorje. Tekma Rudar Trbovlje – Sava Kranj bo v nedeljo. Nogometnaš gorenjske nogometne lige so v sredo odigrali zaostalo tekmo 16. kroga v skupini za obstanek. V Šenčurju se je tekma med nogometnaš Rayal Sporta DLN in Velesovega končala brez zmagovalca z 0 : 0. V soboto bodo odigrali tekme 18. kroga, vse pa se bodo začele ob 17. uri. V skupini za prvaka so pari: JuRentA Bitnje – Naklo, Škofja Loka – Britof in Visoko – Žiri, v skupini za obstanek pa Polet – Preddvor, Zariča Kranj B – Velesovo in Niko Železniki – Royal Sport DNL. V sredo so tekmo četrtfinala Pokala Medobčinske nogometne zveze Gorenjske – Kranj odigrali nogometnaš Britofa in Zariče Kranj. Tekma se je končala z zmago nogometnašev Zariče Kranj s 3 : 0.

Kamnik gosti gorske kolesarje in vojake

JASNA PALADIN

Kamnik – Ta konec tedna bo Kamnik v znamenju gorskih kolesarjev. Jutri bodo nastopile mlajše kategorije na dirkah za slovenski pokal SloXcup, v nedeljo pa člani, mlajši člani in mladinci na mednarodni dirki UCI C.1, kategorije U19, U17 ter amaterji

in veterani za slovenski pokal ter za konec še vojaki. Start in cilj jutrišnje tekme bo na Žalah, nedeljske pa na Glavnem trgu v središču Kamnika.

»Člani in podporniki Calcit Bike Teama smo v zadnjih tednih trdo delali in poskrbeli za prenovu proge. Več kot polovica proge je

nove, zgradili smo nov most, postavili manjše objekte, poslovali pa smo se od legendarnega spusta po skakalnici, kjer se je vsako leto zbralo ogromno navijačev,« pravi predsednik Calcit Bike Teama Ciril Grkman.

Na startu pričakujejo najboljše slovenske tekmovalke in tekmovalce ter nekatere

tuje kolesarje. Prvo slovensko ime dirke bo Tanja Žakelj, ki pa se bo udeležila le dirke za vojaško svetovno prvenstvo.

Skupaj bo na vojaškem svetovnem prvenstvu nastopilo 43 tekmovalcev, petintrideset v moški in osem v ženski konkurenci, prihajajo pa iz devetih držav.

Stari orli bodo skakali v Sebenjah

Sebenje – V smučarskoskakalnem centru Sebenje se jutri, v soboto, obeta že deseta ponovitev zanimive prireditve, ki družijo nekdanje in sedanje smučarske skakalce in poteka pod naslovom Stari orli. Prireditve se bo ob 11. uri začela z nogometno tekmo v Žiganji vasi, nadaljevala pa se bo ob 14. uri s tekmovanjem na 25-metrski skakalnici v Sebenjah. Ob 17.30 bodo pripravili skoke za otroke na Mini Planici, ob 18. uri pa bo sprejem za člana domačega kluba Anžeta Semeniča. Sledila bo podelitev priznanj ter druženje s slovenskimi skakalci in skakalkami. Stari orli in Krajevna skupnost Sebenje vas vabijo v svojo družbo.

Motijo gozdna dela in plašijo divjad

V blejskem zavodu za gozdove opozarjajo, da motoristi povzročajo škodo na gozdnih prometnicah in s hrupom plašijo divjad.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled – Ko je tudi v višje ležečih gozdovih na Zgornjem Gorenjskem skopnel sneg, so lastniki gozdov pospešeno začeli sekati in pospravljati od lubadarja napadeno in v vetroloemu polomljeno drevje, hkrati pa so »oživele« tudi obiskovalci, ki gozdni prostor koristijo za hojo ter za vožnjo z gorskimi kolesi, motorji in avtomobili. Ker bo sanacija poškodovanega drevja trajala vse leto, v blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije pozivajo obiskovalce gozdov k previdnosti in strpnosti, razmišljajo pa tudi o tem, da bi se z občinami na Zgornjem Gorenjskem dogovorili za ukrepe, s katerimi bi preprečili morebitne konflikte v prostoru in s tem olajšali gozdna dela. Kot je dejal vodja območne enote Andrej Avsenek, je že zdaj velik »pritisk« obiskovalcev na gozdove, v času

glavne turistične sezone pa bo še precej hujši. Med obiskovalci gozdov je še posebej izdvojl motoriste, ki delajo škodo na gozdnih cestah, zelo radi se vozijo tudi po vlakih in po brezpotju, s hrupom pa plašijo divjad. Čeprav je vožnja z motorji po naravnem okolju prepovedana, so blejski gozdarji v spomladanskih dneh našli skupno okrog trideset motoristov, ki se radi vozijo po gozdnih oziroma gozdnih prometnicah na pobochju Dobrče in Begunjsčice, na območju Dovške Rožce, Javorniškega Rovta, Bohinjske Bele, v Bohinju predvsem v Ukancu in na Kobli, na Jelovici največ na območju Taleža ... Običajno se vozijo ob koncu tedna, v skupinah od tri do pet članov, tudi po več ur skupaj, ugotavljajo v blejskem zavodu za gozdove in dodajajo, da gozdarji zoper kršitelje sami ne morejo ukrepati, ampak jih lahko le prijavijo policiji.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarnice marca letos za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 28,82 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 78 centov ali za 2,64 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo

4,25 odstotka maščobe in 3,42 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 32,01 evra in je bila za 90 centov ali za 2,73 odstotka nižja kot februarja. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 25,68 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 29,22 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
December 2017	32,87	35,25	28,63	32,97
Januar 2018	31,00	33,88	27,45	31,10
Februar 2018	29,60	32,91	26,28	29,88
Marec 2018	28,82	32,01	25,68	29,22

Predavanje Človek in čebela

Kranj – Društvo Sorško polje bo v sodelovanju s še nekaterimi organizacijami pripravilo danes, v petek, ob 19. uri v Šmartinskem domu v Stražišču predavanje z naslovom Človek in čebela. Predaval bo izkušeni čebelar Franci Vehar, ki se lahko pohvali s skoraj polstoletno prakso na področju čebelarjenja in pridelave ekološke hrane. Predstavil bo sožitje človeka in čebele v različnih zgodovinskih obdobjih, pomen čebel za pridelovanje hrane, možnosti zasluzka s čebelami in odnos ljudi do čebel.

Okusne gorenjske dobrote

V okviru priprav na državno razstavo Dobrote slovenskih kmetij nadaljujejo ocenjevanje prehranskih izdelkov. Priznanja dobivajo tudi okusne gorenjske dobrote.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na Ptuj bo od 18. do 20. maja 29. državna razstava Dobrote slovenskih kmetij. V okviru priprav na razstavo bodo v štirinajstih prehranskih skupinah ocenili 1070 izdelkov. Doslej so ocenili izdelke v trinajstih skupinah, zadnje med njim v torek in sredo, ko so ocenili 207 mlečnih izdelkov. V sredo, 16. maja, bo še ocenjevanje kruha, potice, peciva in drugih izdelkov iz moke.

Zdaj so znani že tudi rezultati ocenjevanja mesnih izdelkov, kisa, olja in čaja. Na ocenjevanju mesnih izdelkov se je z Gorenjske najbolj izkazal Marko Dolenc s Hribarjeve kmetije v Predosljah, ki je prejel zlati priznanji za Hribarjevo klobaso in gorenjsko klobaso, srebrni za domačo suho klobaso in za budjolo iz vratu ter bronasta priznanja za budjolo iz plečeta, domačo suho

Marko Dolenc iz Predoseljja je na ocenjevanju prejel priznanje tudi za kranjsko klobaso.

salamo in za domačo suho klobaso v zaseki. Tomislav Pernuš iz Hotemaž je dobil srebrni priznanji za domačo konjsko salamo in za Lesnikovo klobaso za kuhanje ter

bronasta priznanja za suho domačo klobaso, jelenovo salamo, jelenovo klobaso in suho domačo salamo.

Na ocenjevanju kisa je Janko Jeglič iz Podbrezjja dobil

zlato priznanje za Matijovčev jabolčni kis, Janez Markuta iz Čadovelj pa srebrno priznanje za jabolčni kis. Izkazali so se tudi gorenjski izdelovalci olj. Betka in Blaž Koželj iz Vodice sta dobila zlato priznanje za olje oljne ogrščice, Matej Rozman z Jame zlato za Premium ričkovo olje, Janjo Jeglič iz Podbrezjja zlato za Matijovčevo hladno stiskano repično olje, Boris Jenko iz Mavčič zlato za bio sončnično hladno stiskano olje in srebrno za hladno stiskano konoplino olje, Janja Bernik iz Virmaš srebrno za sončnično olje, Janez Keržič iz Vodice pa bronasto priznanje za hladno stiskano olje oljne ogrščice. Na ocenjevanju čajev sta z Gorenjskega sodelovala le dva: Matej Rozman z Jame je dobil zlato priznanje za Premium konopljin čaj, Janja Bernik iz Virmaš pa srebrno priznanje za čaj Sončen dan.

Nove omejitve pri uporabi »kemije«

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan je predpisal spremembe in dopolnitve dveh pravilnikov, ki urejajo uporabo fitofarmaceutskih sredstev (FFS).

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – S spremembo pravilnika o pravilni uporabi FFS je omejil uporabo herbicidov na javnih površinah, vključno z igrišči za golf in športnimi igrišči ter objekti gospodarske javne infrastrukture, kot so ceste in železnice. Spremenjeni pravilnik bodo začeli uporabljati 1. oktobra 2019, razen za ceste in železnice, za katere so kot začetek uporabe predpisali 1. april 2021. Uporabniki FFS bodo torej imeli poldrugo leto oziroma tri leta časa za prilagoditev na nove razmere.

Drugi pravilnik, to je pravilnik o pogojih za opravljanje prometa s FFS ter o vodenju in posredovanju

podatkov o prometu FFS, je spremenil kriterije za uporabo FFS za nepoklicno rabo. Po novem bo brez predložitve izkaznice o usposabljanju o FFS možno kupiti le sredstva, ki so dovoljena za ekološko pridelavo in so pakirana za uporabo na površini največ petsto kvadratnih metrov. Pravilnik bodo začeli uporabljati 1. oktobra 2019.

Vlada je že pred več kot petimi leti sprejela nacionalni akcijski program za doseganje trajnostne rabe FFS za obdobje do leta 2022, s katerim se je zavzela za zmanjšanje porabe FFS in tveganj, ki jih FFS predstavljajo za zdravje ljudi in živali. Vlada ocenjuje, da je v zadnjih desetletjih prišlo v kmetijski

Država zaradi zaščite naravnega okolja in zdravja ljudi zmanjšuje uporabo fitofarmaceutskih sredstev.

pridelavi hrane in krme do pretirane »kemizacije«, pri tem se zaveda, da kratkoročno pridelava hrane brez

FFS ni mogoča, možno pa je omejiti nepoklicno uporabo FFS, ki ni nujno potrebna za tržno pridelavo hrane.

Vznemirjajo divjega petelina in ruševca

CVETO ZAPLOTNIK

Bled – V zavodu Triglavski narodni park (TNP) ugotavljajo, da se na nekaterih rastiščih divjega petelina in ruševca na območju parka iz leta v leto povečuje nemir,

ki ga povzročajo obiskovalci s tem, ko živali opazujejo in fotografirajo. Petelin in ruševca sta še posebej privlačna za opazovanje in fotografiranje v obdobju parjenja, ki poteka od aprila do junija na posebej določenih stalnih

mestih – rastiščih, kjer se teritorialni samci spopadajo z vsiljivci. V tem času so živali najbolj občutljive na stalno prisotnost človeka in vznemirjanje, s tem pa se lahko tudi zmanjša uspešnost gnezdenja. V TNP-ju

pozivajo obiskovalce, da ne obiskujejo rastišč, hkrati pa jih opozarjajo, da bodo na njih v obdobju razmnoževanja divjega petelina in ruševca, valjenja ter vodenja mladičev postrili naravovarstveni nadzor.

Preverili bodo nekatere posle

Delničarji Lona so na torkovi skupščini imenovali posebnega revizorja, ki bo preveril nekatere posle družbe, med drugim gradnjo nove poslovne stavbe v Kranju.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na zahtevo delničarja Alea Iacta je bila v torek v Kranju skupščina delničarjev, za katero je predlagal imenovanje posebnega revizorja, ki bi preveril nekatere posle v družbi. Delničarji so predlog podprli in za posebnega revizorja imenovali revizorsko družbo Baker Tilly Evidas, ki bo preverila troje: prvič – izgradnjo nove poslovne stavbe v Žanovi ulici v Kranju, zaradi katere naj bi bila potrebna

tudi dokapitalizacija družbe, drugič – poslovanje s kriptozetoni bitcoin v času od lanskega 1. februarja do letošnjega 28. februarja, in tretjič – stroškovne skupine, ki z zneski za več kot 20 odstotkov odstopajo od lanskega poslovnega načrta. Delničar Alea Iacta je predlagal tudi odpoklic dveh članov nadzornega sveta, Roberta Lična in Janka Medje, in imenovanje dveh novih članov, vendar skupščina odpoklica ni potrdila, soglašala pa je s predlogom delničarja Siri

investicije in za novega člana nadzornega sveta imenovala Miha Šlambergerja.

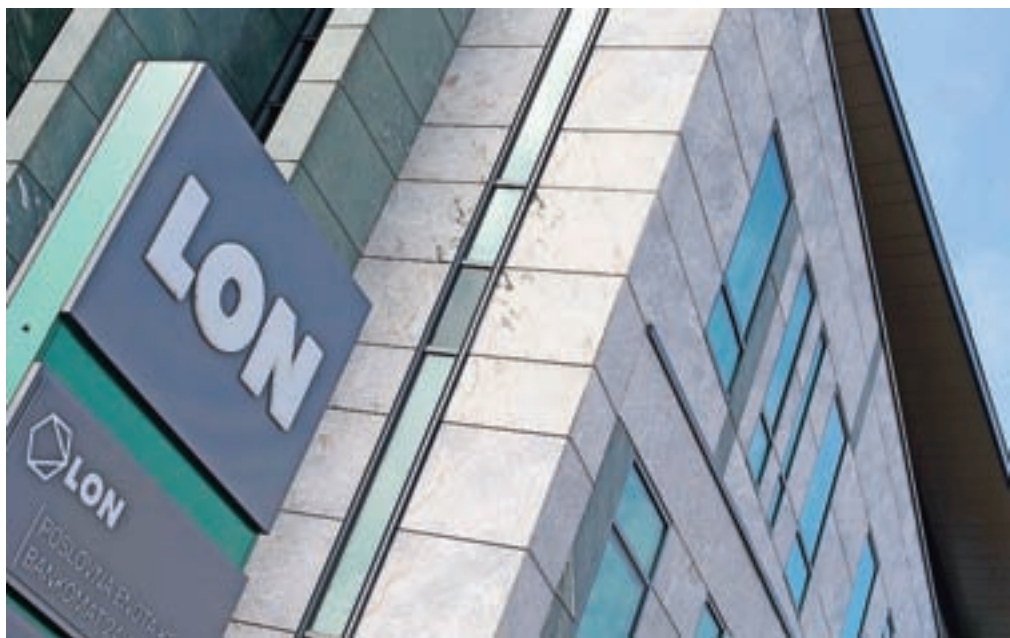
V prvem četrtletju uspešno poslovali

V Lonu so v letošnjem prvem četrtletju s poslovanjem ustvarili 256 tisoč evrov čistega dobička, kar predstavlja več kot polovico letos načrtovanega dobička. Čiste prihodke so v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečali za skoraj osem odstotkov, krediti strankam, ki niso banke, so bili višji za

nekaj manj kot štiri odstotke, krediti prebivalstvu in samostojnim podjetnikom pa za pet odstotkov. Povečalo se je tudi zanimanje za najem poslovnih prostorov v novi poslovni stavbi v Žanovi ulici v Kranju, kjer je nezasedenih še 854 kvadratnih metrov oziroma približno četrtnina celotnih poslovnih prostorov v stavbi.

Dokapitalizacijo podaljšali do 25. maja

Po tem, ko je Banka Slovenije septembra lani odredila Lonu izpolnitev kapitalskih zahtev do konca letošnjega junija, so v Lonu 27. marca začeli postopek dokapitalizacije z izdajo štirideset tisoč novih delnic. V prvem krogu, ki se je končal 9. aprila in v katerem je imelo predkupno pravico petdeset največjih delničarjev, so prodali 21.658 delnic, kar hranilnici že zagotavlja zahtevano kapitalsko ustreznost. Drugi krog dokapitalizacije, v katerem so ponudili delnice vsem zainteresiranim vlagateljem, bi se moral končati 25. aprila, a so ga na željo nekaterih večjih vlagateljev iz Slovenije in Evrope podaljšali do 25. maja.

Posebni revizor bo preveril tudi gradnjo nove poslovne stavbe. / Foto: Gorazd Kavčič

Delnice banke bodo skušali prodati na dražbi

Šešir ima v stečajni masi tudi 1677 delnic Gorenjske banke, ki jih bo skušal prodati na dražbi 12. junija.

CVETO ZAPLOTNIK

Škofja Loka – Družba Šešir, ki je od predlanskega decembra dalje v stečajnem postopku, je na podlagi sklepa Okrožnega sodišča v Kranju najavila javno dražbo, na kateri bo poskušala prodati 1677 delnic Gorenjske banke po izklicni 295 evrov za delnico oziroma celotni sveženj delnic za 494.715 evrov. Javna dražba bo 12. junija in bo potekala z zviševanjem izklicne cene. To je drugi poskus prodaje, prvi z dajanjem ponudb za nakup delnic po izhodiščni ceni 300 evrov za delnico oziroma za celotni sveženj 503.100 evrov ni bil uspešen.

V Šeširjevi stečajni masi so najpomembnejše premoženje nepremičnine na Spodnjem trgu 41 v Škofji Loki, ki obsegajo proizvodni

objekt, stranske prostore z razdeljevalnico hrane, barvarno, mehanično delavnico, kotlarno in komunalno opremljeno stavbno zemljišče. Cenilec je njihovo tržno vrednost ocenil na nekaj manj kot 1,1 milijona evrov in likvidacijsko na 932 tisoč evrov, prodajna cena pa bo, kot kaže, precej nižja. Za prodajo teh nepremičnin sta bili doslej dve dražbi, tudi druga, ki je bila marca letos, po izklicni ceni 745 tisoč evrov ni bila uspešna, zato je stečajni upravitelj že predlagal sodišču prodajo po izklicni ceni 558.500 evrov. Za Šeširjeve nepremičnine v Stari vasi na Bizeljskem, katerih tržno vrednost je cenilec ocenil na 155 tisoč evrov in likvidacijsko na 133 tisoč evrov, je bila v sredo že šesta javna dražba, tokrat z izklicno ceno 80.500 evrov.

Kovanci v spomin na svetovni dan čebel

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Banka Slovenije je ob svetovnem dnevu čebel, ki ga praznujemo 20. maja – ob obletnici rojstva začetnika sodobnega čebelarstva Antona Janše z Breznice, izdala spominski kovanec. Izdaja obsega milijonov kovancev, ki so izdelani v dveh tehnikah – velika večina z navadnim kovanjem, za katere bo cena dva evra, dva tisoč pa v tehniki visokega sijaja in

pakirani v plastični kapsuli, za katere bo cena višja. Kovance bodo dali v obtok v ponedeljek, 14. maja, kupiti pa jih bo možno v izbranih poslovalnicah Deželne banke Slovenije in Nove KBM ter na blagajniškem okencu Banke Slovenije v Ljubljani. Avtor izbranega idejnega osnutka kovanca je Janez Bizjak, ki je za motiv uporabil globus v obliki satovja oziroma satovje v obliki globusa.

Motiv spominskega kovanca

Spodbude za zaposlitev starejših

Država spodbuja zaposlovanje starejših brezposelnih, ki so dopolnili osemindeset let.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Slovenija je po stopnji delovne aktivnosti starejših (starih od 60 do 64 let) na predzadnjem mestu v Evropi. Po podatkih zavoda za zaposlovanje je bilo ob koncu letošnjega februarja 14.143 brezposelnih, starih 58 let ali več, njihovo število pa od leta 2010, ko jih je bilo 8499, vztrajno

narašča, četudi se skupno število brezposelnih zmanjšuje. Dve tretjini brezposelnih, ki so stari najmanj 58 let, je brez zaposlitve že več kot eno leto.

Zavod za zaposlovanje s programom Aktivni do upokojitve spodbuja trajnejše zaposlovanje starejših za nedoločen čas oziroma do izpolnitve pogojev za upokojeitev. V okviru

tega programa je aprila objavil novo javno povabilo, s katerim namenja za spodbujanje zaposlovanja starejših 14 milijonov evrov, ki jih prispevata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in slovenska država. S tem denarjem bi omogočili zaposlitev 1272 starejših brezposelnih, delodajalci, ki bi jih zaposlili za polni delovni čas (40

ur), pa bi lahko uveljavili do 11 tisoč evrov subvencije. Subvencijo bi prejeli v dveh enakih delih: prvega po zaposlitvi delavca in drugega po izplačilu plače za osemnajsti mesec zaposlitve. Delodajalci lahko oddajo ponudbo za zaposlitev starejšega brezposelnega delavca do porabe denarja oziroma najkasneje do 30. junija 2020.

Dražba za premoženje Triglava Konfekcije

Nova dražba za prodajo proizvodno-skladišnih prostorov v Kranju bo v torek, 15. maja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Družba Triglav Konfekcija je od oktobra 2016 v stečajnem postopku. Njeno glavno premoženje predstavljajo proizvodno-skladišni prostori s parkiriščem na Savski

cesti 34 v Kranju. Pooblaščenec ocenjevalec nepremičnin jih je ocenil na pol milijona evrov, kolikor je bila tudi izklicna cena na prvi javni dražbi, ki je bila junija lani. Tako prva dražba kot tudi naslednji dve, na katerih je bila izklicna

cena 450 tisoč evrov in 317 tisoč evrov, nista bili uspešni, tako da je Okrožno sodišče v Kranju za ta torek, 15. maja, razpisalo novo javno dražbo, tokrat po izklicni ceni 230 tisoč evrov. Dražba bo potekala z zviševanjem izklicne cene,

pogoj za sodelovanje na dražbi pa bo plačilo varščine v znesku 23 tisoč evrov.

Proizvodno-skladišni prostori so bili zgrajeni 1940. leta, obsegajo 3145 kvadratnih metrov površine, parkirišče ob stavbi je veliko 2017 kvadratnih metrov.

Sava Turizem: za dividende tri cente na delnico

Ljubljana – Prejšnji teden je potekala skupščina Save Turizem v lasti družbe Sava, ki ima pomembne hotelske kapacitete tudi na Bledu. Skupščina je med drugim sprejela sklep uprave in nadzornega sveta, da od 7,91 milijona evrov bilančnega dobička konec leta 2017 za dividende namenijo 1,21 milijona evrov oz. 0,0305 evra bruto na delnico. Preostanek dobička bo ostal nerazporejen. Temu in tudi drugim sklepom skupščine nasprotuje eden od malih delničarjev, ki je zato napovedal izpodbojno tožbo, je razvidno iz objavljenega zapisnika skupščine.

Že zjutraj povsem pijana

Voznica, ki so jo policisti ustavili včeraj zjutraj, je imela v krvi dobra dva promila alkohola.

SIMON ŠUBIC

Bohinj – Blejski policisti so včeraj zjutraj obravnavali močno pijano voznico, ki je bila iz prometa izločena med vožnjo z Bleda proti Bohinju. Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, je preizkus alkoholiziranosti pri voznici ob osmi uri zjutraj pokazal rezultat več kot dveh promilov alkohola (0,98 mg/l). Do trenutka ustavitve je voznica v takem stanju prevozila slabih 20 kilometrov, so dodali.

Policiste je o sumu vožnje voznice pod vplivom alkohola obvestil drug udeleženelec v prometu. Ob tako visoki stopnji vinjenosti je imela namreč velike težave pri vožnji, saj je nenadno zavirala in pospeševala, vozila prehitro ali prepočasi ter po nasprotnem voznem pasu in pogosto na prekratki varnostni razdalji ... »Koliko je bila voznica dovezeta

za situacije v prometu, priča tudi podatek, da najprej več sto metrov ni reagirala na modro luč policijskega vozila ter sireno in da je policijsko vozilo zaznala šele, ko jo je policist prehitel in ustavil s postopnim zmanjševanjem hitrosti,« je razložil tiskovni predstavnik PU Kranj Bojan Kos. Tudi samo ustavljanje je trajalo več kot pol kilometra, policist pa je bil v postopku precej ironično deležen očitka, da jo je s tem, ko jo je dobil na vožnji pod vplivom alkohola, spravil v težave, je dodal.

Alkoholizirani vozniki so letos na Gorenjskem povzročili 27 prometnih nesreč, zato njihovo izločanje iz prometa ostaja ena od prioriteta za zagotavljanje večje varnosti na cestah, je še povedal Kos. Gorenjski policisti so sicer letos odredili več kot 10.000 preizkusov alkoholiziranosti, doslej pa so izločili okoli 320 voznikov.

Trideset voznikov je bilo prehitrih

Kranj – Gorenjski policisti so v torek dopoldne izvajali postren nadzor prometa na avtocesti. V štiriurnem nadzoru so ugotovili 38 kršitev, med njimi je šlo za 30 prekorajitev hitrosti vožnje ter po štiri primere neuporabe varnostnega pasu in uporabe mobilnega telefona med vožnjo. Najvišja izmerjena hitrost na omejitvi 110 km/h je bila 186 km/h. Vozniku osebnega avtomobila so izrekli 1200 evrov globe in devet kazenskih točk.

Pridržali so ga do strelitve

Jesenice – Jeseniški policisti so v sredo zvečer zaradi kršitve javnega reda v zasebnem prostoru obravnavali vinjenega domačina, ki se je vedel nasilno in drzno. Kljub opozorilom, da ga bodo pridržali, je s kršitvami nadaljeval, zato so policisti nazadnje svojo grožnjo tudi uresničili. Pri njih je moral prenočiti do strelitve.

Sumljiv »električar«

Bitnje – Policistom je pred dnevi prebivalec Bitenj sporočil, da je bil pri njem moški, ki se je predstavljal kot delavec električnega podjetja. Preden je moški vstopil v hišo, je kljukal tudi po kletnih vratih, zato je posumil, da bi šlo lahko za izvrševanje kaznivega dejanja. Policisti oškodovanca niso ugotovili. Moški je bil star med 30 in 40 let, visok 180 centimetrov, temnih las, pripeljal pa se je z vozilom, domnevno znamke Renault.

Pri posojilu šlo za širši interes

Da je bil Merfin zastavitelj pri šestmilijonskem posojilu Gorenjske banke kranjski GBD Skupini, kaže tudi na njegov interes za ta posel, a obveznost vračila je ostala na GBD Skupini, je na sojenju zaradi zlorabe položaja pri domnevnem obvodnem financiranju Merfina ugotovila sodna izvedenka.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Na sojenju nekdanjemu predsedniku uprave Gorenjske banke (GB) Gorazdu Trčku, nekdanjemu članu uprave GB Tilnu Zugwitzu, predsedniku uprave idrijske družbe H&R (lastnice Hidrie) Edvardu Svetliku in Anici Klemenčič iz GBD Skupine, ki zaradi domnevnega obvodnega financiranja Merfina poteka na ljubljanskem okrožnem sodišču, so ta teden nadaljevali z zaslišanjem prič. Pred sodnika Gorazda Fabjančiča so tokrat stopili tudi sodna izvedenka na področju bančništva Jožica Capuder, nekdanji nadzornik v Gorenjski banki Drago Štefe in Boris Eržen iz GBD Skupine.

Specializirano državno tožilstvo obtoženim očita zlorabo položaja oziroma pomoč pri kaznivem dejanju pri domnevnem obvodnem financiranju družbe Merfin, družbe prevzemnice nakelskega Merkurja. Gre za posojilo, ki ju je Gorenjska banka v letih 2008 in 2009 odobrila H&R (10 milijonov evrov) in GBD Skupini (6 milijonov evrov), prejemnici pa sta nato ta denar takoj posredovali Merfinu. S tem naj bi banka po prepričanju tožilstva zaobšla zakonske omejitve izpostavljenosti do Merkurja in z njim povezanih družb.

Nekdanjemu prvemu možu Gorenjske banke Gorazdu Trčku se v tej zadevi očita tudi kaznivo dejanje krive ovadbe, ker naj bi kot predsednik uprave banke podpisal lažno kazensko ovadbo zoper več fizičnih in pravnih oseb, družbenikov GBD oz. kasnejše G Skupine, ki jim je očital oškodovanje upnikov, poslovno goljufijo in zlorabo položaja zaradi izplačila

7,3 milijona evrov dividend v letu 2011, s čimer naj bi preprečili vračilo 6-milijonskega posojila. Ob tem je zanimivo, da je tožilstvo kljub sporni kazenski ovadbi prevzelo pregon, zadeva je v fazi sodne preiskave. Med preiskovanimi oziroma ovadenimi je tudi tokrat vabljen priča Boris Eržen, ki se je zato odrekel pričanju, kar je sodnik Fabjančič tudi sprejel.

Posojilo odobreno v skladu z bančno prakso

Sodna izvedenka Jožica Capuder je v izvedenskem mnenju, ki so ga pred njenim zaslišanjem tudi prebrali, ugotovila, da so v Gorenjski banki kratkoročno posojilo GBD Skupini v znesku šest milijonov evrov odobrili v skladu z bančno prakso in zakonodajo, pri odobravanju posojila so razpolagali s pravimi in verodostojnimi podatki, po katerih je GBD Skupina tedaj še vedno dobro poslovala. Ker je bilo posojilo dano za tekoče poslovanje in ni bilo strogo namenjeno, banki tudi ni bilo treba preverjati, kako ga je posojiljemalec porabil, je dodala. Zavarovanje posojila ni bilo povsem zadostno, zastavljene pa so bile delnice Merkurja, pri čemer je kot zastavitelj nastopil Merfin. »To pa kaže na to, da je šlo pri kreditiranju za širši interes oziroma za interes Merfina. Vendar pa so celotne obveznosti odplačila še vedno odpadle na GBD Skupino,« je izvedenka zapisala v pisnem mnenju. Ročnost posojila je bila mesec dni, vendar pa se je nato posojilo še devetkrat podaljšalo, vsakič za en mesec, razen zadnjega podaljšanja za šest mesecev, je še ugotovila izvedenka. Med

Ljubljansko sodišče je na zadnji obravnavi prič zaslisevalo le o spornem posojilu, ki ga je Gorenjska banka februarja 2009 odobrila GBD Skupini, ki jo je tedaj vodila obtožena Ani Klemenčič. / Foto: Simon Šubic

podaljševanjem roka za vrnitev posojila je banka zahtevala tudi povečanje zavarovanja, kar se je tudi zgodilo.

Obtožena Ani Klemenčič je izvedenko vprašala, ali bi bilo njeno mnenje kaj drugačno, če bi vedela, da je imela GBD Skupina v času najemanja spornega kredita za 76 milijonov evrov zabilančnih obveznosti. Capudrova je ugotovila, da so za ta podatek lahko vedeli v GBD Skupini, medtem ko ga v banki v času odobravanja kredita zagotovo še niso poznali. Klemenčičeva namreč trdi, da so v banki ves čas vedeli, da je bilo šestmilijonsko posojilo v resnici namenjeno Merfinu, preko katerega je Bine Kordež s somišljeniki izpeljal menedžerski prevzem nakelskega Merkurja.

Nekdanji član nadzornega sveta Gorenjske banke Drago Štefe pa je povedal, da o posojilu GBD Skupini ni vedel

ničesar, dokler mu skupni znanec ni povedal, da ima Klemenčičeva oz. GBD neke posle, ki jih ni more izpolniti do Gorenjske banke. Tedaj je obiskal tudi Klemenčičevo, ki ga je prvič seznanila z omejenim kreditom, delovala pa je precej prizadeto. »Mislim, da sem kasneje izvedel, da je ona mnenja, da sploh ne gre za kredit GBD Skupine, ampak Merfina,« je povedal Štefe, ki je po razgovoru s Klemenčičevo kot »velik altruist« Trčka pozval, naj problem rešijo, ta pa mu je odgovoril, da ga že rešujejo. Priča je še potrdila, da se je nadzorni svet kasneje podrobneje seznanil z okoliščinami spornega kredita in je podprl Trčkovo upravo v prizadevanjih, da ravnava v skladu s pogodbo in stori vse, da bo posojilo vrnjeno. Ob tem je prepričan, da sta Trček in Klemenčičeva posojilno pogodbo podpisala v dobri veri.

Sodišče zavrnilo nekdanjega policista

Odpuščenemu direktorju uprave za policijske specialnosti Robertu Sušanju ni uspelo dokazati, da ga je policija odpustila nezakonito.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Ljubljansko delovno sodišče je v celoti zavrnilo tožbo nekdanjega direktorja uprave za policijske specialnosti Roberta Sušanja, ki je izpodbijal zakonitost izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi na policiji ter zahteval vrnitev na delovno mesto in povrnitev

plač, so ta teden poročali mediji. Sušanja so iz policije odpustili zaradi afera preskakovanja čakalnih vrst v ljubljanskem kliničnem centru, ker naj bi domnevno glavnemu akterju Urošu Smiljiću v zameno za prednostno zdravstveno obravnavo svoje žene med drugim ponudil brezplačni panoramski polet s

policijskim helikopterjem, udeležbo na tečaju varne vožnje za kirurga in premeštitev ene od policistk. Kot so ob njegovi odpustitvi novembra 2016 pojasnili na policiji, je šlo za kršenje pogodbenih in drugih obveznosti, pri čemer imajo vse kršitve zakonske znake kaznivega dejanja nedovoljenega dajanja daril.

Sušanj, ki je od januarja lani upokojen, je na sodišču očitke nekdanjega delodajalca zavrnil z razlago, da je Smiljića zgolj prosil, naj pozize, kdaj je načrtovana ženi na operacija, sicer pa žena ni preskočila čakalne vrste. Kirurg, ki je njegovo ženo operiral, pa se je po Sušanjevih besedah le pridružil motorističnim vadbam, ki da jih

pred začetkom motoristične sezone tradicionalno imajo s kolegi motoristi. Sodišče je zaslislalo tudi tedanjega generalnega direktorja policije Marjana Fanka, ki je povedal, da je imel Sušanjen od odgovornejših funkcij v policiji in da dela zaradi vseh očitkov ni mogel nadaljevati.

Afera preskakovanja čakalnih vrst v zdravstvu je izbruhnila oktobra 2016, ko so kriminalisti zaradi sumov korupcijskih kaznivih dejanj pridržali Uroša Smiljića, ki je bil v ljubljanskem kliničnem centru zaposlen kot finančno-računovodski delavec v skladišču. V policijske telefonske prisluhe naj

bi se ujel tudi Sušanjen, ki naj bi Smiljiću dajal nedovoljene obljube. Prav na telefonske prisluhe se je pri zavrnitvi Sušanjeve tožbe oprlo tudi delovno sodišče in pritrdilo državnemu odvetništvu, da je bila odpoved zakonita.

Uroš Smiljić je službo v kliničnem centru izgubil šele prejšnji mesec, ko so ukiniteli njegovo delovno mesto. Specializirano tožilstvo je pred kratkim v tej zadevi tudi vložilo obtožbo zoper deset fizičnih in dve pravni osebi zaradi nedovoljenega sprejemanja oziroma dajanja daril, pomoči pri tem in sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Zgodbe o Thonetovih stolih

Jurij Rihar iz Podlubnika je mojster restavriranja in lastnik verjetno najlepše zbirke Thonetovega krivljenega pohištva pri nas.

ALEŠ SENOŽETNIK

»V vsakem stolu vidim zgodbo,« pravi Jurij Rihar, ki v svoji delavnici v Podlubniku v Škofji Loki obrabljenim in poškodovanim stolom vdihuje novo življenje. Prav toliko kot lepo oblikovan stol ga pri delu namreč navdihujejo zgodbe, povezane z njim.

Posebno strast goji do Thonetovega pohištva, ki nosijo ime po Michaelu Thonetu, nemškemu tovarnarju in izumitelju, ki je prvi začel izdelovati krivljeno pohištvo. »Thonet je začel kriviti les, ker je želel narediti topovsko kolo iz enega kosa lesa. V primeru, da je granata treščila ob top, je najprej razpadlo kolo, narejeno iz lesenih kosov, zato se je Thonet domislil, da bi ga naredil iz enega, ukrivljenega kosa lesa, zaradi česar bi bil

bolj odporen. Ko ga je avstrijski kancler Metternich srečal na sejmu v Koblenzu, ga je brž odpeljal na Dunaj, kjer mu je sam cesar podelil patent za izdelavo krivljenega lesa,« pripoveduje Jurij Rihar.

Metternicha je leta 1848, nekaj let po srečanju s Thonetom, odnesla marčna revolucija, začela pa se je zgodba o eni najslavnejših tovarn pohištva na svetu, ki deluje še danes in nosi ime svojega ustanovitelja.

Test na Štefanovi katedrali

Les je moč ukriviti s pomočjo segrevanja v vodni pari. Mojster segret in prožen les vpne v posebno orodje, ko se posuši, pa les zadrži obliko. Inovativna tehnologija, ki jo je čudovito dopolnil tudi dizajn z elementi

dunajske secesije, je omogočala industrijsko produkcijo in izdelavo pohištva v desetih milijonov kosov. Thonetova tovarna na Dunaju je nekdanj proizvedla kar 1,8 milijona kosov na leto, sledile pa so mu tudi druge tovarne po takratni Avsto-Ogrski. V avstrijski prestolnici ga je izdelovalo podjetje Jakob in Joseph Kohn, ki je po produkciji celo preraslo Thonetovo, pri nas pa je po krivljenem pohištvu najbolj znana tovarna Remec v Kamniku, ki smo jo kasneje poznali pod imenom Stol Kamnik.

Krivljeno pohištvo pa ni tako cenjeno le zaradi elegantne oblike, temveč je tudi zelo vzdržljivo. Kot ve povedati Jurij Rihar, je Thonet njegovo kvaliteto nekoč preverjal tako, da je stole metal z vrha znamenite Štefanove katedrale, ti pa so zaradi prožnosti padec dobro prenesli.

Nič čudnega torej, da je krivljeno pohištvo, ki ga še danes poznamo tudi kot Thonetovo, zbudilo zanimanje zbirateljev in restavratorjev. Tudi Riharja, o katerem priznani arhitekt in eden največjih poznavalcev stolov pri nas Janez Suhadolc pravi, da krivljeno pohištvo obuja k novemu življenju. »Glede restavriranja Thonetovega pohištva je Rihar izjemen. Ne poznam nikogar drugega v Sloveniji, ki bi se temu delu posvečal tako temeljito kot on in njegova žena Ilona. Njuna zbirka je po mojem vedenju najboljša v Sloveniji in po izjemnosti primerkov verjetno prekaša tisto, ki jo hranijo v

Jurij Rihar je mojster restavriranja krivljenega pohištva.

muzeju na kamniških Zaprakah,« pravi Suhadolc.

Prav po Suhadolčevi zaslugi pa se je verjetno Rihar pred 35 leti začel ukvarjati z restavriranjem pohištva. V njegovi kleti je namreč našel poškodovan dvosed, ki mu je manjkalo desno naslonjalo. »Stol sem želel obnoviti, in ko sem

začel iskati podobnega, s katerega bi lahko vzel manjkajoče naslonjalo, so se doma začeli kopiciti različni stoli.« Med njimi je tudi nekaj unikatov in za lastnika neprecenljivih kosov. »Večinoma jih obnavljam zase in za kakšnega sorodnika ali prijatelja. Le malo jih prodam, nekateri pa

nimajo cene in jih ne bi prodal, pa če bi mi še takšno vso to ponudili zanje,« se zasmije mojster, ki v delavnici pod Lubnikom preživi deset do 12 ur dnevno, saj mu delo predstavlja tudi terapijo. »Ko sem v delavnici in delam, so moje roke kljub boleznim popolnoma mirne! Delo me sprošča in navdaja z energijo!«

Za delo je navdušil tudi vnuka, še posebno marljiv je Vid, ki že zna plesti sedala, dedka pa je seznanil tudi s sodobnimi tehnologijami: »Pred več kot tridesetimi leti naju je z ženo plesti učila Fani Cerar, danes že pokojna delavka iz kamniškega Stola. Ko se pred leti nisem mogel spomniti, kako to gre, mi je takrat sedemletni Vid rekel: "Poglej na Youtube!". In res danes internet razreši marsikatero zagato.«

Jagodni izbor Thonetovega pohištva iz zbirke Jurija Riharja je še do srede, 16. maja, na ogled vsak dan (razen v nedeljo) od 17. do 19. ure v Galeriji Mežnarji na Trdinovem trgu 11 v Mengšu.

Sedežna mreža v začetni fazi izdelave ...

... in končano ročno pleteno sedalo.

Zanimivosti

V Gorenjskem muzeju so pripravili razstavo o zdravniku dr. Božidarju Fajdigi. **Stran 18**

Zgodbe

Damjan Jensterle opisuje pretresljivo izkušnjo očeta, čigar sin ima avtizem. **Stran 19**

Obletnice

Sto let od judenburškega upora, ki ga je vodil Anton Hafner, ki ga je vodil Anton Hafner z Godešiča ... **Stran 20**

Od petka do petka

Predsednik NSi Matej Tonin zunanjemu ministru in prvaku DeSUS-a Karlu Erjavcu očita objektivno in subjektivno odgovornost za propadlo arbitražo. / Foto: arhiv GG

Slovenskim košarkarjem, ki so lani postali evropski prvaki, so po več kot pol leta vendarle izplačali denarne nagrade. / Foto: FIBA (arhiv GG)

Z Zvitorepcem, Lakotnikom in s Trdonjo, glavnimi junaki stripov Mikija Mustra, ki je v ponedeljek umrl, so odraščale številne generacije. / Foto: Tina Doki

Tonin napadel Erjavca

Prvak NSi Matej Tonin, ki zunanjemu ministru Karlu Erjavcu pripisuje objektivno in subjektivno odgovornost za propadlo arbitražo, napoveduje ustanovitev preiskovalne komisije o arbitraži.

SIMON ŠUBIC

Ob žici 25 tisoč pohodnikov

Predvčerajšnjim je bil 9. maj, ko praznujemo mednarodni dan zmage nad fašizmom in nacizmom, svoj praznik ima na isti dan tudi slovenska prestolnica Ljubljana. V sredo je bil tudi dan Evrope, ki ga Evropska unija praznuje v spomin na začetek evropskega združevanja, saj je 9. maja 1950 tedanji francoski zunanji minister Robert Schuman predstavil deklaracijo o političnem sodelovanju v Evropi za trajen mir med evropskimi narodi. V Ljubljani sicer ob mestnem prazniku že tradicionalno poteka pohod po Poti ob žici. Letos se je na 34-kilometrski krog okoli prestolnice, kjer je med drugo svetovno vojno stala žičnata ograja, podalo skoraj 25 tisoč pohodnikov in slabih pet tisoč tekačev.

Tonin znova nad Erjavca

Volilna kampanja je na plan znova privlekla prisluškovalsko afero, zaradi katere Hrvaška ne priznava lanske odločbe arbitražnega sodišča o meji med Slovenijo in Hrvaško. Prvak NSi Matej Tonin je tako vnovič napadel zunanjega ministra Karla Erjavca, da je bilo njegovo delovanje v korist Hrvaške ter da

je objektivno in subjektivno odgovoren za propadlo arbitražo. Ta teden predstavljene dokumenti po besedah Tonina namreč dokazujejo, da je slovenska stran vedela za prisluškovanje Hrvatov, a se je vodja projektne skupine Simona Drenik kljub temu ujela v prisluhe. Tega pa ni storila namenoma, ampak je imela verjetno zagotovila zunanjega ministrstva, da je telefon, ki ga je uporabljala v komunikaciji s slovenskim arbitrom Jernejem Sekolcem, varen, je dejal Tonin. Napovedal je ustanovitev parlamentarne preiskovalne komisije o arbitraži v prihodnjem mandatu, ki bo lahko obravnavala tudi zaupne dokumente o tej zadevi. Erjavec je Tonina že pozval, naj dokumente, s katerimi razpolaga, preda pristojnim organom, obenem pa mu je sporočil, da ga bo sodno preganjal, če ga bo še naprej lažno obtoževal.

Kršitve pravic v varovanih oddelkih

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je v torek obiskala Socialno-varstveni zavod Hrastovec in znova opozorila na kršitve pravic oseb s težavami v duševnem zdravju pri neprostovoljnem nameščanju in obravnavi v varovanih oddelkih socialno-varstvenih zavodov zaradi

njihove prezasedenosti. »Na omenjeno problematiko v zadnjih letih opozarjamo že tretjič. Lani smo na državne organe naslovili celo posebno poročilo na temo prezasedenosti v posebnih socialno-varstvenih zavodih, ki krši pravico do dostojanstva in pravico do varnosti, vendar vlada naših priporočil ni uresničila,« je opozorila. V zavodu v Hrastovcu imajo po besedah direktorice Andreje Raduha na primer dva verificirana varovana oddelka, kjer je prostora za 48 oseb, lani pa je pri njih bivalo 96 stanovalcev, od tega 15 po sklepu sodišč. Zaradi prezasedenosti morajo nekateri spati na ležalnikih in zasilnih posteljah, brez lastnih sanitarij ali omar.

Košarkarji prejeli denarno nagrado

Saga o izplačilu denarnih nagrad slovenskim košarkarjem, ki so lani jeseni v Carigradu postali evropski prvaki, je po več kot pol leta končana, je ta teden poročal časnik Delo. Člani reprezentance so namreč vendarle dobili izplačane denarne nagrade v višini 10 tisoč evrov bruto na igralca. Ministrstvo za šport je za nagrade prispevalo dobrih 67.000 evrov, za Bloudkove nagrade se jih je nabralo 7500, Olimpijski komite Slovenije je

dodal 16.600 evrov, Košarkarska zveza Slovenije pa 28.820 evrov.

V Gorenju za kitajski Hisense

Iz velenjskega Gorenja so v sredo prek spletnih strani Ljubljanske borze sporočili, da je uprava za najboljšega ponudnika za strateškega partnerja izbrala kitajsko skupino Hisense Electric. Gorenje je sicer prejelo tri zavezujoče ponudbe zainteresiranih strateških partnerjev iz Azije, najboljša dva pa je pozvalo k izboljšanju ponudb. Hisense za delnico ponuja 12 evrov, a pod pogojem, da pridobi najmanj 50 odstotkov plus eno delnico družbe. V sredo se je sicer trgovanje delnic Gorenja na Ljubljanski borzi oblikovalo pri 6,80 evra. Hisense je eden največjih svetovnih proizvajalcev televizorjev in gospodinjstskih aparatov, skupina pa v več kot 20 podružnicah po svetu zaposluje okrog 75.000 ljudi.

Umril je Miki Muster

V ponedeljek je v 93. letu starosti umrl osrednji predstavnik slovenskega stripa in Prešernov nagradjenec leta 2015 Miki Muster, ki je bil najbolj znan kot avtor stripov o Zvitorepcu, Trdonji in Lakotniku.

Slovinci v zamejstvu (611)

Priložnost za popravo krivic

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

V Avstriji se ta teden spominjajo obletnice osvoboditve (8. maj), prihodnji teden (15. maj) pa bo obletnica podpisa Avstrijske državne pogodbe, ki je omogočila nastanek sedanje Republike Avstrije.

Slovinci na Koroškem se teh dveh obletnic spominjajo z mešanimi občutki. Prvič z veseljem, da je bilo konec nacistične strahovlade in da so se lahko izseljene družine vrnilo na svoje izropane ali z nemškutarji naseljene domove. Drugič pa z žalostjo, da je bilo mnogim zaradi narodne zavednosti vzeto življenje in da kljub velikemu prispevku k nastanku današnje Avstrije niso dobili pravic in dostojanstva, ki jim pritičeta kot ljudem in državljanom te države. Na to

temno plat slovenskega pogleda na avstrijski obletnici so še posebej opozorili na dveh svečanostih. Najprej na pokopališču v Železni Kapli, kjer je na spomeniku žrtvam nacističnega nasilja napisanih 183 imen, nekatera pa še manjkajo. Govornik je bil Feliks Wieser, vnukinje znanih koroških borcev proti nacizmu Janeza Wutteja - Luca, Lipeja Kolektnika, Franca Pasterka - Lenarta in Karla Prušnika - Gašperja pa so obujale spomine na pogumne stare očete. Grobove žrtve nacizma je blagoslovil kapelski župnik Poldej Zunder. Konec aprila pa so se v Selah spomnili 75. obletnice smrti 13 žrtvev iz občine Sele, Železna Kapla in Borovlje, ki so jih aprila 1943 na montiranem

procesu obglavili na Dunaju. Povsod, v Železni Kapli in v Selah, so poudarili, da prihaja skrajni čas, da Republika Avstrija izpolni svoje obveznosti do slovensko govorečih državljanov. Pravice so jim bile obljubljene tako po plebiscitu leta 1920,

katerega stoto obletnico bosta Avstrija in Koroška praznovali čez dve leti, kot leta 1955, ko je bila sprejeta Avstrijska državna pogodba in njen 7. člen.

Narodni svet koroških Slovencev je ob obletnici osvoboditve Avstrije v tiskovni izjavi zapisal, da se mora na Koroškem kultura spominjanja razvijati. Sedaj je čas, da dobi Koroška osrednji kraj spomina na žrtve nacionalsocializma. Žrtvam partizanskega nasilja je oblast

postavljala spomenike, pustila na miru posamezne Korošce, ki so bili vplivni predstavniki nacionalsocializma in so po vojni živeli na Koroškem, in po njih imenovala celo ulice in mostove, mnogo številnejše žrtve nacionalsocializma pa so bile prezrte. Pozabljena ali neupoštevana je tudi zapoved petega odstavka 7. člena Avstrijske državne pogodbe, ki prepoveduje delovanje organizacij, ki nasprotujejo pravicam manjšine.

Spominska svečanost v čast žrtvam nacizma na pokopališču v Železni Kapli

Po svetu

Je Marx še aktualen?

Minilo je že dvesto let od rojstva Karla Marxa. Ob tej obletnici po svetu – na Zahodu bolj kot na nekdanjem komunističnem Vzhodu – potekajo številne razprave o vplivu tega velikega misleca na potek svetovne zgodovine ...

MIHA NAGLIČ

Marxova napoved globalizacije

V spomin na Marxa preberimo njegovo napoved globalizacije. »Buržoazija je v zgodovini igrala nadvse revolucionarno vlogo. Kjer je buržoazija prišla na oblast, je razdejala vsa fevdalna, patriarhalna, idilična razmerja. Pestre fevdalne vezi, ki so vezale človeka na njegovega naravnega predstojnika, je neusmiljeno raztrgala in ni pustila med človekom in človekom več druge vezi kot goli interes, kot brezčutno 'plačilo v gotovini'. Sveto grozo pobožne zanesenosti, viteškega navdušenja, filistrske otožnosti je utopila v ledeni vodi egoističnega računa. Osebnost dostojanstvo je razkrojila v menjalno vrednoto, na mesto neštetihih zapisanih in pošteno pridobljenih svobodačin je postavila eno samo brezvestno svobodo trgovine. Z eno besedo, na mesto izkoriščanja, zastrtega z verskimi in političnimi iluzijami, je postavila odkrito, nesramno, direktno, suho izkoriščanje. Buržoazija je snela svetniški sij z vseh dotlej častivrednih opravil, opazovanih prej s svetim strahom. Zdravnika, pravnika, duhovna, pesnika, znanstvenika je spremenila v svoje plačane

mezdne delavce. Buržoazija je z družinskega razmerja strgala ganljivo sentimentalno tančico in ga zvedla na čisto denarno razmerje.« Zlasti pa: »Potreba po vse širšem odjemu njenih produktov podi buržoazijo po vsej zemeljski kroglji. Vseposod se mora ugnezdit, vseposod naseliti, vseposod navezati stike. Buržoazija je z izkoriščanjem svetovnega trga kozmopolitsko oblikovala produkcijo in potrošnjo vseh dežel. Industriji je na veliko obžalovanje reakcionarjev spodmaknila spodnog nacionalna tla. Prastare nacionalne industrije so bile uničene in se še iz dneva v dan uničujejo. Spodrivajo jih nove industrije, katerih uvajanje postaja za vse civilizirane nacije življenjsko vprašanje, industrije, ki ne predelujejo več domačih surovin, temveč surovine z najbolj oddaljenih področij, in katerih fabrikati se ne porabljajo le v deželi sami, temveč na vseh delih sveta hkrati. Na mesto starih potreb, ki so jih zadovoljevali izdelki (domače) dežele, stopajo nove, ki terjajo za zadovoljitev produkte najbolj oddaljenih dežel in podnebij. Na mesto stare krajevne in nacionalne samozadostnosti in zaprtosti stopa vsestransko občevanje, vsestranska odvisnost nacij druge od druge. Tako

kot z materialno je tudi z duhovno produkcijo. Duhovni proizvodi posameznih narodov postanejo splošna dobrina. Nacionalna enostranost in omejenost postajata bolj in bolj nemogoči, a iz mnogih nacionalnih in lokalnih literatur se izoblikuje svetovna literatura. / Buržoazija z naglim izboljševanjem vseh produkcijskih orodij, z neskončno olajšanimi komunikacijami vseh vleče v civilizacijo vse, tudi najbolj barbarške narode. Cenenost nje-nega blaga je težka artilerija, s katero podira vse kitajske zidove do tal, s katero prisili h kapitulaciji najtrdovalnejše sovraštvo barbarov do tujcev. Vse narode primora, da usvoje produkcijski način buržoazije, če nočejo propasti; primora jih, da pri samih sebi vpeljejo tako imenovano civilizacijo, tj. postanejo buržuji. Z eno besedo, ustvarja si svet po svoji podobi. / Buržoazija je deželo podvrgla gospodstvu mesta. Ustvarila je velikanska mesta, silno povečala število mestnega prebivalstva v primerjavi z vaškim in tako iztrgala precejšnji del prebivalstva idiotizmu vaškega življenja. Kot je spravila vas v odvisnost od mesta, tako je naredila barbarske in polbarbarske dežele odvisne od civiliziranih, kmečkaka ljudstva od buržoaznih ljudstev, Vzhod od Zahoda

...« (Prevedel dr. Božidar Debenjak) – Se vam ne zdi, da te besede zvenijo zelo aktualno? Pa so bile prvič objavljene že pred 170 leti (1848), v znamenitem Manifestu komunistične stranke.

Marxa ni treba skrivati

V Marxovem rojstnem mestu Trier, kjer se je rodil 5. maja 1818, so odkrili pet metrov visok kip, ki ga je mestu podarila Kitajska. Wolfram Leibe, župan Trier, je ob tem izjavil: »V Nemčiji imamo vedno znova in znova težave z zapletenimi osebnostmi iz zgodovine, ki jih želimo skriti v gozdu. Pripeljati Marxa nazaj v mesto je bila zavestna odločitev, saj ga ni treba skrivati.«

Nevarno delo novinarjev

»Novinarka Daphne Caruana Galizia je preiskovala korupcijo znotraj vlade na Malti. Znajdemo se v položaju, ko novinarji opravljajo delo države, policije. To je zelo nevarno. Novinarji niso le priče sumljivim zgodbam, ampak te zgodbe razkrivajo, to pa ogroža vlado. Primer Daphne Caruana Galizia kaže, da novinarji pri svojem delu niso zaščiteni.« To je izjavila Jennifer Clement, predsednica Mednarodnega združenja Pen ob svetovnem dnevu svobode medijev (3. maj).

Nagrobni spomenik Karlu Marxu na pokopališču East Highgate Cemetery v Londonu / Foto: Wikipedija

Mesto Chemnitz so v času Nemške demokratične republike (DDR) preimenovali v Karl-Marx-Stadt. Zdaj je spet Chemnitz, mestna tabla pa je v muzeju. / Foto: Wikipedija

Malteška novinarka Daphne Caruana Galizia je svoj novinarski pogum plačala z življenjem. / Foto: Reporters without Borders

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (15)

Konservatorski oddelek

SANDRA DIMITRIJEVIĆ,
ANAMARIJA DIMOVSKA

GORENJSKI MUZEJ

Restavratsko-konservatorski oddelek Gorenjskega muzeja ima dolgoletno tradicijo. Kot sta zapisala dr. Cene Avguštin in Majda Žontar, je v Kranju delovala Okrajna spomeniška komisija in pozneje Zavod za spomeniško varstvo, kjer se je takratni restavrador v muzeju ukvarjal predvsem z odkrivanjem in restavriranjem srednjeveškega stenskega slikarstva na Gorenjskem. Med glavne naloge so spadali restavriranje ogroženih umetniških del, ki jih je hranil muzej, priprava dokumentacije, konservatorsko-restavratski posegi na gradivo ob najrazličnejših razstavah, kopiranje fresk, odlivanje plastik in strokovni nadzor nad stanjem razstavljenega in deponiranega

umetnostnozgodovinskega gradiva, ki se je preusmerilo predvsem v restavriranje poslikanega kmečkega pohištva. Leta 1964 je prišlo v muzeju do večje spremembe. Zaradi rastoče etnografske, kulturnozgodovinske, arheološke in zgodovinske dejavnosti je bila ustanovljena samostojna konservatorska delavnica, ki se je ukvarjala s premično kulturno dediščino. V letih 1987 do 1990 so bili urejeni novi prostori delavnice v prizidku stavbe na Tavčarjevi 43, restavratska delavnica pa se je leta 1993 iz župnišča preselila v prostore Krajevne skupnosti Center na Tomšičevo ulico ter leta 1998 pridobila prostor na Kidričevi 6. Delavnici sta ostali v ločenih prostorih vse do danes.

Konservatorsko-restavratski oddelek Gorenjskega muzeja je specializiran za konserviranje in restavriranje arheoloških predmetov, kulturnozgodovinskih predmetov, kot so predmeti umetne obrti, etnološki predmeti, predmeti novejših zgodovine in umetnostnozgodovinski predmeti. Zaradi raznolikosti materialov, s katerimi se pri delu srečujemo, se udeležujemo izobraževanj ter strokovnih srečanj ter se povežemo s strokovnjaki na različnih področjih znanosti.

Poleg konserviranja, restavriranja in dokumentiranja so naloge konservatorja-restavrorja v muzeju strokovno svetovanje, izobraževanje javnosti in skrb za preventivno konservacijo, ki je namenjena tudi lastnikom

Višja konservatorica-restavrorica Marjanca Ambrožič Jeglič, ki je v muzeju delovala med letoma 1977 in 2016

in skrbnikom dediščine, ter skrbi za razstavne in depojske prostore. Prav slednji pa predstavljajo največjo težavo, saj pogoji hranjenja v celoti ne ustrezajo sodobnemu hranjenju muzejskega

gradiva. Depojski prostori so tudi na različnih lokacijah. Leta 2015 je bil v celoti obnovljen tekstilni depo v Mestni hiši v sklopu večletnega Evropskega projekta pod imenom RE-ORG SEE.

Zanimivosti

V ambulanti pri »dohtarju« Fajdigi

Ena osrednjih letošnjih razstav Gorenjskega muzeja z naslovom Zdravnik dr. Božidar Fajdiga in njegova ambulanta nas popelje več desetletij nazaj v čas, ko se je legendarni zdravnik zapisal v spomin številnih Kranjčanov, ki so k njemu prihajali po pomoč in nasvete.

IGOR KAVČIČ

Ste že slišali, da je dr. Božidar Fajdiga v Kranju spet odprl svojo ambulanto? Pravzaprav je ni odprl legendarni kranjski zdravnik in tudi ne v domači Rakovčevi hiši na Glavnem trgu. Zanj oziroma v njegov spomin – lani je namreč minilo petdeset let od njegove smrti – so jo odprli v Gorenjskem muzeju, nekaj hiš višje čez trg v Galeriji Mestne hiše. Ne dvomim, da so ob muzejski razstavi, ki jo je pripravila zgodovinarica Monika Rogelj, mnogim starejšim Kranjčanom misli odstavale daleč nazaj v leta po drugi svetovni vojni ali še dlje. Najbrž jim ni bilo težko znova v spomin priklicati zdravnika Fajdige, njegovega lika, poklicnega pristopa in obnoviti vseh takih in drugačnih anekdot o njem in njegovem delu, ki še danes krožijo med ljudmi.

Dr. Fajdiga je grdo pisal, ampak v lekarni so vedno ugotovili, kaj piše na receptu. Nekoč pa je prinesla neka gospa recept, ki ga nihče ni znal prebrati. Primerjali so ga z vsemi zdravili, ki jih je običajno predpisoval, a ga še vedno niso razvozlati. Zato so ga poklicali in vprašali, kaj je napisal, in odgovoril je: »Predpisal sem klobuk, ker jo zmeraj v glavo zebe!«

»Bil je zlat človek. Tak kot oreh, trda lupina in čudovit sadež. Imel je srce za vsakogar, čeprav tega ni znal ali ni hotel pokazati,« lahko med iskrivimi spomini starih Kranjčanov nanj preberemo na eni od galerijskih sten, kot takega pa ga tudi tisti, ki ga nismo doživeli, lahko celo prepoznamo v povečani fotografiji poleg, ko v nas zre visokorasla nekoliko robata pojava z značilno

zdravniško torbo pod roko.

Dr. Božidar Fajdiga (1887–1966) je bil pred drugo svetovno vojno in po njej dobra štiri desetletja splošni zdravnik v Kranju. Bil je zelo cenjen zdravnik, ki je imel veliko znanja in bogate izkušnje z različnih področij medicine. Po njegovi recepturi so lekarnarji izdelovali nekatera zdravila – in izdelujejo jih še danes.

Od prve vojne do socializma

Rodil se je v Novem mestu, kjer je tudi preživel svoje otroštvo. Njegov oče Ignacij Fajdiga je bil do leta 1924 ravnatelj kranjske gimnazije, zato se je leta 1907 družina tudi priselila v Kranj. Po končani gimnaziji v Ljubljani je medicino študiral v Innsbrucku in na Dunaju, kjer je po študiju v eni od bolnišnic izkušnje nabiral kot sekundarij in asistent, delal pa je na različnih področjih

V čakalnici Fajdigove ambulante – avtorica razstave in kataloga Monika Rogelj / Foto: Tina Dokl

borcem za severno mejo na Koroškem.

Najprej je službo splošnega zdravnika opravljal v Škofji Loki in Poljanski dolini. Od leta 1924 pa vse do druge svetovne vojne je opravljal funkcijo okrajnega zdravnika Okrajnega glavarstva Kranj. Poleg te uradniške funkcije je imel tudi svojo zasebno ambulanto in je bil v prvi vrsti zdravnik praktik. Že od začetka druge svetovne vojne je sodeloval s partizani, bil leta 1942 izdan, odpeljan v Begunje in nato v Berlin, kjer je do konca vojne zdravil nemške vojake. Po vojni je opravljal javne zdravstvene funkcije, ko je sredi petdesetih let oblast prepovedala zasebno zdravstveno prakso, pa se je upokojil. Vendar pa so ljudje, ker so ga poznali kot odličnega zdravnika in mu zaupali, še vedno prihajali k njemu. Tako je v dogovoru z vodstvom zdravstvenega doma in takratnim zavarovalnim zavodom še naprej lahko pisal

recepte, tudi v breme socialnega zavarovanja.

O Fajdigi ne manjka anekdot

Osnova za tokratno postavitev Fajdigove ambulante, ki je v zadnjih letih kar čakala na realizacijo, so vsekakor predmeti, fotografije in dokumenti iz zdravniške zasebne ambulante in je bil v prvi vrsti zdravnik praktik. Že od začetka druge svetovne vojne je sodeloval s partizani, bil leta 1942 izdan, odpeljan v Begunje in nato v Berlin, kjer je do konca vojne zdravil nemške vojake. Po vojni je opravljal javne zdravstvene funkcije, ko je sredi petdesetih let oblast prepovedala zasebno zdravstveno prakso, pa se je upokojil. Vendar pa so ljudje, ker so ga poznali kot odličnega zdravnika in mu zaupali, še vedno prihajali k njemu. Tako je v dogovoru z vodstvom zdravstvenega doma in takratnim zavarovalnim zavodom še naprej lahko pisal

Zbirka predmetov iz ambulante dr. Božidarja Fajdige šteje več kot 350 kosov, vse od opreme ambulante, različnih zdravniških instrumentov in pripomočkov, zelo veliko je različnih zdravil in veliko dokumentarnega gradiva. Velik del predmetov je predstavljen na razstavi. Doktor Fajdiga je deloval v več državah in družbenih sistemih in

Pritegne tudi izbor anekdot, povezanih z dr. Fajdigo.

od njegovih začetkov do let, ko je bil že upokojen, a vseeno deloval, so se v medicini, pri skrbi za zdravje in na področju javnega zdravstva uveljavljale številne novosti. Vse to Monika Rogelj spretno umesti v samo razstavo. »Kot splošni zdravnik se je srečeval z raznovrstnimi zdravstvenimi težavami, ki so bile posledice drugačnega načina življenja in spremenjenih socialnih razmer. Zato sem del razstave posvetila tudi predstavitvi zdravstvenih razmer na širšem kranjskem območju in ureditvi javnega zdravstva.«

Hitro je postavil diagnozo

Razstavo dopolnjuje obsežen katalog, v katerem ob zdravnikovi zgodbi in

njegovi umestitvi v takratni prostor in čas – zapisi so podprti z bogatim slikovnim in dokumentarnim materialom – najdemo tudi popis predmetov iz ambulante dr. Božidarja Fajdige, od pregledovalne mize in vitrine za zdravila, do njegovih zdravniških torb, različnih orodij, ki so se nekoč uporabljala v zdravstvu, in zdravil, ki jih je doktor nabavljal doma in v tujini, med drugim ameriških kondomov iz leta 1942.

»Veliko je moč povedati o doktorju Fajdigi. V njegovi dokumentaciji sem našla vse od napisanih receptov do praznih blokcev zanje, tako iz Kraljevine SHS in iz druge svetovne vojne, ko je moral uporabljati svoje krstno ime Teodor, kot tudi tistih iz povojnega časa. Menjal je države in sisteme in se ni oziral nanje, pomemben mu je bil le zdravniški poklic. Bil je odličen diagnostik, zato so ljudje radi hodili k njemu, najbrž pa tudi zaradi njegovega socialnega čuta, saj je marsikdaj delal zastoj,« je dejala Rogljeva; da bi bilo njegov način

Na odprtju razstave smo srečali tudi člane Fajdigove družine: (z leve) pranečakinja Doris Fajdiga Kopal, pravnukinja Nadja Bulat in mož vnukinje Darko Bulat, ki je za razstavo prispeval zdravniško diplomu Božidarja Fajdige. / Foto: Tina Dokl

Zgodbe

Pisal sem roman, ne obtožbo

Damjan Jensterle v knjigi Porcelanasti človek opisuje pretresljivo izkušnjo očeta, čigar sin ima avtizem.

URŠA PETERNEL

»Pisal sem roman, ne obtožbo,« o knjigi Porcelanasti človek pravi njen avtor Damjan Jensterle, pesnik, pisatelj, likovnik, sicer pa upokojeni arhitekt, ki zadnja leta z družino živi na Rečici pri Bledu. Knjiga govori o odraščanju Emila, fanta z avtizmom, o stiskah njegove družine in o tem, kako se na drugačnost odziva družba. Predvsem pa kriči o tem, kako neučinkovit je sistem pri skrbi za enega od svojih najšibkejših členov, za osebe z avtizmom.

»V knjigi sem hotel prikazati življenje družine, ki ima člana z avtizmom, z vsemi lepimi in težkimi trenutki, ki se vsakodnevno dogajajo. Za razliko od mnogih slovenskih knjig, ki so anemične, pa je moja knjiga bojvita in zanjo bi lahko rekel, da je hkrati javna ovadba proti neznanim storilcem. Proti ljudem, ki bi morali nekaj narediti za ljudi z avtizmom, a niso. Ki pozabljajo, da je družba vredna le toliko, kolikor je močan njen najšibkejši člen ...« A četudi avtor pravi, da je povsem neprimerno, da se nekateri skušajo prepoznati v knjigi, pa je pisanje vendarle spodbudilo njegova lastna izkušnja. Avtorjev sin Matic je namreč fant z avtizmom.

Matic

Matic ima danes 24 let. Diagnozo motnje avtističnega spektra je dobil šele pri sedemnajstih letih in pol. Že kot otrok je bil drugačen, obiskoval je šolo s prilagojenim programom na Jesenicah in v Radovljici. Za otroke z avtizmom se zdi, kot da se obnašajo »čudno« ali neprimerno, saj imajo težave pri izražanju svojih občutij, čustev in potreb. Damjan Jensterle pravi, da ne znajo izraziti svojega nestrinjanja, zato svoje nelagodje pokažejo drugače. Danes, ko je Matic odrasel, se vsako jutro z avtobusom odpelje v varstveno-delovni center v Radovljici, kjer dela. Ob treh ga kombi pripelje nazaj domov. »Matic je diagnozo prejel relativno pozno. V tem času so stvari šle toliko naprej, da otroci dobijo diagnozo že veliko prej, pri štirih, petih letih. Marsikdo je vključen v običajen vrtec, obiskuje redno osnovno šolo in pozneje tudi srednjo, trudijo se z inkluzijo, a ko nastopijo težave, otroke hitro preusmerijo v

Damjan in Matic Jensterle / Foto: Tina Dokl

tako imenovane prilagojene programe.« Kot pravi sogovornik, sta se z ženo ob Maticevih težavah – za avtiste so značilne vedenjske težave, težave v interakciji, trenutki, ko svoje nelagodje in nestrinjanje pokažejo z 'izbruhom' – večkrat počutila povsem sama, brez ustrezne pomoči strokovnjakov, sistema. Najhuje je, ker so do nedavnega takšne posameznike ob »pretresih« vtaknili v psihiatrično ustanovo, pravi sogovornik. Tudi Matica. Na osebe z avtizmom

namreč zdravila za umiritev lahko delujejo povsem drugače kot na nevrotične ali psihotične ljudi ... »Če te otroke, te ljudi damo v varno stimulatívno okolje, zacvetijo. A kam naj damo Matica? V dom za ostarele? V stanovanjsko skupnost, kjer so posamezniki z različnimi motnjami in kjer bi bil Matic najmlajši? Večina jih tako ostane pri starših. A kaj bo potem, ko nas več ne bo?« se sprašuje sobesednik. Kot pravi, bi bila za osebe z avtizmom morda najboljša

rešitev bivanjska skupnost oseb z motnjami avtističnega spektra in Aspergerjevim sindromom. »Takšna skupina bi bila funkcionalnejša in verjetno bi na ta način zmogli iti bolj samostojno naprej,« razmišlja.

Potreba po spremljevalcu

Kot dodaja, bi bil velik korak naprej že, če bi jim po zakonu pripadal spremljevalec. »Če bi Matic imel spremljevalca, se vrsta stvari, zaradi katerih sem napisal tudi knjigo, ne bi zgodila. Ker spremljevalec tega ne bi dovolil,« pravi Jensterle. Za primer navaja samo vožnjo z avtobusom: Matic se vsako jutri pelje na delo v varstveno-delovni center. Sam. Kaj

če se zmede in ga kak dan ne bo v center? Če bi imel spremljevalca, bi bilo bistveno lažje. Tako pa se žal tudi na poti dogaja marsikaj, od posmeha do nasilja in celo do spolnih zlorab. Izkušnje mnogih staršev otrok z avtizmom so trpke. Žal tudi motnje avtističnega spektra naraščajo. Delno sicer zaradi zgodnejše postavitve diagnoze, a navkljub temu povsod v svetu podatki kažejo, da je avtistov čedalje več. Tudi pri nas. Zato je nujno, da se njihov položaj uredi na sistemski ravni. »Pri otrocih je to delno že urejeno, stanje se izboljšuje, so pa tu že odrasli, ki so jim v preteklosti 'prilepili' duševno motnjo, ker avtizma niso prepoznali, in niso bili ustrezno

Avtizem je vseživljenjska razvojna motnja, ki je lahko različno težka; ker se težave pri osebah izražajo različno, govorimo o motnjah avtističnega spektra. Nekateri ljudje z avtizmom so sposobni živeti relativno vsakdanje življenje, spet drugi vse življenje potrebujejo strokovno pomoč. Glavna področja, pri katerih imajo ljudje z avtizmom težave, so težave s socialno komunikacijo, težave s socialno interakcijo in težave na področju fleksibilnosti mišljenja. Avtizem je »nevidna« motnja; starši otrok z avtizmom pogostokrat povedo, da drugi ljudje preprosto mislijo, da je njihov otrok poreden in nevzgojen, medtem ko se odrasli ljudje z avtizmom zdijo okolici največkrat »čudni« ... (avtizem.net)

Svetovne raziskave kažejo, da ima eno izmed motenj avtističnega spektra 1,1 odstotka ljudi. To pomeni, da naj bi imelo v Sloveniji približno 200.000 ljudi eno izmed motenj avtističnega spektra in da se vsako leto rodi med 180 in 200 otrok z avtizmom. (avtizem.net)

obravnavani. In danes zanje ni ustrezno poskrbljeno,« zaključuje svoje razmišljanje o avtizmu sogovornik.

Čudoviti um

A na enem področju je Matic vendarle zasijal. Kot pianist je član skupine Čudoviti um, ki pod okriljem glasbenega centra DO RE MI združuje štiri fante z motnjami avtističnega spektra. Fante igrajo klavir pod mentorstvom Primoža Kerštanja in Nuše Piber in s projektom Fantom iz opere dokazujejo, da se tudi avtisti lahko učijo. Doslej so predstavo, za katero so prejeli tretjo nagrado za izvedbo na svetovnem festivalu avtizma ANCA v Kanadi, ponovili že 35-krat! Damjan Jensterle pravi, da glasba naredi te fante – običajne. »Ko so ti fante za klavirjem, so povsem običajni fante. Ko dvignejo prste od klavirskih tipk, pa nam jih avtizem spet vzame ...«

Najboljša knjiga v samozaložbi

Tudi zato, da bi družba bolj spoznala motnje avtističnega spektra, je nastala knjiga Porcelanasti človek. Izšla je leta 2016, ko je dobila tudi priznanje za najboljšo samozaložniško knjigo leta. Uvrščena je bila tudi na portal Dobra knjiga. Avtor je imel nekaj predstavitev, nazadnje nedavno ob svetovnem dnevu zavedanja o avtizmu v Občinski knjižnici Jesenice. Želi si, da bi roman dobil tudi prevod v katerega do svetovnih jezikov. Predvsem pa si želi, da bi se – tudi s pomočjo knjig, kakršna je njegova – avtistično prenehala obnašati celotna družba. Ali kot je zapisal: »Kaj pa, če je avtizem vendarle nalezljiv? Kaj pa če res obstaja družbeni avtizem? Ali avtizem kar tako, in general? Ali pa je to stanje duha, ki je vendarle specifično za to majhnost?«

Knjiga Porcelanasti človek je bila izbrana za najboljšo samozaložniško knjigo v letu 2016.

Obletnice

Prvi sokolski dom na podeželju

V sklopu Slovenskih klekljarskih dni v Žireh so s prireditvijo v nekdanjem sokolskem domu, zdaj dvorani Partizan, zaznamovali tudi stodesetletnico tega doma, ki velja za najstarejši sokolski dom, ki so ga zgradili na slovenskem podeželju.

MATEJA RANT

Samostojno telovadno društvo Sokol v Žireh so ustanovili avgusta 1907, prej je delovalo kot odsek pri telovadnem društvu Sokol v Idriji. V Žiri so namreč idejo o sokolstvu prinesli iz sosednje rudarske Idrije, kjer so telovadno društvo Sokol

ustanovili že leta 1897. Med njihovimi podpornimi člani je bil tudi takratni žirovski župan Anton Sedej, na povabilo katerega so idrijski Sokoli že leta 1898 priredili prvi telovadni nastop v Žireh. Ko so 14. septembra 1905 nastopili na dobročevski veselici, so še istega dne pri Tinčnu na Dobračevi

osnovali žirovski odsek idrijskega telovadnega društva Sokol in ga na prvem zboru čez teden dni tudi uradno potrdili.

Prvi predsednik žirovskega odseka Sokolov je postal Ivan Kavčič. Že prvo leto se jim je pridružilo okrog štirideset članov, še istega leta so kupili tudi prvo telovadno

orodje, to je bradljo, drog in kozo, železne ročke pa so si izposodili, je bilo mogoče izvedeti na prireditvi ob stodesetletnici Sokolskega doma v Žireh. Vadbo so poučevali Julče Novak, Franc Krčnik in Engelbert Gangel iz Idrije. Žirovski Sokoli so na začetku vadili v zgornji sobi žirovske gostilne Pri Katri, nato pa pri Kamšku v Novi vasi. Zaradi uspešnega delovanja in ob vse vidnejših dosežkih je dozorel sklep, da ustanovijo samostojno telovadno društvo Sokol v Žireh. Ustanovni zbor so pripravili 15. avgusta 1907 in že čez deset dni je društvo Sokol nastopilo s prvo javno telovadbo kot društvo in nič več kot odsek. Skoraj natančno čez leto dni, 30. avgusta 1908, pa so že odprli sokolski dom v Žireh, ki velja za prvi sokolski dom na slovenskem podeželju. Dom so ob podpori domačinov zgradili po zamisli Idrijčana Ivana Kende. Slavnostno odprtje je spremljala dvatisočglava množica in kar dve godbi, idrijska in žirovska.

Žirovec Janez Oblak (prvi z desne) v družbi idrijskih Sokolov, ki so hodili poučevat telovadbo v Žiri.

Žirovski Sokoli so tako kot ostali slovenski Sokoli nosili enotno opremo po češkem vzoru, ki jo je sestavljala rdeča srajca, siv suknjič in nizka okrogla kapa s sokoljim peresom, pripetim s kokardo. Poleg rednih telovadnih vaj so uprizarjali tudi gledališke predstave, ustanavljali pevske zборе, tamburške skupine, pihalne godbe in salonske orkestre. Priredili so tudi izlete, družabne plesse, pustna rajanja in veselice ter tako širili svoj idejni vpliv. Po ločitvi slovenskega političnega duha na

liberalni in katoliški tabor je Sokol pridobil vse bolj liberalen značaj in bil vse bolj pod vplivom Narodno napredne stranke. Prav zaradi tega so kot protiutež tej organizaciji iz vrst katoliškega gibanja nastali katoliški telovadni odseki Orli. »Ti dve društvi sta si bili v programu in delovanju zelo podobni, obenem pa zelo različni in sta najbolje odražali ločenost žirovskega oziroma slovenskega duha na ravni takratnih političnih razmer,« so še pojasnili na slovesnosti ob jubileju sokolskega doma v Žireh.

Na prireditvi ob jubileju sokolskega doma v Žireh so nastopili tudi gimnastični veterani iz ŠD Sokol Bežigrad. / Foto: Tina Dokl

Junak judenburškega upora

Letos mineva sto let od upora slovenskih vojakov v Judenburgu, ki ga je vodil Anton Hafner z Godešiča. Spominu na te dogodke bodo v Muzejskem društvu Škofja Loka posvetili Blaznikov večer, na katerem bodo gostili tudi nečaka vodje spodletelega upora Vinka Hafnerja.

MATEJA RANT

Anton Hafner velja za glavnega vodjo upora slovenskih vojakov dopolnilnega bataljona 17. pehotnega polka, ki je 12. maja 1918 izbruhnil v Judenburgu. Že naslednji dan so upor zadržali, Antona Hafnerja pa aretirali in 15. maja postavili pred naglo vojaško sodišče. Dne 16. maja so ga skupaj s še tremi tovariši obsodili na smrt in ustrelili. Zgodba judenburških vojakov se je zaključila leta 1923, ko so njihove posmrtno ostanke prenesli iz Judenburga v grobnico Sv. Križa na Žale v Ljubljani, je ob stoletnici upora zapisala Biljana Ristić iz Loškega muzeja Škofja Loka in dodala, da so leta 1939 po načrtih arhitekta Eda Ravnikarja na Žalah zgradili kostnico žrtev prve svetovne vojne, kjer počiva tudi posmrtni ostanke judenburških upornikov.

In prav na tem spomeniku je na najvidnejšem mestu zapisano ime Antona

Hafnerja, s ponosom pove njegov nečak Vinko Hafner, ki ob tem spomni, da novice o uporu takrat vaščani Godešiča niso sprejeli ravno z naklonjenostjo. »Menili so namreč, da bodo Slovenci na Koroškem morali prav tako plačati ceno za ta upor. Župnik niti ni pustil zvoniti ob novici o njegovi smrti, saj se je Anton uprl režimu in cerkvi, kar je bilo takrat bogokletno.« Povsem drugače so na upornike gledali v Judenburgu, kjer so cenili njihovo prizadevanja po končanju vojne, je poudaril Vinko Hafner. »Čeprav so ustreljene na skrivaj pokopali in grob zravnali z zemljo, so na tisto mesto Judenburžani v zgodnjih jutranjih urah prinesli cvetje.« Danes upor slovenskega vojaštva v Judenburgu pod vodstvom Antona Hafnerja in njegovih somišljenikov sodi med tista velika dejanja prve svetovne vojne, ki so napovedovala konec vojne, razpad Habsburške monarhije in

osvoboditev slovenskega naroda izpod nemškega gospodarstva, so o tem uporu zapisali v zgodovinskih virih.

Anton Hafner se je po pripovedovanju njegovega nečaka rodil kot četrti otrok v družini z devetimi otroki. »Vsi fantje iz te družine so se izučili za poklice. Moj oče je bil čevljar, Anton pa tesar, a je delal pri železnici.« Že kot mlad fant je bil zelo načitan, saj so imeli pri njihovi hiši vedno številne časopise. Po besedah Vinka Hafnerja so bili to predvsem levo usmerjeni časopisi. Leta 1914 so Antona poslali na fronto v Galicijo, očetu Vinka Hafnerja pa se je zaradi invalidnosti uspelo izogniti vpoklicu. Anton Hafner je bil v Galiciji dvakrat ranjen, zato je od leta 1915 dalje delal kot sprevodnik pri transportih ranjencev. »Tako je tudi v zaledju opazoval grozote vojne, kar je bila verjetno še dodatna spodbuda, da je pridobil dovolj somišljenikov, ki so se odločili upreti, da bi končali vojno,« pravi

Vinko Hafner. Aprila 1918 so ga namreč ponovno vpoklicali v vojaško službo, tokrat v dopolnilni bataljon 17. pešpolka, ki je bil nastanjen v Judenburgu in so ga sestavljali večinoma naborniki z območja Kranjske.

Dogodke v Judenburgu je v svojem romanu Doberdob natančno popisal Prežihov Voranc. »Po informacije je prišel tudi k mojemu očetu, ki takrat sploh ni vedel, s kom govori,« je pojasnil Vinko Hafner. O uporu v Judenburgu bodo spregovorili tudi na Blaznikovem večeru, ki ga Muzejsko društvo Škofja Loka pripravlja 24. maja ob 19.30 v Miheličevi galeriji v Kašči na Spodnjem trgu. Na njem bodo poleg Vinka Hafnerja gostili še zgodovinarja Marka Štepcu iz Muzeja novejših zgodovine v Ljubljani. Občina Škofja Loka pa v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Godešič pripravljajo spominsko slovesnost prav na dan stote obletnice ustrelitve godeškega

Vinko Hafner pred spominsko ploščo Antonu Hafnerju na mestu, kjer je včasih stala njihova domačija. / Foto: Tina Dokl

in škofjeloškega rodoljuba, in sicer v sredo, 16. maja, najprej pri spominskem obeležju na rojstni hiši

Antona Hafnerja na Godešiču in nato pri njegovem obeležju v Aleji zaslužnih Ločanov v Šolski ulici.

Na robu

Ena mesarska, 2. del

Vzponi in padci

MILENA MIKLAČIČ

usode

Joško se domov ni nikoli več vrnil. Tudi mesar ni postal. Bil je preslaboten za takšen zelo naporen poklic. Pa tudi teta Ančka ga je imela preveč rada, da bi ga brezboja pustila prehitro odrasti. Omogočila mu je, da se je vpisal na šolo za strojnega ključavničarja, pozneje pa je postal še inženir.

Najprej ga je pot zanesla na poklicno šolo. Ker pa je bil tri leta starejši od drugih, je imel nemalo težav. Komaj da mu je uspelo zaključiti šolanje! Tehnično šolo je naredil ob delu, prvo stopnjo na fakulteti pa tudi. Ni bil najbolj odprte glave, bil pa je zelo trmast, vztrajen in neusmiljen do sebe. Kadar je imel izpit, je ob večerih sedel h knjigam, okoli tretje ure za dve urici zlezal

pod odejo, in ko je stopil v tovarniško halo, ni nikoli nikomur potarnal, kako je utrujen, ker je za njim zelo kratka noč. Četudi sta njegova brata prav tako živela v Škofji Loki, kjer sta bila poročena in imela eden hišo drugi stanovanje, jima na kraj pameti ni padlo, da bi ga vzela k sebi.

»Stanoval sem pri nekem starejšem paru. V zame no za brezplačno sobo sem jima pospravljaj, nosil drva, kuril v peč, hodil v trgovino. Le sem in tja sta me povabila k mizi. Pa ne zato, ker bi bila "škrta", temveč zato, ker tudi sama nista imela. Ko je gospod po kratki boleznii umrl, sem po njem podedoval nekaj oblačil. Najbolj sem bil hvaležen za spodnje perilo, ki ga nisem imel. Pazil sem na vsak dinar, ker študij ni bil poceni, meni pa je šlo za to, da sam sebi dokazem, da zmorem. Da v življenju lahko dosežem še kaj več. Še dobro, da sva s teto Ančko ostala v stiku. Jeseni sem dobil nekaj kolin, nobenega razumevanja pa ni imela za mojo željo po študiju. Bila je žalostna, ker si nisem omislil dekleta. Govorila mi je, da pa je pri dobrih petindvajsetih letih že čas, da se poročim in imam otroke. Nekoč sem se, da bi ji ustregel, zapletel z eno iz Poljanske doline. Bila je precej "šarf", hoteli me je imeti pod komando.

Pa ne toliko mene kot moje prihranke. Ko sva prekinila, me je opravljala po celi Trati. Še leta in leta so njene sodelavke prežvekovale ob malici, kakšen bedak da sem bil!

Star sem bil že 32 let, ko sem končno diplomiral. A le na prvi stopnji. Takrat se je tudi v meni začela razraščati želja, da bi v življenju še kaj doživel in ne bi tičal samo za knjigami. Prva stvar, ki sem jo naredil, je bila, da sem začel iskati novo službo. Hotel sem dobiti takšno, da bi ponujala tudi stanovanje. Malo sem moral čakati, preden se mi je ponudila ugodna priložnost. S težkim srcem sem se poslovil od svoje tretje mame, pri kateri sem stanoval več kot deset let. Za s seboj mi je dala steklenico žegnane vode, ki je bila prinesena naravnost iz Lurda. Še danes jo hranim kot posebno svetinj! Moje premoženje je bilo borono. Pisalo se je leto 1973, vse, kar sem premogel, sem lahko stlačil v eno samo potovalko. V Ljubljani sem sedel na vlak in se odpeljal proti novemu cilju. V tujem kraju, stran od peščice prijateljev, ki sem jih imel, mi ni bilo lahko. Okolje, v katerem sem začel delati, je bilo zelo zavedno. Ni jim šlo v račun, kakoto, da nisem opravil vojaščine. To se jim je zdelo zelo sramotno. Nekoč, ko sem se malo preveč zadržal v neki gostilni, so me domov

grede napadli neznanci in me potolkli na tla. Edino, kar mi je ostalo v spominu, je bilo, da si batine, ker sem reva, zaslužim. V bližnji Dobrni je takrat delal zdravnik, za katerega so govorili, da zna pokrpati rane, ne da bi šel človek na bolniško. Obiskal sem ga in ga prosil za pomoč. Rana, ki sem jo dobil na vrh glave, je še zmeraj krvavela in bilo mi je slabo, ko sem z jezikom okušal kri, ki je pripolzela izpod obveze. Zdravnik me je vseeno poslal še v Celje v bolnišnico, ker mu moja vrtoglavica ni bila čisto nič všeč. Počakati sem moral na rešilni avto, ki je tja odpeljal še druge bolnike. Takrat sem prvič srečal tudi Marto. Bila je medicinska sestra, ki je začasno delala kot patronažna na terenu. Beseda je dala besedo, zblížala sva se. Obljubila mi je, da mi bo pisala takoj, ko bo imela čas. To se je res zgodilo in čez kakšne tri tedne sem jo povabil k sebi v Velenje. Stanovanje, v katerem sem živel, je bilo prazno, zato sva šla posedet v bližnji lokal. Bila je zelo zgovorna, pripovedovala mi je o svojih domačih, pa o tem, da se čisto nič ne razumejo, da je ne marajo. Zdelo se mi je, da sva si podobna, da naju družijo skupna usoda. Ob odhodu na avtobus sem jo prijel za roko in jo hotel potegniti k sebi, na prsi. Zasmejala se je, da je to prezgodaj, in se mi izmaknila. "No, to pa je poštena punca, fant, drži se jo!" sem si govoril, ko sem požvižgaval proti dom. Naslednjo soboto sem jo obiskal v Celju, kjer je bila nastanjena. S še tremi prijateljicami si je delila sobo. Odpravila sva se

na sprehod v stari del mesta. Odkrito sem jo vprašal, ali ima fanta, pa je odgovorila, da ne. Srce mi je poskočilo od veselja. Tako sva začela hoditi. Enkrat sva se srečala pri njej, enkrat pri meni. Pregovorila me je, da sem vzel nekaj malega kredita, s katerim sem si opremil stanovanje. Bil sem presrečen. Še zmeraj pa je nisem mogel pregovoriti, da bi spala skupaj. Po pol leta se me je kar naenkrat začela izogibati. Našla je tisoč izgovorov, da se nisva več srečevala. "Iz mene se pa nobena ne bo delala norca!" sem si dejal ter sedel na avtobus in se na skrivaj zapeljal v Celje. Vedel sem, kje biva. Odločno sem potrkal na vrata. Odprla mi je njena prijateljica, s katero se nisem še nikoli srečal. Povedala je, da je ni doma, da je prišel ponjo doktor R. in da ne ve, kdaj se vrne. Ko sem jo "zagovedeno" gledal, je dodala, da je on njen fant, sicer še poročen, a da sta se ponovno našla in da se bosta poročila. Mislil sem, da me bo kap. Taval sem po Celju sem in tja, in ko je bila že trda tema, sem se ponovno znašel pred hišo, v kateri je stanovala Marta. Nisem dolgo čakal. Pripeljal je avtomobil in iz njega je stopil ona. Ko me je zagledala, ji je postalo nerodno. Potem pa mi je povedala, da je z menoj hodila zato, da bi tega moškega lažje pozabila. A ga ni mogla. Četudi je poročen, je raje njegova ljubica kot pa moja žena. Nič nisem rekel, pa bi ji s takšnim veseljem eno primazal okoli ušes! Obrnil sem se in šel. Moram povedati, da je Marta do konca življenja

ostala sama, njen "dohtar" se ni nikoli ločil. O njej sem bil bolj ali manj sproti obvešččen, saj je bila njena sestrična pozneje moja sodelavka. Marta je pred kakšnimi 15 leti umrla za rakom. K sebi so jo vzeli domači, ker jo je ljubimec tudi takrat pustil na cedilu.

Jaz pa sem v Velenju živel. Plača je bila sicer dobra, a kakšnih prijateljev nisem imel. Pri štiridesetih se mi je zdelo, da so to ravno prava leta za nov začetek. Spet sem popravil kovčke, tokrat jih je bilo že precej več kot prvič. Odločil sem se, da se preseelim nazaj na Gorenjsko. Imel sem že toliko prihranjenega, da sem si stanovanje lahko kupil, pa še mi je ostalo za avto. Odločil sem se, da obiščem teto Ančko. Slišal sem, da je že precej bolehnja in da bi me rada videla. Komaj sem jo prepoznal. Vsa drobna in krhka je ležala v postelji. Oba sva zajokala, ko sva se objela. Stregla ji je ena od sosed, ki je bila trenutno brez službe. Ančka me je pregovorila, da sem ostal še naslednji dan. Takrat pa sem spoznal hčerko te sosede. Anka je bila zelo lepa ženska, prava lepota! Niti pomislil nisem, da bi mene, ki nisem bil nič posebnega in še za pol glave manjši od nje, sploh hotela videvati! In prav to se je zgodilo. Za seboj je imela bridko izkušnjo, saj je več let živela z nasilnežem. Zaradi njega je pri šestih mesecih nosečnosti tudi izgubila otroka. Pa sva skupaj poskusila srečo. Ni sicer trajala večno, a splačalo se je,« je dodal Joško.

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Ante Gaber in slovensko novinarstvo

PETER COLNAR

Začetnik strokovnega raziskovanja zgodovine slovenskega novinarstva Ante Gaber se je rodil v Škofji Loki 16. maja 1883. Rezultate svojega raziskovanja je opisal v zapisu Skozi stoletja z našim novinarstvom, ki ga je izdal leta 1937. Bil je tudi filatelistični strokovnjak in urednik prvega filatelističnega lista Kolektor, ki je izhajal med letoma 1924 in 1933.

V času, ko so se pred prvo svetovno vojno Slovenci navduševali in dokazovali »sorodstvene vezi« med kasnejšimi jugoslovanskimi narodi, je takrat 21-letni mladenič poročal v Domu in svetu o razstavi, ki so jo v Beogradu odprli 21. septembra 1904. Na njej naj bi, kot kaže, dokazali skupne umetniške poglede in povezave med bodočimi jugoslovanskimi umetniškimi raziskovalci. Mladi študent

umetnostne zgodovine se je neobremenjeno lotil nacionalnih primerjav umetnosti in umetnikov iz Srbije, Bolgarije, Hrvaške in Slovenije ter zapisal: »Nad 450 del jugoslovanskih umetnikov je zbranih, a – odkritosrčno moram priznati – nič nisem našel v teh delih skupnega, kar bi pričalo, kako blizu so si sorodni jugoslovanski narodi. Mogoče se bo skupno obeležje pokazalo po skupnih razstavah, ko se bodo umetniki in tudi narodi med seboj spoznali ter zblížali in skupno čutili in delovali.«

Ante Gaber je osnovno šolo obiskoval v Škofji Loki, gimnazijo pa v Kranju in na Sušaku, kjer je leta 1903 maturiral. Na Dunaju je študiral umetnostno zgodovino. Med prvo svetovno vojno je bil leta 1915 konfiniran. Leta 1916 je postal vojak v avstrijski vojski. Takoj po vojni leta

1919 je bil nekaj časa upravitelj Rikljevca zdravilišča na Bledu, nato pa se je zaposlil na pošti v Ljubljani ter postal strokovnjak za filatelijo. V časopise tiste dobe in revije (Dom in svet, Slovenec, Jutro) je pisal prispevke o slovenski umetnosti, iz česar bi se dalo sklepati, da je imel na Dunaju tesnejše stike s slovenskim umetnostnim klubom Vesna. Pozorno je spremljal delo slovenskih impresionistov (I. Grohar, R. Jakopič ...), s katerimi se je družil že v Škofji Loki. Že kot gimnazijec se je seznanil s slovenskimi literarnimi in umetniškimi krogi. Leta 1911 je v Domu in svetu in Slovincu pisal o šesti razstavi v Jakopičevem paviljonu. Leta 1905–1906 je z W. Schmidom zbiral umetnostnozgodovinske in folkloristične predmete za Deželni muzej v Ljubljani

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Bohinjski Bistrici se je 7. 5. 1891 rodil slovenski skladatelj in pianist Janko Ravnik. Leta 1931 je režiral prvi slovenski celovečerni dokumentarno-igrani film V kraljestvu Zlatoroga. V letih 1939–1968 je poučeval na Glasbeni akademiji. Bil je tudi njen rektor (1951–1955).
- V Kranju se je 11. 5. 1922 rodil geofizik Franc Šumi. Bil je član Newyorške akademije znanosti, spoštovan v Jugoslaviji in svetu. Umrl je 12. 1. 2004 v Ljubljani.
- Na Izlakah se je 13. 5. 1821 rodil podjetnik Alojz Prašnikar. Pod njegovim vodstvom so v družinskem podjetju gradili ceste in mostove na Kranjskem in Koroškem. Zgradili so več objektov za smodnišnico v Kamniku in leta 1854 postavili v Mekinjah cementarno in opekarno.

in skupaj z lastnikom urejal zbirko Karla pl. Strahla v Stari Loki. S fotografijami o slovenski narodni umetnosti je sodeloval tudi v posebni številki o avstro-ogrski narodni

umetnosti revije The Studio. Navdušeno je zbiral folklorno gradivo in starine, v tujih časopisih pa je objavil večje število fotografij slovenske ljudske umetnosti.

Tri razstave

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Lenobni petek z nena-
vadnimi odkritji in sledjo
do Županove Micke. Spre-
hod po rojstnem mestu.
Knjižnica in tri razstave. Z
Izbranim odkrijeva drob-
no knjižico o kulturi turške
kave. Ker sva njena zaprise-
žena častilca, si odkritje iz-
posodiva. V Prešernovi hiši
živahna paleta barv Fran-
ca Novinca. V Mestni hiši
imenitna razstava o legen-
darnem zdravniku dr. Bo-
židarju Fajdigi in v stebrišč-
ni dvorani razstava Blagos-
lovljeni in prekleti o gradu
Turn v Potočah pa tudi o
plemstvu, ki je živelo na Slo-
venskem. Na elegantnih tra-
kovih, ki visijo s stropa, nji-
hova heraldika, pisani grbi.

Med vsemi perjanicami, vi-
zirji, levi, orli, vsakršnimi
simboli nadvse eleganten,
a preprost grb. Pod knežjo
krono na rdečem polju le tri
violine, ob straneh grba pa
dva elegantna, nadvse vit-
ka leva. Spodaj podpis von
Swieten. Striček Google mi
doma postreže z dvema van
Swietnoma. Starejši Ger-
hard (1700–1772), rojen na
Nizozemskem, je bil oseb-
ni zdravnik Marije Terezije.
Reorganiziral je zdravstvo
v njenem času in po njego-
vi zaslugi so bili prvi babiški
tečaji 1753 v Ljubljani za
Kranjsko, v Celovcu za Ko-
roško in v Gradcu za Štajer-
sko. Nadalje odkrijem, da je
ljubljski kirurg in porod-
ničar Anton Makovic (1750–
1803) napisal Vprašanja inu
odgovori čez vsegarstvu
1778. In da je babicam pre-
daval v slovenskem jeziku in
napisal še Všegarske bukve
za babice na deželi. Mako-
vic je bil prijatelj družine
Linhart in je v prvi zasedbi
Županove Micke 1789 tudi
igral. V Kreftovih Krajskih
komedijantih pa Nežka gro-
zi Matičku, da bo šla za vse-
garco. Ampak violina niso
porodniške klešče. Iščem in
najdem še enega van Swie-
tna: sina Gottfrieda (1733–
1803), ki je bil v diplomatski
službi Habsburške mo-
narhije v nekaj prestolnicah
tedanje Evrope, kot sklada-
telj pa se ni posebno izkazal.
Bil je znan glasbeni mecen,
tudi Mozartov in Beethov-
nov. In kaj skuhati ali speči
v tej mineštri podatkov?! Na
dunajskem dvoru niso imeli

francoskih brbončic, cesari-
ca pa se je rada sladkala.

Piškoti cesarice Marije Terezije

Za 1 pekač potrebujemo:
150 g moke, pol žličke pecil-
nega praška, 125 g masla, 75
g sladkorja, 1 ščep soli, 150 g
zmletih lešnikov, 2 žlici be-
lega vina, 250 g marcipana,
100 g sladkorja v prahu, 1
skodelico ribezovega želeja,
1 obliv (kuverturo) iz mleč-
ne čokolade, cele lešnike za
okras.

Moko in pecilni prašek
skupaj presejemo in zdrobi-
mo z maslom, dodamo vse
preostale sestavine in zgne-
temo v gladko testo. Zavije-
mo v folijo in damo za 2–3
ure v hladilnik. Ohlajeno te-
sto razvaljamo na 4–5 mm
na debelo in iz testa izreže-
mo krogce s premerom 3–4
cm. Pekač prekrijemo s pa-
pirjem za peko in nanj na-
ložimo piškote. Pečemo jih
10–15 minut, da preveč ne
porjavijo, in jih shladimo na
rešetki.

Marcipan in sladkor v pra-
hu zgnetemo in povaljamo
na malo kristalnega sladkor-
ja. Izrežemo enake krogce
kot iz testa. Z razredčenim
ribezovim džemom prema-
žemo piškote in nanje pola-
gamo marcipanaste krogce.

V vodni kopeli stopimo
obliv iz mlečne čokolade in
s kuhinjskim čopičem pre-
mažemo piškote. Na vrh
damo še cel lešnik. Oblite
piškote damo na rešetko, da
se čokolada strdi.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Maj, mesec ljubezni in prebujenja pomladi, vselej poživi in napolni sicer večinoma žal
preveč prazne kranjske ulice, trge in parke s številnimi prireditvami na prostem, tudi s
tradicionalnim festivalom Teden mladih, ki se začneja prav danes. Topli sončni žarki pa
so že v preteklih dneh na plano privabili nekatere glasbene navdušence, ki z razgibanimi
melodijami polepšajo dan mimoidočim in jim dajejo navdih. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Številni slovenski zimski športniki se v teh tednih na kondicijskih treningih potijo na
kranjskem stadionu. Atletsko stezo so v torek dopoldne zavzeli smučarski skakalci, tribune
pa je za del svojega treninga uporabil hokejist Andrej Tavželj (na sliki). M. B. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (433)

Jože Plečnik, Arhitektura večnosti

MIHA NAGLIČ

»Jože Plečnik spada v ge-
neracijo Josefa Hoffmanna
in Adolfa Loosa ter je bil le
nekaj let mlajši od Petra Be-
hrensa in Franka Lloyda
Wrighta. Rodil se je 23. janu-
arja 1872 v provincialni Lju-
bljani kot četrti otrok Andre-
ja in Helene Plečnik, roje-
ne Molka. Naključje je hote-
lo, da je prijokal na svet prav
nad ostanki starokrščanske
bazilike nekdanje rimske
Emone, ne da bi to sam ka-
dar koli vedel. Že v zgodnji
mladosti mu je bilo name-
njeno, da bo za očetom prev-
zel skromno mizarško de-
lavnico in si služil vsakda-
nji kruh s popraviljem in
izdelovanjem pohištva.

Temperament je podedoval
po obeh starših. Oče je bil
mehak, melanholičen zna-
čaj z likovnim čutom, med-
tem ko je bila mati iz drugač-
nega testa, trša in ambicio-
znejša. Mladi Plečnik je zato
pogosto nihal med željami
in resničnostjo. Pred obema
skrajnostma je lahko ube-
žal le v sanjski svet. Starejši
brat Andrej in mlajši Janez
sta končala visokošolski študij,
sam pa je obupal že po
prvem polletju gimnazije in
se je raje vrnil za očetov sko-
beljnik. Zanimivo je, da je
osnovno šolo, ki jo je obisko-
val v letih 1878–1882, uspeš-
no končal, potem pa mu v gi-
mnaziji ni več šlo. Iz realnih
predmetov je imel preveč
slabih ocen, da bi se njegova

mati lahko ponašala s kar
tremi akademiki. Med po-
ukom je raje opazoval gibe
učiteljev in njihovo obleko
kot pazil na snov. Zelo rad
je risal, pogosto celo na skri-
vaj, ker doma temu niso bili
vedno naklonjeni. Kot piše
France Stele, se je za slikar-
stvo navdušil ob freskah Ju-
rija Šubica na stropu Šentja-
kobske cerkve, kjer ga je oče
vzel s seboj na oder ...« / Av-
tor: »Pričujoča knjiga je sad
več kot polstoletnega ukvar-
janja z življenjem in delom
našega največjega arhitekta,
Jožeta Plečnika. Zanj sem
pregledal številne pisne vi-
re pri nas, na Dunaju, v Pra-
gi ter v samostanskem ar-
hivu v Jajcu. Doslej je izšla
že v nemškem, angleškem,

češkem in italijanskem jezi-
ku, zdaj pa je močno dopol-
njena in ažurirana na voljo
tudi slovenskim bralcem.«
(Str. 7 in 15)

Plečnik bi torej lahko pos-
tal tudi mizarški mojster.
Tako pa je kot mojster »ar-
hitekture večnosti« ohranil
veliko naklonjenost obrtni-
škim stvaritvam v svojih
opusih. Tudi sicer je arhi-
tektura večšina, ki je mogo-
ča le, če kandidat za arhitek-
ta vstopi v ta svet z darom ri-
sanja in ročno spretnostjo.
– Umetnostnemu zgodovi-
narju Damjanu Prelovšku
smo lahko hvaležni, da je
zmogel Plečnikov mojstrski
opus prikazati še v tej knji-
žni mojstrovini, najbolj ce-
loviti doslej.

Damjan Prelovšek, Jože Plečnik, Arhitektura večnosti,
Teme, metamorfoze, ideje, Založba ZRC, Ljubljana,
2017, 432 strani

razpredrilo GG

PALETA OKUSOV V OBJEMU KRAJNSKOGORSKE NARAVE

Kranjska Gora je ta teden gostila Mednarodni kulinarični festival Kranjska Gora 2018. Tokrat že tretjič. Udeležencev je vsako leto več, pripravijo pa vedno tudi poseben dogodek za brbončice: Kulinarično večerjo pod Alpami. Festival je oziroma postaja tradicionalen, nas je nasmejana in zadovoljno opomnil njegov pobudnik in vodja dogajanj – tudi sam kuharski mojster – Boštjan Kovačič.

Alenka Brun

Organizator tako že tretjega festivala je bila družba HIT Alpinea, dogajanje na njem pestro: tekmovanja, druženja, obiskovalci in udeleženci so lahko spoznavali sam kraj oziroma destinacijo, ponovno pa so pripravili tudi posebno večerjo, ki so jo poimenovali Kulinarično doživetje pod Alpami. Gostil jo je Ramada Hotel & Suites Kranjska Gora, tekmovanja pa sosednji, sestrski hotel Ramada Resort. Boštjan Kovačič nam je razložil, da je bilo letos tekmovalcev 76. Ne smemo pa pozabiti tudi na sodnike. Tudi teh je bilo kar nekaj, iz kar šestih dežel, medtem ko so bili tekmovalci iz devetih.

Grega Rozman (drugi z leve) si je omislil simpatično družbo kuharskih pomočnikov za večerjo pod Alpami: Davorja Družinca, Martina Blejca in Janka Kržišnika.

Tekmovali so v artistiki, tortah, moderni kuhinji, pripravljali tradicionalno jed

– glede na to, od kod je bil tekmovalec. Izdelke iz artistike – oziroma kar razstavne eksponate – in iz slaščičarstva, torej torte, si je lahko ogledal vsak in letos je bilo res kaj videti. Predvsem turška ustvarjalnost je pustila domišljiji prosto pot. Izvedli smo, da so ravno oni eni najboljših na področju artistike, in priznanje za najboljšega je šlo v Kranjski Gori v roke Turku. Sicer pa to lahko počnejo tako slaščičarji kot kuharji, le da imajo voljo, veselje in seveda potrpljenje, saj so pri tovrstnih izdelkih pomembni detajli. Med tortami pa je slavil slovenski izdelek. Letošnji festival je imel kar 34 razstavnih

eksponatov, kar je veliko, Kovačič pa še ugotavlja, da ga vsako leto znova s predstavljenimi tehnikami in idejami presenečajo mladi tekmovalci do 23. leta.

Kulinarično doživetje pod Alpami pa je prijetno druženje ob hrani in vinu. Letos so organizatorji poskusili dogodek že z dekoriranjem izbranega prostora in pogrnjki dvigniti na višji nivo, kar jim je tudi uspelo. Pravilno izbrana barvna kombinacija in cvetje lahko delata čudeže. Za še nekaj intimnejšega vzdušja pa so poskrbeli tudi nežen vokal, zvok prečne flavte in klavirja.

Tokratna kulinarična zgozdba je obsegala slovenski,

Pobudnik kulinaričnega festivala Boštjan Kovačič

srbski in hrvaški krožnik – trije različni kuharji iz treh držav so poskrbeli za predjed, glavno jed in sladico. Hišni kuharski mojster Klemen Drole pa je s pomočjo ekipe dostavil izjemno okusen pozdrav iz kuhinje, ki nikakor ni dajal vtisa, da na krožniku lahko najdemo 25 različnih sestavin – od divjačinske paštete do medene skute in balzamičnih bise-rov, celo marjetice.

Miloš Jovanović je poskrbel za hladno predjed. Ustvarja v znameniti beograjski boemski četrti Skadarlija v restavraciji Mali Vrabac. Njegov krožnik je vseboval variacije bifteka v skorjici, lešnikovo omako, suho slivo, polnjeno z mandlji in pečeno v panceti, ocvrto prepelčije jaj-

televizijskega kuharskega mojstra, je svojo jed predstavil na kratko: za glavno jed je pomislil na meso in krompir ter osnovni ideji dal moderen pridih.

Hrvatu, ki živi v Salzburgu, doma pa je iz Koprivnice, in je svojo kuharsko kariero gradil in se izpopolnjeval po številnih restavracijah in hotelih po svetu, pa so zaupali zadnjo jed: sladico. Krožnik kuharskega mojstra Ericha Glavice je nosil naslov Pomladna čarovnija s čokolado. Na krožniku so čokoladnemu moussu s hruško in sadnim biskvitom delali družbo še bavarska krema z burbonsko vanilijo ter lešnikova terina v ovoju marcipana. Jed je v bistvu zahtevala vrstni red okušanja, saj je bil lešnik

Pozdrav iz kuhinje gostitelja: delo kuharskega mojstra Klemna Droleta in ekipe

Miloš Jovanović in Erich Glavica

ce na zeleni, zafranovo omako, pire rdeče pese ter mousse iz ajvarja z baziliko.

Za glavno jed so postregli na kosti pečen jagnječji hrbet s kremo dimljenega tompinamburja, konfitiranim česnom na medu, karamelizirano mlado čebulo, jogurtom, drobtinami kislega kruha z inčuni, oljem rukole in prahom čebule. Grega Rozman, ki ga poznamo iz gorenjske restavracije Lambergh in ga lahko spremljamo tudi v vlogi

najbolj prevladujoč, mousse nežnejši in krema najnežnejša glede sladkosti.

Goste je pozdravila vodja hotela Ramada Hotel & Suites Kranjska Gora Aida Kadić, o tokratni vinski spremljavi pa je pred vsakim hodom spregovorila Mirjana Cupin iz kleti Vina-koper. Posebnost večerje so bili tudi zanimivi in različni porcelanasti krožniki, na katerih so jedi postregli, kar je bil še dodaten kompliment pripravljenim jedem.

HUMOR, HOROSKOP

Alemars, s. p., vedeževanje
Tanja 090 43 77
 Cena minute je 1,69 EUR + DDV.

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Zgodila se vam bo krivica, a to vas ne bo spravilo iz tira. Ob spoznanju, da ste veliko odnesli od slabe izkušnje, se boste počutili ponosne in pogumne. Drzni premiki na čustvenem področju prinašajo še drznejše spremembe.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Pravični boste do sebe in sprijaznili se boste s tem, da vedno ne morete doseči vsega. Spoznanje, da vendarle ni vse odvisno od vas, bo osvobajajoče. Dobili boste nenapovedan obisk, ki vas bo zelo osrečil. Na plan bodo prihajala resnična čustva.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Pohvale, ki jih boste prejeli od znancev, vas bodo presenetile. Vaš mali svet bo postal jasnejši, saj boste točno vedeli, da delate prav. Resnica, ki jo skušate prikriti, bo prišla na plan in bo odprla premnoga vprašanja.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Razočaranje na ljubezenskem področju ne bo trajalo dolgo. Po premisleku boste točno vedeli, pri čem ste. Ne boste se več obremenjevali z malenkostmi, saj boste začutili, kaj je resnično vredno in kaj je tisto, kar vas žene naprej.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Postavili se boste zase v pravem trenutku in s tem si boste prislužili boljši položaj v družbi. Srečo vam bo prinesla sreča, saj se boste znašli ob pravem času na pravem kraju. V naglici rajši ne sprejemajte resnejših odločitev. Hitite počasi.

Devica (24. 8.–23. 9.)

V službi boste negotovi in lotil se vas bo neke vrste odpor do dela. Našli boste tisoč in en izgovor, da bi se ognili naporom. Okolica bo postala sumničava, saj se ji bo vaše obnašanje zdelo nenavadno. Navdih vas bo spet našel proti koncu tedna.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Nasmeh bo ta teden vaš najljubši modni dodatek, saj boste kar prekipeli od veselja. Dobili boste moč, da izpoveste svoja čustva in odprete svoje srce. Ne bo vam žal, saj boste nad odzivom več kot zadovoljni. Za srečo ne potrebujemo veliko.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Delovna vnema bo popustila in še pravi čas boste našli čas za prijatelje. Sprostitev in regeneracija možganov bosta na mestu. Razkrinkani boste v prikrivanju resnice, vendar se boste spretno izvlekli iz zagate. Konec tedna bo pester.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Ne bo vas motila naglica prijateljev, saj boste povsem mirno reagirali na še tako zapletene dogodke. Skratka, stresu se boste popolnoma izognili. Lahkotno boste opravljali svoje naloge in si privoščili sproščujoč konec tedna.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Ljubezen, ki vam greje srce, bo tokrat žarela še močneje. Težko izgovorjene besede bodo našle svojo pot in se udejanjile. Na prijateljskem področju boste prejeli nepričakovano povabilo, na katero se boste tudi odzvali.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Popuščanja na poslovnem področju je dovolj. Vzemite se v roke in zavijajte rokave. S prelaganjem obveznosti si delate veliko škodo in to boste kmalu spoznali. Popravljali boste, kar se še da popraviti. Uspelo vam bo!

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Za trenutek ste se izgubili, vendar boste kmalu našli novo motivacijo, ki bo zapolnjevala vaše misli. Uspešno boste klonili pod pritiski in se odrezali tako na službenem kot tudi na zasebnem področju. Konec tedna bo lep.

TA JE DOBRA

Ne bo rojstva

Janez se pelje s kolesom, ko nenadoma opazi, da se je guma na prvem kolesu čudno napihnila. Ustavi se, položi kolo v travo in sede poleg njega.

Mimo se z avtom pripelje Marjan, in ko vidi Janeza, kako sedi in strmi v svoje kolo, pomisli, da gre za nesrečo.

»Janez, se je kaj zgodilo, si poškodovan?« se oglasi iz avta.

»Z mano je vse v redu, samo kolo mi bo rodilo,« odvrne Janez.

Marjan stopi iz avta, sede poleg in čaka, kaj se bo zgodilo.

Nakar mimo pripelje policist.

»Kaj pa počneta?« vpraša.

»Čakava, da bo kolo rodilo,« reče Janez.

Policist prav tako prisede v travo. Trojica nekaj časa molče sedi in čaka. Naenkrat pa se policist "zbrihata". Udari se po čelu in reče: »Mi pa smo eni butci. Saj to je vendar moško kolo.«

Parlamentarci

Delavci obnavljajo stavbo slovenskega parlamenta in njeno okolico.

Državljan K. vpraša prav tako naključnega firbca: »A mogoče veste, zakaj so razbili tudi pločnike?«

Ta odgovori: »Travo bodo zasejali.«

Državljan K.: »Aha, že vem, zakaj. Zato, da se ne bo slišalo, ko bodo na jesen spet metali denar skozi okno.«

Samohvala pa taka

»Jaz imam tako veliko premoženje v hlačah, da preden grem seksat, mora priti cenilec zaradi škode, ki jo bom naredil!«

Birokratski triatlon

V katerih disciplinah uradniki tekmujejo v triatlonu? Prepogniti, preluknjati in vložiti.

LAŽJI SUDOKU

4				1		5		
	6	8					4	9
	9		2		4	7		3
1		5			8		9	6
			4	3	1			
3	7		9			8		4
8		4	3		2		7	
7	1					9	2	
		6		5				

Rešitev:

8	7	2	5	1	9	2	6	4
2	9	6	7	8	1	4	3	5
1	2	9	6	7	5	8	3	4
2	8	5	9	1	7	3	4	6
4	3	1	6	8	2	5	7	9
9	6	8	2	5	7	1	3	4
6	2	7	9	1	5	8	4	3
1	7	2	6	5	9	3	8	4
2	8	5	1	9	7	4	3	6

TEŽJI SUDOKU

2		1	4		6	7		
				9				
	9	7		2		8	3	
8								3
	2	9				6	5	
7								2
	4	2		6		3	1	
				1				
		6	9		8	4		

Rešitev:

4	7	8	6	9	1	5	2	3
6	9	7	1	2	8	3	4	5
8	5	9	2	7	6	3	4	1
2	8	6	9	5	7	1	3	4
7	9	8	2	1	6	5	3	4
6	2	5	1	7	9	8	3	4
9	8	1	2	5	7	6	4	3
1	7	2	6	9	8	3	5	4
5	2	9	7	1	4	6	8	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

18. ŽUPANOV TEK
ŽUPANOV TEKRANJ 2018
BRDO PRI KRANJU
26. maj 2018

TEK na 1,4 km, start ob 10.00
TEK na 10 km, start ob 10.30
OTROŠKI TEK na 200 m, start ob 12.00

Prijave na www.ZupanovTek.si
 in prodajalni

KR'PISKR, Glavni trg 17, Kranj.

Zabavni in animacijski program ter organizirano varstvo otrok.

Tečemo za dober namen!

Zavod za turizem in kulturo Kranj
ZTKK

SESTAVIL: F. KALAN	MITING	IGRA NA SREČO	ENOV- TOST	PAVLE OKORN	UMETNOST REZLJANJA FIGUR IZ PAPIRJA	NEKDANJA TOVARNJA VOZIL V SARAJEVU	GOROVJE V MJANMARU	GORENJSKI GLAS	AMERIŠKA POVRŠIN- SKA MERA	KRMILO	KEM. ELE- MENT (CI) AMERICIJ	10	SL. PESNIK (IVAN) PREDE- NICA ZPS KUTIN	14					
SLEPOST						1		OBRI					ABAKUS (KR. ZAPIS) ORODJE ZA DRZANJE	KROM				PEVKA FALK	OTOK OB ZAHODNI IRSKI OBALI
AVTORSKO PLAČILO								VOJAŠKI POVELJNIK FILMSKI ZVEZDNIK (ANTONIO)					ST. MODEL VOZILA OPEL VRH V JULIJCIH						
SLIKAR RIMELE				IGRALKA LUCAS STAROGR. SKUPNO KOSILO							ASTRONOM- SKA MERA RUS. ZGO- DOVINARKA (ISKRA)			MESTO NA OBALI					2
DOSEŽEK				17		MESTO V PAKISTANU SL. IGRALEC (RUDOLF)						ZANKA (NAREČNO) ZAČIMBNA RASTLINA	7						
ACCOLA ČURKINA LIBERA ORIGAMI ORESTEJA	NOVO- TVORBA	RIMSKI CESAR REKA V BOSNI						POMLA- DANSKI ZAFRAN OČE		IGRALEC GARCIA DEDALOV SIN							STAR SLOVAN		GANSKI DIPLOMAT (KOFI)
TINE URNAUT				IGRALKA SEYFRIED KRIŽEVA KARTA															
NASTAVEK PRI TROBI- LIH							MORALNA OSEBA KIRKINA DOMOVINA					MOLIBDEN JADRANSKI OTOK	16						
ITAL. DRŽAVNIK (ALDO)					JAPONSKI VITEŠKI SAMOMOR TIM KORES														DRAGO TRŠAR
AJSHILOVA TRILOGIJA			4						INDIJSKI SAHIST										
RAFAEL (KRAJŠE)				ŽITNO SOCVETJE				GLAVNO MESTO MAROKA				11							

GORENJSKI GLAS	SNOV ZA TOPLOTNO IZOLACIJO	JAPONSKO MESTO	REŽISER PAKULA	BARBIKIN PARTNER	CVEKAR	MODEL VOZILA MERCEDES	PETER LAKOTA	VZHOD (ANGL.)	PEVEC RAHIMOV- SKI	OTKA	ZNAMKA FR. KLA- VIRJEV
ANGLEŠKI DRAMATIK (WILLIAM)			8								
NOGOME- TAŠ TRIG- LAVA(T. M.)											13
SOSEDA IRAČANKE							JAKOŠT. MOČ NOVINAR STAKUL				
RONALD				GRŠKI PESNIK TV ZASLON					KRANJ NOČNA PTICA		
OTA SIK			BIVŠA NEM. SMUČARKA (MARTINA) NASLADA SADISTOV					DRŽAVA V AFRIKI REŽISER OKORN	3		
GLAS PIŠČALI					ANTIČNA ZGRADBA V PULI	AVSTRAL- SKI PTIČ TEKAC				DRŽAVA V AFRIKI	MESTO V SEVERNI IRSKI
VEČJI KOS POHIŠTVA		5				ŽENSKO KRILLO REKA V NEMČIJI					
STROKOV- NJAK Z RADARJEM								EVA NOVSKA BURMANSKI DRŽAVNIK		12	
GORENJSKI GLAS	STAVČNO LOCILO	PEVKA ERBUS ZAČIMBA ZA PICO					JUSTIJN (KRAJŠE) JUDOVSKI DUHOVNIK				
KMEČKO VOZILO					PRIPOVE- DOVALEC ENOTA ZA MOČ					15	
GOLJUFIJA								ATEK. OČKA ŽAREČ DEL SNOVI			
PESNIŠKI STIK						UŠ (MANJŠ.)	DVO- ČLENIK RANO- CELNIK				
ALENKA GODEC			IZLETNIK, POPOTNIK RIŽEVA JED								SANJAČ ITAL. REŽISER (LUCHINO)
LOČEK (NAREČNO)					TOČILNI PULT (ŽARG.) POGREBNA MOLITEV				IRENA VRČKOVNIK KOST POD- LAHTNICA		
SNOV ZA IZDELAVO BARVIL								PISATELJ ŠELIGO			9
PEVKA SVETE		6						MESTO V FRANCIJI ANG. FIZIK (FRANCIS)			
GORENJSKI GLAS	VEČJA SKALA (KNJIŽNO)	MESNA JUHA NAŠA VALUTA							OBLIKA IMENA IGNAC TANTAL		18
MESTO V JUŽNI FRANCIJI							MRAK	STOJALO PESNICA VOUK			
ŠTIRI- VRSTIČNA KITICA SONETA											IVAN NERAT STRUPEN ALAKLOID
ANJA RUPEL			CELJSKO PODJETJE SOPROGA GORBAČOV						NEM. PISEC (GEORG) BIVŠI ŠVIC. SMUČAR (PAUL)		
MESTO NA HRVAškEM											

Nagrade: 3-krat spominska majica

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 23. maja 2018, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18

DRUŽABNA KRONIKA

ČEBELARSKO-GOZDARSKI IZLET

Ker imajo v maju čebele polno dela in bomo letos dvajsetega maja prvič praznovali svetovni dan čebel, smo se z izletom poklonili tudi čebelarstvu. Odpeljali smo se na Koroško, točneje v Slovenj Gradec, od tam na Kope na »holcerijo«, na poti domov smo se ustavili v Mozirju pri čebelarju.

Grega Flajnik

Pot nas je vodila čez Jezerski vrh na Avstrijsko Koroško in nazaj v Slovenijo, kjer smo se ustavili v Slovenj Gradcu. Tam živi družina Perger, ki že od leta 1757 na tradicionalen način izdeluje izdelke iz medu. Gospod Hrabro nam je na duhovit način predstavil njihovo dejavnost. In ima kaj povedati, saj jih je obiskalo že veliko zanimivih ljudi. Med drugim so si pri njih izdelovanje sveč in lectovih src ogledali tudi Luciano Pavarotti,

njegova svetost dalajlama in vrsta drugih pomembnežev. Sodelujejo z znanim oblikovalcem Oskarjem Kogojem in skupaj so oblikovali sveče za papeža in sveče za darila, ko je Slovenija predsedovala Evropski skupnosti, ter za priložnost, ko je Donald Trump postal »slovenski zet«. Njihove medenjakke je jedel Tomaž Humar na najbolj zahtevnih odpravah. Pri Pergerjevih, kjer tradicijo izdelovanja izdelkov iz medu vodi že deveta generacija, smo videli tudi 35 kilogramov težko svečo in izvedeli, da za izdelavo ene ga litra parfuma porabijo osemsto kilogramov medu.

Na koncu predstavitve smo si ogledali še zanimivo pasjo koč.

Nato smo se odpeljali na Kope, kjer sta nam »holcer« Tomi in njegov prijatelj Franc na humoren način prikazala, kako so včasih opravljali gozdarska opravila s starimi orodji. V Centru Kope smo si ogledali film o Pohorju in duhovit film o žaganju drv na »holceriji«, ki ga je odkupila ameriška agencija Jukin media in si ga je po svetu ogledalo že več kot dvajset milijonov gledalcev. Naši gostje so se v dvojicah pomerili še v različnih »disciplinah«: žaganju hloda, zlaganju polen

v stolp, zabijanju žebeljv in hoji s smučmi. Sledila je prava »holcerska« malica – pohorski lonec. Za konec smo doživeli še krst novih »holcerjev« in zapeli ob harmoniki. Kar težko se je bilo odpraviti naprej.

Domov smo se odpeljali skozi Savinjsko dolino in se ustavili v Mozirju, kjer nam je čebelar Ivan Čopar prikazal, kako vzgaja čebele. V urejenem čebelnjaku smo spoznali, kako čebele prinašajo med, kakšna je organizacija čebel v panju in kako ima čebelar urejeno sobo za apiterapijo. V njegovi domači hiši pa smo nekaj izdelkov tudi poskusili.

Gospod Hrabro Perger s setom medenjakov, za katerega so dobili nagrado na sejmu v Nürnbergu.

Leonora Perger in naš gost Severin Golmajer, sicer tudi sam dolgoletni čebelar, sta se sproščeno pogovarjala.

Motor, s katerim žagajo drva, je prava atrakcija; zaslovel je s filmom, ki si ga je ogledalo že več kot 20 milijonov ljudi.

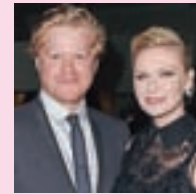
V žaganju drv sta se pomerili tudi naši gostji Marta Grašič in Marija Mišič, »holcer« Tomi pa ju je budno spremljal.

Naši gostje med »holcerijo« na Kopah / Vse fotografije: Grega Flajnik

VRTIMO GLOBUS

Kirsten Dunst postala mamica

Igralka **Kirsten Dunst (36)**, znana po filmih Melanholija, Spiderman in Intervju z vampirjem, in njen zaročenec **Jesse Plemons (30)** sta postala starša sinčku. "Kirsten je rodila zdravega dečka," je potrdil njen predstavnik. Par, ki je v seriji Fargo igral zakonca, je zaročen od januarja 2017. "Čas je za otroke," je dejala igralka lansko poletje.

Najmočnejši Zemljan iz Igre prestolov

Hafþór Júlíus Björnsson (29), ki je v seriji Igra prestolov igral vlogo Ser Gregorja, je bil izglasovan za najmočnejšega Zemljana. Björnsson se je na Filipinih udeležil tekmovanja najmočnejši moški, ki je med drugimi vključevalo tudi vlečenje avtobusa. Tako je postal prvi, ki je osvojil nazive Arnold Strongman Classic, Europe's Strongest Man in World's Strongest Man v enem letu.

FKA Twigs okreva po hudi operaciji

Pevka **FKA Twigs (30)** je razkrila, da je decembra prestala operacijo maternice. Odstranili so ji kar šest tumorjev, njihovo velikost pa je primerjala z dvema jabolkom, tremi kiviji in nekaj jagodami. "Dnevna sadna skleda trpljenja," je zapisala pevka. "Poskušala sem biti pogumna, toda odkrito sem podvomila o tem, ali se bom v svojem telesu še kdaj počutila kot prej," je priznala pevka, ki pravi, da se zdaj počuti odlično in je hvaležna svojemu telesu za okrevanje.

Janet Jackson ikona Billboarda

Janet Jackson (51) je letošnja prejemnica Billboardove nagrade ikona leta. Pevka je tako potrdila in upravičila svoj status ikone, nagrado pa bo prevzela 20. maja na slovesni podelitvi v Las Vegasu, kjer bo prvič po devetih letih spet nastopila v živo. Med preteklimi dobitniki nagrade so tudi Prince, Stevie Wonder, Cher, Neil Diamond, Celine Dion in Jennifer Lopez.

Nasmejani Tržičanko Tanito Kajbič in Špelo Šega iz Lesc smo srečali na Kranski kuhni v družbi osvežilnih napitkov pri stojnici menžeške kavarne The Place in Mr. Smoothija. / Foto: A. B.

Lani prvak, letos želi še več

Član motoristične ekipe AMD Kranj David Božič si želi po lanski osvojitvi naslova državnega prvaka v Superstock 1000 še uspešnejšo sezono 2018.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Avto-moto društvu (AMD) Kranj so po zelo uspešni lanski sezoni optimistično pričakali začetek nove sezone cestnohitrostnih motociklističnih preizkušenj. Posavski motociklist David Božič, od leta 2016 član BS Motosport Racing Team (AMD Kranj), je namreč lansko sezono končal kot državni prvak, v skupnem seštevku prvenstva Alpe Adria v kategoriji Superstock 1000 pa je v konkurenci 50 voznikov iz Poljske, Češke, Slovaške, Italije, Avstrije, Hrvaške, Turčije in Bolgarije zasedel šesto mesto. S tem je še izboljšal rezultate s predlanske sezone, ko je osvojil drugo mesto na državnem prvenstvu in dvanajsto v tekmovanju Alpe Adria. Za lanske uspehe je David konec marca prejel tudi športni znak Kranja.

Po nabiranju kondicije v zimskih mesecih zdaj

Lanska motociklistična sezona je bila za Davida Božiča najuspešnejša do zdaj, letos želi svoje rezultate še stopnjevati. / Foto: Tina Dokl

David že trenira na dirkališčih. Prvo dirko v letošnji sezoni prejšnji konec tedna na Slovaškem je sicer izpustil, a visoki cilji ostajajo: »Cilji za letošnjo sezono so, da bi bila rezultatsko še uspešnejša od lanske, vsaj kar se prvenstva Alpe Adria tiče. Žal je v Sloveniji vsako leto manj dirkačev. Nekaj je poškodovanih, nekaj pa jih ne dirka več. Mislim, da bi morala Avto-moto zveza Slovenije okrepiti promocijo motociklističnega športa ali nam vsaj pomagati pri iskanju sponzorjev. Stroškov imamo kar nekaj, saj dirke potekajo po vsej Evropi, medtem ko dirkališča v Sloveniji ni. Najbližji nam je hrvaški Grobnik,« pravi 34-letni motociklist, ki je zato še toliko bolj hvaležen AMD Kranj in sponzorjem za dosedanje podporo.

Osip med tekmovalci opažajo tudi v samem AMD Kranj. Boštjan Košnik, ki je

zadolžen za športno dejavnost v društvu, je povedal, da je vedno težje nositi visoke stroške motociklističnega športa, zato bo v novi sezoni za kranjski klub nastopalo le še šest dirkačev. Kranjski motoristi so bili sicer tudi v preteklosti precej uspešni na državnih prvenstvih ali v tekmovanju Alpe Adria, v zadnjih dveh letih pa seveda po uspešnosti najbolj izstopa prav David Božič. »Moto šport je drag, a medijsko izredno zanimiv, zato upamo, da nas bo morada v prihodnosti s kakšno finančno pomočjo bolj podprla tudi Mestna občina Kranj,« je še dejal Košnik.

Marjan Koren, tajnik AMD Kranj, je ob tem razložil, da društvo svojim dirkačem pomaga s pokritjem stroškov licence, zavarovanja in zdravniškega pregleda, vsi preostali stroški tekmovanja in treningov pa so prepuščani tekmovalcem samim.

Urbani sprehod po industrijski dediščini

Kamnik – Globalni akciji urbanih sprehodov, ki pod imenom Jane's Walk po celem svetu potekajo vsako leto maja, se letos pridružuje tudi Občina Kamnik v sodelovanju s Skupino Štajn in organizacijo CIPRA Slovenija. Urbani sprehod bo jutri, 12. maja, ob 9. uri, zbirno mesto pa bo na Glavnem trgu pred TIC-em Kamnik. Na sprehodu bodo udeleženci spoznali prenovno prostorov industrijske dediščine (Smodnišnica, Alpem, Eta, Svilanit), ki kot svetli primeri ponazarjajo priložnosti, kako je mogoče nekdanje tovarne postopoma spremeniti v nekaj novega in uspešnega. Sprehod bo trajal uro in pol in bo v vsakem vremenu.

Predstavili bodo oblačilno dediščino

Motnik – Turistično društvo Motnik vabi na predstavitev oblačilne dediščine Motnika v prvi polovici 19. stoletja. Predstavitve bo danes, 11. maja, ob 20. uri v dvorani Kulturnega doma Motnik. Rekonstrukcije petih oblačil bo predstavila Andreja Stržinar, pripravljajo pa tudi bogat kulturni program.

IGOR Štefančič

MIHA Barborič

KLARA Mrak

MITJA Urbančič

Vsak dan z vami in vašimi najljubšimi hiti

RADIO KRANJ 97.3
GORENJSKI megasrček

MARIJA

PREČISTA,
VSEH MILOSTI
VIR

SLOVENSKO MARIJINO NARODNO SVETIŠČE BREZJE

Četrtek, 24. maj 2018, ob 20.00
Trg pred baziliko Marije Pomagaj

Prireditev ob 155-letnici prve čudežne ozdravitve pri Mariji Pomagaj (1863) in 30-letnici imenovanja brezjanske cerkve za baziliko (1988).

NASTOPOJOČI

Modrijani, Marko Vozelj, Isaac Palma, Manca Izmajlova, Marko Fink, Ivan Hudnik, Irena Vrčkovnik, Hišni ansambel Avsenik, Gajst'n Band, Anita Kralj Pavkovič

POVEZUJETA

Bernarda Žarn in Jure Sešek

Več informacij:
www.marija.si
Romarski urad Brezje

Gorenjski Glas

Skrbijo za zdrav način življenja

JANEZ KUCHAR

Šenčur – Društvo diabetikov Kranj je predzadnjo aprilsko soboto pripravilo meddruštveni pohod, ki se ga je udeležilo 77 pohodnikov iz Domžal, Jesenic, Kamnika, Škofje Loke, Tržiča in Kranja. Najprej so si ogledali župnijsko cerkev v Šenčurju, spomenik Mariji Tereziji in muzej, pohod pa so nadaljevali do zadrževalnika Olševica na koncu Srednje vasi. Člani turističnega društva Šenčur so jim postregli s praznim krompirjem, Franci in Miro Erzin pa sta jim predstavila zanimivosti Šenčurja in

Skupinska slika pred spomenikom Mariji Tereziji v središču Šenčurja

okoljskih vasi. Zaključek srečanja je bil v gostišču Cubis. Namen pohodov je

zdrav način življenja, družnje in izmenjava izkušenj, je dejal Janez Benegalija, ki

v kranjskem društvu diabetikov že več let skrbi za pohodništvo.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 12. 5.

18.40 ZADRŽI DIH

20.20 MOJ LAŽNI MOŽ

14.40, 16.20 JAMSKI ČLOVEK, sinhro.

16.40 VZTRAJANJE

18.00, 20.40 MAŠČEVALCI:

BREZMEJNA VOJNA

14.50 PETER ZAJEC, sinhro.

13.30, 17.30, 20.30 MAŠČEVALCI:

BREZMEJNA VOJNA

16.30, 19.30, 22.25 MAŠČEVALCI:

BREZMEJNA VOJNA, 3D

19.10 RESNICA ALI IZZIV

20.35 POČUTIM SE LEPO

13.30, 15.30 POLDI, PUSTOLOVŠČINE

POGUMNEGA PTIČKA, sinhro.

14.00, 16.00 PETER ZAJEC, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 11. 5., in nedelja, 13. 5.

18.00 POLDI, PUSTOLOVŠČINE

POGUMNEGA PTIČKA, sinhro.

20.00 V CIAMBRI

Sobota, 12. 5.

18.00 POLDI, PUSTOLOVŠČINE

POGUMNEGA PTIČKA, 3D, sinhro.

20.00 V CIAMBRI

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 12. 5.

21.10 ZADRŽI DIH

18.00 TRI SEKUNDE

17.50, 20.10, 22.30 MOJ LAŽNI MOŽ

13.50, 15.40, 17.20 JAMSKI ČLOVEK,

sinhro.

15.50, 22.45 NEVESTA

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 12. maja

19.00 Kulturno društvo Brdo: Đurđevdanske igre (v dvorani PGK)

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 17. 4. 2018 v Kranjčanki je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ, D. O. O.**, iz Stržišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila SEAT ARONA – **Mari Kalan**, Kranj, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila SEAT IBIZA – **Frančiška Stare**, Golnik, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Zvonka Lokar**, Radovljica.

Nagranke križanke Gorenjskega glasa z geslom: 20. MAJ SVE-TOVNI DAN ČEBEL, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v torek, 24. aprila 2018, prejmejo darilni bon Baldrijan v vrednosti 15 EUR. To so: **Abina Nastran** iz Škofje Loke, **Karolina Frantar** iz Cerklj in **Beti Demšar** iz Radovljice.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 26. aprila 2018, je bil **ZAVOD ZA TURIZEM, ŠPORT IN KULTURO KAMNIK**. Geslo križanke je bilo: KAMNIŠKA MURKA. Nagrajenci: 1. nagrada: družinsko vstopnico za Arboretum Volčji Potok prejme **Alenka Plevel**, Cerklje, 2. nagrada: knjigo prejme **Ivana Flander**, Zgornje Gorje, 3. nagrada: knjigo prejme **Stane Tomazič**, Medvode. Nagrajencem čestitamo!

HARMONIKE OB BLEJSKEM JEZERU Z ANSAMBLOM SAŠA AVSENIKA

20. 5. 2018

Medijski pokrovitelj:
Gorenjski Glas

www.harmonike-bled.si

Slikarsko srečanje

MATEJA RANT

Milje – V Hiši čez Cesto Pr' Franč na Miljah bodo jutri pripravili slikarsko srečanje, na katerem bodo sodelovali slikarji Društva likovnikov Cerklje, posamezni slikarji domače občine in člani KUD kliničnega centra in medicinske fakultete dr. Lojza Kraigherja. Poleg slikarjev bodo sodelovali še ustvarjalci v glini in lesu.

Slikarji bodo slikali krajino občine Šenčur in kulturno dediščino, ki ji bodo v letu kulturne dediščine namenili poseben poudarek. Razstavo nastalih del bodo odprli še isti dan ob 17. uri. Začenja pa se tudi teden ljubiteljske kulture, zato bo na Frančevem vrtu župan občine Šenčur Ciril Kozjek ob tej priložnosti posadil že četrto sadno drevo, tokrat bo to hruska.

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav[®]

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Cufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

OTROŠKI FESTIVAL

Dan prijateljstva 2018
Škofja Loka - Visoko - Tavčarjev dvorec
Nedelja, 20. 5. 2018
V primeru slabega vremena: 9. 6. 2018.

www.enostavnoprijatelji.si
www.facebook.com/zavodenostavno.prijatelj
www.visitskofjaloka.si
04/517 06 00

Organizatorji prireditve: Razvojna agencija Sora - Turizem Škofja Loka Zavod Enostavno Prijatelji

Sponzorji:

LOTO

Rezultati 37. kroga
– 9. maja 2018
1, 6, 19, 28, 29, 36, 39
in 12

Loto PLUS: **1, 14, 26, 27,**
35, 36, 38 in 9
Lotko: **4 7 8 3 7 7**

Sklad 38. kroga za
Sedmico: **2.220.000 EUR**
Sklad 38. kroga za PLUS:
50.000 EUR
Sklad 38. kroga za Lotko:
310.000 EUR

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 22. 5., **KOPALNI IZLET ŠMARJEŠKE TOPLICE:** 21. 5., **VELIKI KLEK / GROSSGLOCKNER:** 5. 7., **DOLOMITI:** 6. 7., **POLJSKA:** 29. 5.–3. 6., prijave za morje **DUGI OTOK** in **OREBIČ** že sprejemamo. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Bazar zdravja

Radovljica – Srednja šola Jesenice – zdravstvena usmeritev vabi na Bazar zdravja, ki bo danes, v petek, 11. maja, od 10. do 18. ure potekal na Vurnikovem trgu. Sodelovali bodo okoliški zdravstveni domovi, Psihiatrična bolnišnica Begunje, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Državna programa ZORA in DORA, Onkološki inštitut Ljubljana, Hospic, Gorenjske lekarne in društva, ki se ukvarjajo s preventivo raznih obolenj ter združevanjem pacientov in njihovih svojcev. Na dogodku bodo izvajali brezplačno merjenje krvnega tlaka in krvnega sladkorja, obiskovalci pa se bodo lahko naučili uporabljati avtomatski zunanji defibrilator (AED) ter izvedeli, kateri tip kože imajo, na modelih tipali rakave spremembe na dojkah in modih, se učili zdravo kuhati, uporabljati eterična olja, si pravilno umivati in razkuževati roke ter izdelovati svečke iz čebeljega voska. Svetovalci bodo odgovarjali na vprašanja o mladih in spolnosti, o zaščiti kože pred soncem in shranjevanju zdravil, psihičnem zdravju, pacientovih pravicah, demenci, srčno-žilnih boleznih, rakavih boleznih, uporabi obvezilnega materiala in inkontinenčnih pripomočkov, sladkorni boleznini in uporabi razkužil v vsakdanjem življenju.

Počastitev svetovnega dneva čebel

Radovljica – V okviru počastitve 20. maja kot svetovnega dneva čebel Čebelarški muzej v sodelovanju s Čebelarstvo zvezo Slovenije v nedeljo, 13. maja, ob 15. uri vabi na predstavitev knjige Veliki ljudje slovenskega čebelarstva, ki bo v Plesni dvorani v prvem nadstropju Radovljiške graščine. Prav tako v nedeljo bo ob 13. uri slavnostno odprtje razstave Anton Janša v luči svetovnega dneva čebel.

Šesta vseslovenska zelemenjava

Kranj – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi na 6. vseslovensko zelemenjavo, ki bo potekala v soboto, 12. maja, od 9. do 11. ure v starem mestnem jedru Kranja, na tržnici ob vodnjaku. S seboj prinesite viške svojih naravnih semen in sadik zelenjave, zelišč, jagodičja ..., tudi sveža zelenjava in zelišča ter različne vložene dobrote so zaželeni. Pridelke si boste medsebojno brezplačno zamenjali, izmenjali pa si boste tudi vrtnarske izkušnje in se družili. Več informacij lahko dobite na www.ctrp-kranj.si ali Facebooku.

Družabno srečanje na Kupljeniku

Kupljenik – Gasilci Kupljenika vabijo na peto družabno majsko srečanje pohodnikov in ljubiteljev kulturnega programa, ki bo v soboto in nedeljo, 12. in 13. maja, pri cerkvi sv. Štefana na Kupljeniku. V soboto bo ob 19. uri sveta maša v cerkvi sv. Štefana, ob 20. uri pa pod Mežnarjevim skednjem predvajanje dokumentarnega filma Arnolda Riklija Voda, zrak, sonce. V nedeljo bo ob 9.30 start pohoda na Babji zob, ob 13. uri pa bo družabno srečanje. Izkupiček bo namenjen obnovi cerkve sv. Štefana. Dodatne informacije lahko dobite na tel. št. 041 528 423.

Občinska revija pevskih zborov in glasbenih ter vokalnih zasedb

Šenčur – Občina Šenčur že dvaindvajseto leto pripravlja občinsko revijo otroških in mladinskih glasbenih zasedb in in občinsko revijo odraslih pevskih zborov ter vokalnih zasedb. Otroške in mladinske glasbene zasedbe se bodo predstavile v sredo, 16. maja, ob 16.30 in ob 18. uri, odrasli pevski zbori in vokalne zasedbe pa v petek, 18. maja, ob 19. uri. Obe reviji, ki ju letos organizira Učiteljski pevski zbor Osnovne šole Šenčur, bosta v Domu krajanov v Šenčuru.

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Cerklje – V prihodnjih dneh bodo naslednje medgeneracijske prireditve oziroma dejavnosti: Medgeneracijski center Kranj: 11. maja ob 18. uri Petje ljudskih pesmi, 14. maja ob 10. uri Vesele urice francoščine, 15. maja ob 17. uri Tehnična prva pomoč – računalništvo in telefonija; Cerklje: 11. maja

ob 10. uri Urejanje parka – Dom Taber, 15. maja ob 18. uri tombola –TIC Cerklje. Obvezne prijave sprejemajo na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Planinski izlet v Julijske Alpe

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 2. junija, na planinski izlet v Julijske Alpe. Povzpeli se boste na Črno prst in opravili grebensko prečenje Črna prst (1844 n. m.)–Rodica (1966 n. m.)–Vogel (1540 n. m.). Hoje bo skupno osem ur, nazaj v dolino se boste spustili z gondolo. Odhod z osebnimi avtomobili izpred hotela Creina v Kranju bo ob 5.30. Prijave in informacije pri vodnikih: Luka Švegelj, 068/168 257, lukasvegelj@gmail.com ali Sašo Košnik, 041/757 009, saso.kosnik@infonet.si.

Na ferato na Češko koč

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v četrtek, 24. maja, na ferato na Češko koč. Vsi udeleženci se morajo pred prijavo posvetovati z vodnikom. Odhod z osebnim prevozom izpred Mercatorja na Kokrici bo ob 15. uri. Prijave in informacije: v pisarni društva v Iskri Labore ob sredah med 17. in 18. uro, z nakazilom na TRR društva ali pri vodnikih: Sašo Košnik, tel. 041 757 009; Žiga Hočevar, ziga.hocевar@gmail.com, tel. 031 304 040. Ob prijavi enemu od vodnikov nujno sporočite svoj kontaktni podatek.

Planinarjenje po gorovju Nockberg

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 9. junija, na planinarjenje po Nockbergu, na Eisenhut, najvišji vrh štajerskega gorovja Nockberg ter celotnih Krških Alp. Hoje (nezahtevne, ponekod do srednje zahtevnosti) bo skupaj za sedem ur. Potrebno je toliko vzdržljivosti, da pot brez (zdravstvenih) težav zmorete. Odhod s posebnim avtobusom izpred Mercator centra na Primskovem v Kranju bo ob 5. uri. Prijave in dodatne informacije: pisarna društva ob sredah med 17. in 18. uro; Uroš Prelovšek, 040 255 163; prelovsek@gmail.com; Stanko Dolensek, 040 206 164, stanko.dolensek@gmail.com.

Na srečanje upokojencev Gorenjske

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi svoje člane na 27. srečanje upokojencev Gorenjske v Moravče, ki bo v četrtek, 7. junija. Prijave v društveni pisarni sprejemajo do ponedeljka, 21. maja.

Šenčur – Društvo upokojencev vabi na srečanje gorenjskih upokojencev, ki bo v četrtek, 7. junija, v Moravčah. Prijave in informacije sprejemajo oz. dajejo v prostorih društva in pri poverjenikih oz. na tel. 04 25 11 022 in 064 117 135.

Na Kolovrat

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na planinski izlet na Kolovrat – razglednik nad Sočo, in sicer v četrtek, 24. maja, z odhodom s posebnim avtobusom ob 7. uri izpred Creine. Lažje planinske in pohodniške poti bo za od tri ure do tri ure in pol. Vrnitev v Kranj je predvidena za okoli 19. ure. Prijave v društveni pisarni sprejemajo do ponedeljka, 21. maja.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 12. maja, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Sprememba postave ob 9. uri ter predavanje Krivda ob 10.30.

Islandija

Žirovnica – Sekcija za kulturo in izobraževanje Društva upokojencev Žirovnica vabi svoje člane in simpatizerje v ponedeljek, 14. maja, ob 19. uri v dvorano Gostišča Osvald na potopisno predavanje o Islandiji. Predaval bo Stane Arh.

O emocionalnih možganih

Bled – Krajevna skupnost Bled vabi na predavanje dr. Sanele Banovič o emocionalnih možganih, ki bo v četrtek, 10. maja, ob 18. uri v dvorani Triglavsko roža v TNP centru Bled. Dr. Sanela Banovič, zaposlena na gastroenterološkem oddelku ljubljanskega kliničnega centra, svoje delo združuje z izobraževanjem na področjih psihologije in psihoterapije, tradicionalne kitajske medicine ter drugih podobnih ved. Zanima jo vpliv sreče in zadovoljstva v življenju na psihofizično zdravje in hormonsko ravnovesje v telesu. Želi, da bi ljudje uzavestili pomen strmenja k pozitivnemu načinu razmišljanja, zadovoljstvu, druženju in dotikom.

Zeliščni pripravki in uporaba v zdravilstvu

Tržič – Občina Tržič v torek, 15. maja, ob 19. uri, vabi v Razstavno izobraževano središče Dolina na predavanje Mirana Čebaška z naslovom Zeliščni pripravki in uporaba v zdravilstvu.

OBVESTILA

Delavnica izdelave makrameja

Kranj – Sekcija za ročna dela Društva upokojencev Kranj vabi svoje člane na delavnico za izdelavo makrameja v torek, 15. maja, ob 15. uri v sobi Sekcije za ročna dela na Tomšičevi 4, v pritličju. Delavnico bo vodila ljubiteljska mojstrica ročnih del Mojca Kraljič.

Odkrijmo zgodbe mlina Okroglo ... in vdihnimo moč narave

Okroglo pri Naklem – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi na etnološki in naravoslovno-doživljajski dogodek Odkrijmo zgodbe mlina Okroglo ... in vdihnimo moč narave. Gre za odkrivanje zgodovine ter bogate naravne in kulturne dediščine na širšem območju mlina Okroglo, edinega še stoječega mlina na reki Savi na Gorenjskem. Svežo energijo narave boste vsrkavali na vodeni vaji za dihanje ob reki. Dogodek bo v nedeljo, 13. maja, zbor udeležencev pa ob 10. uri pri vasi Okroglo. Za prijavo in več informacij pokličite na 040 303 752 (Uroš) ali pišite na info@ctrp-kranj.si. Udeležba je brezplačna, a je število udeležencev omejeno.

Srečanje ljudi s težavami s ščitnico

Radovljica – Društvo za pomoč pri obolenjih ščitnice Metuljičica organizira srečanje Skupine za samopomoč v Radovljici v ponedeljek, 14. maja, ob 18.15 v prostoru Mladinskega centra KamRa, Ljubljanska 19 (malo naprej od lokala Academia). Obisk skupine je brezplačen.

Sam svoj zdravilec

Žiri – V petek, 18. maja, se bo ob 18. uri v Krajevni knjižnici Žiri začela delavnica z naslovom Sam svoj zdravilec. Vodila jo bo Danica Schronberg. Za udeležbo so potrebne predhodne prijave po e-pošti: jasnovidensi@gmail.com.

KONCERTI

Boris Cavazza gost tržiškega Glasbenega večera

Tržič – Boris Cavazza bo gost letošnjega drugega Glasbenega večera, ki bo na sporedu danes, v petek, 11. maja, ob 20. uri v Pollakovem salonu Tržiškega Muzeja. Tokrat bo zasedbo Boris Cavazza kvartet nastopil kot pevec, interpret in poet.

RAZSTAVE

Prosojni dokumenti časa

Škofja Loka – Jutri, v soboto, 12. maja, bo ob 11. uri v Galeriji Ivana Groharja javno vodstvo po razstavi Prosojni dokumenti časa.

Razstavlja Peter Gaber

Škofja Loka – V sredo, 16. maja, bo ob 19. uri v Galeriji na Gradu odprije razstave Loka : Ankara : Loka // Peter Gaber: Zbudi mojo osamljenost. Peter Gaber je umetnik, ki se na temelju raziskovanj svetlobe, prostora in barve vse bolj uveljavlja na domači likovni sceni.

Tradicionalna razstava KUD-a Bitnje

Kranj – Ustvarjalke KUD-a Bitnje vabijo na tradicionalno razstavo izdelkov, ki bo v Gostilni Sonce (Škofjeloška 112, Kranj) odprta od 11. do 13. maja. Odprtje bo 11. maja ob 18. uri s kulturnim programom in svečano predajo hobotnic za nedonošene novorojenčke predstavnikom Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj. Razstava bo odprta: v petek, 11. maja, od 18. do 22. ure, v soboto, 12. maja, od 9. do 20. ure in v nedeljo, 13. maja, od 9. do 19. ure.

PREDSTAVE

Čistilna terapija

Brezje – Danes, v petek, 11. maja, si ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma na Brezjah lahko ogledate predstavo Čistilna terapija v izvedbi dramske skupine Radolške vrtavke.

Kokoš

Visoko – V Kulturnem domu Visoko pri Kranju bo jutri, v soboto, 12. maja, ob 19.30 predstava v izvedbi Kulturno umetniškega društva Valentin Kokalj Visoko z naslovom Kokoš.

Zakleti grad

Naklo – V Domu Janeza Filipiča si v sredo, 16. maja, ob 17. uri lahko ogledate evritmijsko pravljico Zakleti grad. Pravljičico Frana Miličinskega bo predstavila evritmijska skupina društva Lepa Vida. Predstava je nastajala pod umetniškim vodstvom Vide Talajić Čuletić, v njej pa nastopajo Barbara Lužar, Breda Pavlovič, Mateja Pucelj in Neva Zupan.

MALI OGLASIT: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno od
7. do 15. ure, sreda od
7. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE**STANOVANJA****NAJMEM**

SOBO v Kranju – reden plačnik, neka-dilec, tel.: 040/981-980

18001547

K3 KERN
NEPREMIČNINE
GSM 051/320 700
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
T: 04/202 13 53, E: info@k3-kern.si
www.k3-kern.si

POSESTI**PRODIM**

LANCOVO: zazidljiva parcela, 500 m², lepa lokacija, ugodno, tel.: 031/451-822

18001555

FESST, d. o. o.,
nepremičninska
družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

KUPIM

MAJHNO zazidljivo parcelo – Radovljica, Bled, Žirovnica z okolico, tel.: 031/489-477

18001557

OSTALO**ODDAM**

PARKIRNI prostor, pokrit proti toči, za avtomobile, avtodome ali prikolice, na Sp. Brniku, tel.: 041/816-528

18001805

 domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljivo in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

MOTORNIA VOZILA**AVTOMOBILI****PRODIM**

AUDI A4 1.8 quattro, letnik 1996, plinski pogon, 120.000 km, kot nov, 3.000 EUR, tel.: 04/59-57-448

18001602

CITROËN C3 1.4 i, letnik 2006, registriran do marca 2019, ugodno, tel.: 041/691-257

18001603

FIAT Sedici 1.6 4WD, letnik 2012, 90.000 km, 1. lastnik, redno servisirano, lepo ohranjen. Avto Lušina, d.o.o., Gosteče 8, Škofja Loka, 04/50-22-000, 041/630-754

18001543

FORD Focus karavan, letnik 2004, tel.: 041/350-348

18001619

R CLIO 1.4, letnik 2000, dobro ohranjen, cena po dogovoru, tel.: 031/330-587

18001622

SEAT Ibiza, disel, letnik 2004, 220.000 km, 1. lastnik, tehnični do 20. 11. 2018, tel.: 040/795-958

18001600

SUZUKI Ignis 1.5 4WD, letnik 2007, 99.000 km, redno servisirano, 1. lastnik, potrjena servisna knjiga, opravljen veliki servis. Avto Lušina, d.o.o., Gosteče 8, Škofja Loka, 04/50-22-000, 041/630-754

18001545

ŠKODA Yeti 2.0 TDi 4 WD, letnik 2010, redno servisirano, potrjena servisna knjiga. Avto Lušina, d.o.o., Gosteče 8, Škofja Loka, 04/50-22-000, 041/630-754

18001544

MOTORNIA KOLESA**PRODIM**

MAXI skuter Honda SWT 400, letnik 2009m ter kuhhalno ploščo 3 x plin, 1 x elektrika, ugodno, tel.: 041/209-066

18001607

AVTODELI IN OPREMA**PRODIM**

AVTOPLAŠČ Falken azenis 225/50-17 ZR, prevoženo cca 6.000 km, cena 160 EUR, tel.: 051/428-887

18001587

STREŠNI prtlačnik za 2 kolesi, cena 50 EUR, tel.: 041/292-323

18001612

KARAMBOLIRANA VOZILA**KUPIM**

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drušovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857

18001429

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevzorna, poceni avtoavleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675

18001505

GRADBENI MATERIAL**STAVBNO POHIŠTVO****PRODIM**

3 VRATNA krila širine 75, tel.: 051/635-610

18001577

NOVA vhodna vrata, 35 % ceneje, tel.: 041/271-953

18001616

KURIVO**PRODIM**

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

18001499

BOROVČEVA drva, bukova, mešana, tel.: 031/826-621

18001604

IŠČEM

GOSPOD iz Hraš naj se mi, prosim, oglasi za drva, tel.: 041/315-635

18001583

STANOVANJSKA OPREMA**GOSPODINJSKI APARATI****PRODIM**

PARNI čistilec Linea turbo H2O – 3 in 1, nerabljen, 1500 W, tel.: 041/378-798

18001592

GLASBILA**PRODIM**

PIANINO Riga, cena 350 EUR, Golnik, tel.: 031/624-509

18001564

ŠPORT, REKREACIJA**PRODIM**

BAZEN z napihljivim obročem, 3,66 m x 76 cm, ima vodno črpalno, malo rabljen, 60 EUR, tel.: 041/582-308

18001567

DOBRO ohranjeno mladinsko, dekleško kolo, cena po dogovoru, tel.: 051/351-852

18001597

TURIZEM**ODDAM**

APARTMA v Pinezičah, otok Krk, 10 dni: od 12. 7. do 22. 7., tel.: 04/20-12-149, 068/681-083

18001565

TERME Olimije, samostojni apartma - brunarica, 25 EUR/dan, tudi za konec tedna, tel.: 030/619-628

18001551

UMETNINE, NAKIT**PRODIM**

PREDVDOR: Raffovih 256 barvnih fotografij za odrasle, tel.: 041/995-813

18001598

TAPISERIJE, unikatni; izjemne tehnične, umetnostne, sporočilne in energ. vrednosti, tel.: 040/567-544

18001549

STARINE**KUPIM**

STARINE: mizarški ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobničarje, tel.: 051/258-936

18001503

OTROŠKA OPREMA**PRODIM**

OTROŠKI avtosedez, 15–30 kg, tel.: 031/520-042

18001566

ŽIVALI IN RASTLINE**PRODIM**

CIPRESE za živo mejo, 50–150 cm, po dogovoru, 40 kom., ugodno, tel.: 04/23-32-383

18001589

ČEBULICE kan, ugodno, tel.: 040/587-657

18001623

KMETIJSKI STROJI**PRODIM**

AGROIZBIRA Prosen Čirče – velika prodajna akcija za olja, filtre, akumulatorje Topla, z brezplačno montažo in 3-letno garancijo. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smedniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802

18001398

KIPER prikolico za manjši traktor, ročna zavora, tel.: 04/51-31-746, 041/409-904

18001591

NAKLADALKO Sip 16 m³, tel.: 031/669-041

18001563

OSOVINO za traktorsko prikolico, pajka na 4 vretena, 4 m širina, tel.: 041/364-504

18001613

PUHALNIK Grič z motorjem in cevni ter silokombajn Mengela MB 220, tel.: 041/356-157

18001608

ROTACIJSKO kosilnico Sip 135 + kardan, nakladalno prikolico Sip 17 m³, tel.: 031/860-563

18001601

SAMONAKLADALKO Novi Pionir 20 in trosilec TG 42, s poviški, tel.: 041/608-765

18001572

SUPER special, disel, motokultivator s kosilnico, tel.: 04/25-23-273, 051/250-355

18001553

TRAKTORSKO škropilnico Agromehnika, v odličnem stanju, tel.: 041/350-348

18001620

TROSILNIK umetnega gnojila Creina, 500 kg, tel.: 04/25-31-312

18001609

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah dobite ugodno rezervne dele za program Sip, BCS ter vse za košnja. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smedniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802

18001399

KUPIM

SAMONAKLADALKO, manjšo, primerno za traktor Tomo Vinkovič, tel.: 031/467-943

18001561

TRAKTOR Zetor, IMT, Ursus, Univerzale, Deutz, Štore ali TV, letnik in model ni pomemben, tel.: 031/562-809

18001473

TRAKTOR in rabljene priključke, tel.: 041/235-349

18001548

TRAKTOR, kiper prikolico in mini bager, tel.: 031/500-933

18001496

PRIDELKI**PRODIM**

JEDILNI in krmni krompir, tel.: 041/894-493

18001580

JEDILNI in krmni krompir, beli in rdeči, ter ječmen in ajdo, tel.: 040/355-865

18001584

JEDILNI krompir, rumeni marabel, cena 0,25 EUR/kg, tel.: 04/25-31-483

18001599

JEDILNI krompir, beli in rdeči, 0,20 EUR/kg, sora in desire, ter krmni krompir, ugodno, tel.: 041/971-508

18001610

JESENSKI ječmen, tel.: 031/624-552

18001617

KRMNI krompir, tel.: 041/857-703

18001554

KRMNI krompir, tel.: 041/205-929

18001574

KROMPIR, beli in rdeči, ter silažne bale, tel.: 031/585-345

18001529

KROMPIR za krmo, Žabnica, tel.: 041/378-911

18001595

SUHO seno v nepovitih, okroglih balah, prodam – Cerklje in kupim traktor in izkopalnik krompirja, tel.: 031/604-918

18001539

VINO cviček, možna dostava, tel.: 031/206-874, Tone

18001615

VZREJNE ŽIVALI**PRODIM**

1 MESEC staro teličko simentalčko, tel.: 031/466-024

18001571

10 ČEBELJIH družin na AŽ satju, tel.: 031/687-062

18001625

2 KOBILI, ena je stara 11 let, druga pa 6 let, tel.: 040/874-015

18001588

2 KOZI z mladiči in kozla, tel.: 04/53-31-250

18001570

7 MESECEV brejo telico simentalčko, težko več kot 500 kg, tel.: 04/51-46-136, 068/170-938

18001568

BIKCA simentalca, starega 10 dni, cena po dogovoru, tel.: 070/817-690

18001536

BIKCA, starega 1 leto, tel.: 041/493-169

18001562

BIKCA simentalca, starega 10 tednov, tel.: 031/254-367

18001573

BIKCA simentalca, težkega 110 kg, tel.: 041/350-365

18001575

BIKCA ČB, starega 14 dni, tel.: 041/608-686

18001624

BREJO telico in 3 teličke, različne starosti, tel.: 04/59-57-083, 041/833-202

18001560

ENOLETNE kokoši nesnice, cena po dogovoru, tel.: 031/842-788

18001540

JAGNETA, težka 20–40 kg, za zakol ali pleme, tel.: 041/566-429

18001534

JAGNETA za zakol ali nadaljnjo rejo, tel.: 041/730-958

18001579

JAGNETA, težka 30–40 kg, za zakol ali rejo, Cena ž.t. 2,5 EUR/kg oz. meso 6 EUR/kg, tel.: 041/935-640

18001537

JAGNJICE JS, za nadaljnjo rejo ali zakol, tel.: 041/568-480

18001594

KOKOŠI v začetku nesnosti, tel.: 041/378-789

18001569

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste, pred nesnostjo, pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarje

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

18001501

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419

18001482

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d. o. o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

18001446

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141

18001498

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. <http://www.zau.si>, tel.: 031/836-378

18001504

IŠČEM

VDOVEC, 58 let, išče prijateljico za druženje brez obveznosti, tel.: 031/505-778

18001582

RAZNO

PRODAM

CEVNE klešče Ridges 36« in šivalni stroj Singer v kovčku, model 4316, tel.: 041/738-460

18001559

CISTERNO, 600 litrov, in 2 soda, 300-litrska, za deževnico, ugodno, tel.: 04/20-41-235, 064/112-914

18001576

DIATONIČNO harmoniko Rehar, C F B, odlično ohranjeno, in gumni voz, 16 col, tel.: 040/739-512

18001552

GORSKO kolo, pokončni baterijski sesalec, stare slike, tel.: 040/705-145

18001586

NAGAČENE živali; divji petelin, goska, vrana, raca, jerebica, kokoš, tel.: 04/20-45-272, 041/808-287

18001596

SESALEC Puch, 10 EUR; oljni gorilec Olimi, 120 EUR; pekač za kruh, 10 EUR, gume 185/60 R14, tel.: 040/791-315

18001556

SILAŽNE bale, tel.: 041/860-791

18001611

PODARIM

VRTNO lopo, tel.: 051/304-009

18001614

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene, mame, sestre, stare mame, prababice, tašče in prijateljice

FRANČIŠKE JENKO

roj. Jeras, iz Praprotnice Police

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, nosačem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene sveče in maše. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Slavku Kalanu za lep pogrebni obred, cerkvenemu zboru za lepo petje, pogrebniku Jeriču in sosedu Miheli Ropret za vso pomoč. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žaljuči vsi njeni

OSMRTNICA

Lastovke so se vrnile, a tebe ni.
In spletajo gnezda, a tebe ni.

Umrl je pošten, pokončen in dobrončen človek, naš dragi

JOŽE REZMAN

po domače Prodanov Joža iz Kokre

Pogreb bo v soboto, 12. maja 2018, ob 15. uri na pokopališču v Kokri. Žara bo od petka, 11. maja 2018, od 14. ure v tamkajšnji poslovilni vežici.

Žena Malči, otroci Branko, Anka in Irena z družinami

Srca je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

V 95. letu starosti se je od nas poslovil oče, dedek, pradedek in brat

ANTON HABJAN

Tonetov Tone iz Selca

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem ostalim, za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste našega ata pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Lovski družini Selca, pevcem in rogistom za zapete in zaigrane žalostinke, Gasilskemu društvu Selca in KO ZB Selca, vsem praporščakom in govornikom za ganljive besede slovesa. Hvala Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka za skrbno nego in prijaznost, ki ste ju nudili našemu atu. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Akris in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem!

Vsi njegovi

Le kdo bi pozabil gomilo,
v kateri zlato spi srce,
ki neskončno nas ljubilo
do poslednjega je dne.

V SPOMIN

ANTON KLEMENČIČ

7. 5. 2018, iz Kranja

Deseto leto že mineva, odkar si zapustil nas. Glas tvoj vedno še odmeva, bolečine še ni izbrisal čas. Za teboj še vedno žaluje žena Marinka.

Hvala vsem, ki kdaj svoj trenutek podarite njegovemu spominu.

Vsi tvoji

ZAHVALA

JANEZ - IVO JEREB

iz Stražišča pri Kranju
(1945-2018)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spoštovali in se v velikem številu od njega poslovili ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste nam pomagali v času njegove bolezn. Posebej pa se zahvaljujemo generalnemu vikarju ljubljanske nadškofije, pomožnemu škofu msgr dr. Francu Šuštarju za lep nagovor pri pogrebni sv. maši in opravljen pogrebni obred, vsem navzočim duhovnikom in domačemu župniku g. Bojanu Likarju. Hvala tudi pevcem in vsem, ki ste kakorkoli pomagali. Ivo že uživa srečo pri Bogu, mi pa ohranimo spomin nanj in na njegova dela.

Žena Anka in sinovi: Igor, duhovnik, ter Tomo in Marko z družinama Stražišče, 7. maja 2018

Vse življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Ostale so sledi povsod
od dela tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, tast, brat in stric

JOŽEF SUKIČ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala osebju DSO Kranj in medicinskemu osebju bolnišnice Golnik. Hvala pogrebni službi Navček, pevcem in gospodu župniku F. Aliču za lep obred. Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Ohranite ga v lepem spominu.

Žaljuči: Vsi njegovi

ZAHVALA

Zavel je veter čez plan,
zapel kot slavček milo,
tebi in poslednjo slovo.
Tebi, ki ljubil si zemljo domačo, bil njej si predan.
A prišel je dan, ko v njej boš počival
in v naši zavesti lučke spomina prižigal.

V 89. letu življenja nas je zapustil naš dragi

LEOPOLD TRILLER

od Sv. Duha pri Šk. Loki

Vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in sodelavkam ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, tople stiske rok in za darovane sv. maše. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred in cerkvenemu pevskemu zboru za lepo petje, govorniku Jožetu Talerju za poslovilne besede, PGD Virmaše - Sv. Duh, cvetličarni Flora iz Škofje Loke, trobentaču in pogrebni službi Akris. Posebna zahvala osebnemu zdravniku in patronažni službi iz Škofje Loke, osebju Doma upokojevcev Kranj in osebju iz UKC Ljubljana. Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimenovanim.

Žaljuči vsi njegovi

Utrgala bom cvet,
na grob položila
in tiho potožila,
da joče srce ...

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila draga mama, babi in prababi

MARIJA REŠETAR RUGOLE

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, cvetje in sveče. Posebna zahvala velja vsemu osebju Doma starejših občanov Preddvor in dr. Martini Horžen za trud in skrbno nego v času njenega bivanja v Domu. Hvala gospodu župniku dr. Andreju Nagliču za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala pogrebni službi Komunale Kranj, pevcem in citrarki. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hči Nadi z družino
Kranj, 4. maja 2018

ANKETA

Raje imajo vlak

ALEŠ SENOŽETNIK

Zaradi nedeljskega referenduma o drugem tiru je trenutno največ govora o odseku Divača–Koper, manj pa o preostalih 1200 kilometrih železniških prog. Po mnenju o železniških povezavah smo vprašali mimoidoče na kranjski železniški postaji.

Foto: Tina Dokl

Lucija Knoll, Kranj:

»Občasno se vozim z avtobusom, z vlakom pa zelo redko, saj za to ni potrebe. Javni prevoz namreč potrebujem bolj za opravke v bližnji okolici, tako da je avtobus primernejši.«

Leonit Dukoli, Kranj:

»Vsak dan se z vlakom vozim v šolo. Raje ga imam kot avtobus – predvsem zato, ker je hitrejši in tudi udobnejši. Tudi povezave mi ustrezajo. Moti me le to, da včasih zamuja.«

Manca Bohinec, Kranj:

»Dvakrat na teden se vozim z vlakom, ko grem v glasbeno šolo. Všeč mi je, ker je hitrejši in tudi cenejši od drugih možnosti. Poleg tega pa je vozni red ustrežnejši za moj urnik.«

Aljaž Plaslin, Jesenice:

»Vsak dan se z vlakom vozim v šolo z Jesenic. Vlak mi je bolj všeč, ker je hiter – in tudi vozni red mi odgovarja. In še postaja je zelo blizu šole, kar mi precej ustreza.«

Boštjan Puš, Ljubljana:

»Precej se vozim z vlakom na različnih relacijah. Moti me le to, da so včasih zamude, o katerih potniki nismo obveščeni. Sicer pa mi je vlak bolj všeč od drugih oblik javnega prevoza.«

Ne bodo se bali pomagati

Stanovalci osmih blokov na Planini v Kranju so se odločili, da zberejo denar za avtomatski defibrilator, minulo sredo pa so se zbrali na brezplačnem tečaju oživljanja.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Stanovalci blokov Gorenjskega odreda 2, 4, 6, 8 ter Gubčeve 1, 3, 5 in 7 na Planini v Kranju so pred kratkim kupili avtomatski defibrilator, ki so ga postavili na sredini soseske, na vhodu stavbe Gubčeva ulica 7, in je dostopen vsem stanovalcem tega dela Planine.

»Pobuda o postavitvi defibrilatorja se je začela, ko smo etažni lastniki vodili postopek določitve pripadajočega zemljišča celotne soseske in smo se kot soseska povezali med seboj. V tem postopku smo zmagali in dobili celotno zemljišče za osem blokov. Prav v našem bloku smo imeli smrtni primer zaradi srčnega zastoja in to je bil neposreden povod za idejo, da bi imeli avtomatski defibrilator. Ker smo začeli delovati kot soseska, sem predlagal, da bi ga kupilo skupaj vseh osem blokov. O tem smo se pogovorili in ter defibrilator tudi kupili. Po enakih deležih smo ga plačali vsi etažni lastniki. Ker nas je okoli 230 je to, skupaj z montažo, pomenilo deset evrov na stanovanje,« je povedal pobudnik

Pobudnik za postavitev Tomaž Križnar in koordinator Janko Brovč ob novem avtomatskem defibrilatorju na Planini / Foto: Tina Dokl

postavitve Tomaž Križnar, ki je po poklicu zdravnik.

»Ker imeti zgolj defibrilator na steni še ne pomeni reševanja življenj, sem predlagal, da se ga naučimo tudi uporabljati. Tako sem povabil študente medicine, da nam predstavijo delo z njim in zelo sem presenečen, ker je za brezplačen tečaj res veliko zanimanje,« je še povedal Križnar.

Nad novo pridobitvijo v soseski so navdušeni tudi

stanovalci, ki so prišli na prvi tečaj, ki je v sredo potekal v telovadnici vrtca Mojca. »Prav je, da se tako starejši kot mladi vedno učimo. Gotovo je dobro, da imamo defibrilator – in tudi da se ga naučimo uporabljati, saj nikoli ne vemo, kdaj nam bo znanje prišlo prav,« je povedal Ivan Hladnik. Podobno so razmišljali tudi drugi, ki so prišli na tečaj. »Že več let smo čakali, da dobimo

defibrilator, in sedaj ga vendarle imamo. Nikoli ne veš, kdaj in kdo bo potreboval pomoč. Doživela sem že primere srčnega zastoja in zato se mi zdi prav, da imamo tudi tečaj, da smo pripravljeni in ne se ustrašimo, ko kdo potrebuje našo pomoč,« je povedala Alenka Dvoršak.

Tečaj, ki ga bodo ponovili še v ponedeljek ob 18. uri, bo namenjen vsem stanovalcem.

Slovenska ekipa tretja na naravoslovni olimpijadi

MATEJA RANT

Kranj – Slovenija je bila letos gostiteljica 16. evropske naravoslovne olimpijade, ki je pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije potekala od 28. aprila do 4. maja v Ljubljani. Na olimpijadi je sodelovalo 25 držav, vsaka s tremi ekipami, Slovenija kot gostiteljica pa s

štirimi. Slovenska ekipa, ki so jo sestavljali Gašper Košir in Tevž Lotrič z Gimnazije Kranj ter Luka Hadl z Gimnazije Novo mesto je prejela zlato medaljo in v konkurenci 52 ekip zasedla tretje mesto. Kot so poudarili na Gimnaziji Kranj, so tako dosegli najboljši rezultat, odkar Slovenija sodeluje na naravoslovni olimpijadi.

Dražji vrtci v Cerkljah

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – S prvim junijem bodo dražji vrtci v Cerkljah. Občinski svet je namreč potrdil predlagane nove cene vrtcev. Podražitev je v največji meri rezultat povečanja stroškov dela zaposlenih, do katerih je prišlo zaradi prenehanja Zakona za uravnoteženje javnih financ (Zujf) in materialnih stroškov in stroškov živil. Ekonomske cene za otroke v prvem starostnem obdobju bodo tako v Vrtcu Mehurčki dražje za 35

evrov, v Marijinem vrtcu za 21, v Vrtcu Kepica Mojca pa za 42 evrov. Nova ekonomska cena za prvo starostno obdobje bo tako v Vrtcu Mehurčki znašala 450 evrov, v preostalih dveh pa 457 evrov. Nekoliko manj se bodo podražile cene programov za drugo starostno obdobje in kombiniran oddelek.

Gre torej za tri- do petodstotno povečanje cen, kar bo občutila tako občina, ki subvencionira predšolske programe, kot starši 360 otrok, ki obiskujejo cerkljanske vrtce.

Maša za zdravstvene delavce in paciente

Jesenice – Direktor Splošne bolnišnice Jesenice Janez Poklukar je dal pobudo za sveto mašo za vse zdravstvene delavce in paciente v Sloveniji. Potekala bo v nedeljo, 13. maja, ob 10. uri v Zgornjih Gorjah v cerkvi sv. Jurija, vodil pa jo bo Branko Zadnik. Dogodka se bo udeležil tudi predsednik državnega zbora Milan Brglez, sicer pa zaposleni v zdravstvenih ustanovah in predstavniki lokalnih skupnosti. Skupno molitev bodo namenili v dobro vseh zdravstvenih delavcev in pacientov v Sloveniji, bodisi z osebno navzočnostjo bodisi v mislih, so sporočili iz Splošne bolnišnice Jesenice.

Alpina v podporo boju proti raku na dojkah

Žiri – V žirovski Alpini so pripravili akcijo v podporo slovenskemu združenju Europa Donna. V novi kolekciji modne obutve, ki jo ustvarjajo s priznanim oblikovalskim tandemom Draž, je tudi ekskluzivni model športnih copatov, ki z rožnato sate-nasto vezalko simbolizira podporo ženskam v boju proti raku na dojkah. V sklopu akcije, ki poteka pod naslovom Zaveži pentiljo upanja, bodo od 15. maja dalje pet evrov od vsakega prodanega para rožnatih čevljev Alpina Draž namenili ome-njenemu združenju.

vremenska napoved

Ob koncu tedna se bo nadaljevalo nestanovitno vreme, predvsem popoldne bodo nastajale krajevne plohe in nevihte. Daljša sončna obdobja bodo predvsem v soboto.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

11/22 °C

SOBOTA

12/24 °C

NEDELJA

12/22 °C

